

ZÁMER ČINNOSTI

vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení

Pavol Kulik TP-KOV

ZBER a VÝKUP odpadov Veľká Ida

Kraj	:	Košický
Okres	:	Košice - okolie
Obec	:	522 147 Veľká Ida
Katastrálne územie	:	867748 Veľká Ida
Druh činnosti	:	9. Infraštruktúra položka 9 – „Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi“ položka 10 - "Skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov a starých vozidiel"

August 2021

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

OBSAH

I.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	4
I.1.	NÁZOV	4
I.2.	IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	4
I.3.	SÍDLO	4
I.4.	MENO, PRIEZVISKO, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	4
I.5.	MENO, PRIEZVISKO, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE	4
II.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
II.1.	NÁZOV	5
II.2.	ÚČEL	5
II.3.	BUDÚCI UŽÍVATEĽ A PEVÁDZKOVATEĽ	6
II.4.	CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
II.5.	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
II.6.	SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
II.7.	TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
II.8.	OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA	7
II.8.1.	Všeobecne	7
II.8.2.	Kapacita zariadenia a druhy odpadov	8
II.8.3.	Technické a technologické riešenie	15
II.8.4.	Záväzné právne predpisy	17
II.9.	ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE	19
II.10.	CELKOVÉ NÁKLADY	19
II.11.	DOTKNUTÁ OBEC	19
II.12.	DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	19
II.13.	DOTKNUTÉ ORGÁNY	20
II.14.	POVOĽUJÚCI ORGÁN	20
II.15.	REZORTNÝ ORGÁN	20
II.16.	DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	20
II.17.	VYJADRENIE O VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	20
III.	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	20
III.1.	CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	
III.1.1.	Geologická stavba a inžiniersko-geologické vlastnosti hornín	21
III.1.2.	Geologické pomery širšieho územia	22
III.1.3.	Geotermálne javy a seizmicita územia	23
III.1.4.	Radónové riziko	24
III.1.5.	Nerastné suroviny	25
III.1.6.	Klimatické pomery	28
III.1.7.	Voda a vodné pomery	32
III.1.8.	Pôda, pôdne a lesné pomery	36
III.1.9.	Fauna, flóra a vegetácia	36
III.2.	KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA	37
III.2.1.	Krajina, krajinný obraz, scenéria	39
III.2.2.	Ekologická stabilita krajiny	43
III.2.3.	Chránené oblasti prírody a krajiny, NATURA 2000	43
III.2.4.	Archeologické náleziská	50
III.3.	OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNO HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	51
III.3.1.	Všeobecné základné údaje	51
III.3.2.	Podnikateľské aktivity	51
III.3.3.	Infraštruktúra	52
III.3.4.	Rekreácia a cestovný ruch	56
III.3.5.	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti	56
III.4.	SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA	58
III.4.1.	Úvod	58

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

III.4.2.	Environmentálna regionalizácia	59
III.4.3.	Horninové prostredie a pôdy	60
III.4.4.	Voda, povrchové a podzemné vody	62
III.4.5.	Ovzdušie	64
III.4.6.	Odpady a odpadové hospodárstvo	67
III.4.7.	Zdravotný stav obyvateľstva	69
III.4.8.	Hluk a radónové riziko	70
III.4.9.	Vegetácia a biota	71
IV.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	71
IV.1.	POŽIADAVKY NA VSTUPY	71
IV.1.1.	Pôda - záber pôdy	71
IV.1.2.	Požiadavky na energie a surovinové zdroje	71
IV.1.3.	Potreba vody	71
IV.1.4.	Odpady	71
IV.1.5.	Doprava	71
IV.1.6.	Nároky na pracovné sily	71
IV.2.	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	72
IV.2.1.	Odpady	72
IV.2.2.	Ovzdušie	72
IV.2.3.	Opadové vody, odkanalizovanie	72
IV.2.4.	Hluk a vibrácie	72
IV.2.5.	Žiarenie, teplo, zápach	72
IV.3.	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH	73
IV.4.	HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK	73
IV.5.	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA	74
IV.6.	POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA	75
IV.7.	PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE	75
IV.8.	VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ	75
IV.9.	ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	75
IV.10.	OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	75
IV.11.	POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA	76
IV.12.	POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI DOKUMENTMI	76
IV.13.	ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV	76
V.	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU	77
VII.	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	79
VII.	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	79
VIII	MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU	79
IX.	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	79

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. NÁZOV

Obchodné meno : **Pavol Kulik TP-KOV**

I.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

43 623 344

I.3. SÍDLO

Miesto podnikania : Veľká Ida č.513, 044 55 Veľká Ida

I.4. PREVÁDZKA

Pavol Kulik TP-KOV
Veľká Ida č. 513, 044 55 Veľká Ida
Zber a výkup odpadov Veľká Ida

I.5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Majiteľ : Pavol Kulik – majiteľ firmy
Adresa : Veľká Ida č. 513, 044 54 Veľká Ida
mobil : +421 904 125 609
e-mail : tp-kov@azet.sk

I.6. MENO, PRIEZVISKO, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE

Majiteľ : Pavol Kulik – majiteľ firmy
Adresa : Veľká Ida č. 513, 044 54 Veľká Ida
mobil : +421 904 125 609
e-mail : tp-kov@azet.sk

Várkolyová Dagmar

mobil : +421 904 641 047
e-mail : varkolyova.dagmar@gmail.com

Várkoly Karol, Ing.

mobil : +421 904 676 612
e-mail : karol.varkoly@gmail.com

Miesto na konzultácie : Pavol Kulik, majiteľ firmy, Veľká Ida č. 513, 044 54 Veľká Ida

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

ZÁMER činnosti vypracovaný v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z.z.

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení.

II.1. NÁZOV

Pavol Kulik TP-KOV

Veľká Ida č. 513, 044 55 Veľká Ida

Zber a výkup odpadov Veľká Ida

II.2. ÚČEL

Účelom zámeru činnosti je posúdenie vplyvu činnosti prevádzky „Zber a výkup odpadov“ Veľká Ida navrhovateľa - Pavla Kulika, **obchodné meno Pavol Kulik TP- KOV**.

Navrhovateľ má praktické 10 ročné skúsenosti so zberom a výkupom kovových odpadov – železných a neželezných kovov a farebných kovov, ktoré priebežne odovzdáva k oprávneným spoločnostiam; vrátane výkupu a zberu papiera a lepenky a zberu plastov.

Realizáciou navrhovanej činnosti „zberu a výkupu odpadov“ navrhovateľ bude činnosť vykonávať v inej lokalite katastrálneho územia Veľká Ida, ako doteraz vykonáva.

Od roku 2011 navrhovateľ podniká v prenajatom priestore - súčasná prenajatá časť plochy sa nachádza na parcele č. 8/1 zapísaná na liste vlastníctva č.7684 Výpisu z Katastra nehnuteľností Košice - okolie č. LV 7684 v katastrálnom území Veľká Ida, kde od uvedeného obdobia vykonáva činnosť zberu a výkupu železných a neželezných kovov a farebných kovov.

Svoju činnosť v tomto území vykonáva 10 rokov. Činnosť bola v roku 2011 posúdená podľa zákona č.24/2006 Z.z. a za celé desaťročné obdobie bola činnosť vykonávaná podľa platných vydaných rozhodnutí OU Košice-okolie odboru odpadového hospodárstva.

Prenajímateľ a vlastník priestoru sa však v súčasnej dobe rozhodol, že v rámci celého bývalého poľnohospodárskeho areálu (ktorého súčasťou je aj existujúca zberňa) bude vykonávať poľnohospodárske činnosti, a preto svoju činnosť navrhovateľ potrebuje v tomto území ukončiť.

Po posúdení vplyvov na životné prostredie bude svoju činnosť prevádzkovať a to už na inom území v katastri obce Veľká Ida, ku ktorému sa vzťahuje aj posúdenie vplyvov na životné prostredie.

Zber a výkup odpadov :

železných a neželezných kovov, farebných kovov, akumulátorov, opotrebovaných pneumatík, stavebného odpadu, papiera a lepenky a odpadov z plastov a drevené palety – obaly z dreva,

bude vykonávaný od občanov, ako aj fyzických osôb – podnikateľov a podnikateľských subjektov.

Vyššie uvedené druhy odpadov bude navrhovateľ vykupovať a zhromažďovať v prenajatom priestore – prevádzke , odpady bude zhromažďovať a priebežne odovzdávať k oprávneným spoločnostiam na ďalšie nakladanie s týmito druhmi odpadov v súlade s podmienkami zákona o odpadoch NR SR č.79/2015 Z.z., v znení neskorších predpisov, v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov.

Navrhovaná činnosť zberu a výkupu zabezpečí pokračovanie v zabehnutej činnosti navrhovateľa a naďalej bude prínosom najmä pre obyvateľov obce Veľká Ida a okolitých obcí, pre podnikateľské subjekty, ktoré sú už „zvyknutí“ na súčasnú existujúcu zberňu.

Zber a výkup odpadov bude po posúdení vplyvov na ŽP a získaní relevantných povolení, prebiehať na inom území obce Veľká Ida, ktoré územie a činnosť posudzujeme v tomto dokumente.

Konkrétne druhy odpadov sú uvedené v kapitole II.8., ako aj IV.1. tohto zámeru činnosti.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Navrhované riešenie bude technicky a organizačne zabezpečené na skladovanie – zhromažďovanie odpadov, pred ich odovzdaním k oprávneným spoločnostiam na ďalšie nakladanie s týmito druhmi odpadov.

V rámci navrhovanej činnosti nebude vykonávaný zber, ani skladovanie "starých vozidiel".
Zber a výkup opotrebovaných akumulátorov a batérií – navrhovateľ počíta až v ďalších obdobiach svojej činnosti, až po rozbehnutí zberu a výkupu odpadov, s ktorými má praktické skúsenosti.

Zber, výkup, zhromažďovanie, nakladanie a odovzdávanie odpadov bude zabezpečené v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve.

II.3. BUDÚCI UŽÍVATEĽ A PREVÁDZKOVATEĽ

Obchodné meno : Pavol Kulik TP-KOV
Identifikačné číslo: 43 623 344
Miesto podnikania : Veľká Ida č.513, 044 55 Veľká Ida

PREVÁDZKA
Pavol Kulik TP-KOV
Veľká Ida 513, 044 55 Veľká Ida
Zber a výkup odpadov

II.4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Jedná sa o novú činnosť pre posudzované územie a podľa zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon EIA“), navrhovaná činnosť je uvedená v prílohe č.8 citovaného zákona :

„Zoznam činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie“ ako:

Oblasť: 9. Infraštruktúra

Rezortný orgán : Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pre položky č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
9.	Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi	-	Od 10 ton/rok
10.	Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel	-	bez limitu

II.5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj: Košický
Okres: Košice
Obec: 522 147 Veľká Ida
Katastrálne územie: 867 748 Veľká Ida

Vhodné priestory si navrhovateľ prenajal v areáli v osobnom vlastníctve, vedľa štátnej cesty smer U.S.Steel Košice – obec Veľká Ida. Jedná sa o uzatvorený a oplotený areál, vedľa areálu Hutných stavieb DEVELOPMENT, a.s..

Vlastníkom a prenajímateľom je spoločnosť VSP finance s.r.o..

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Svoju činnosť bude navrhovateľ vykonávať na základe už uzatvorenej zmluvy s vlastníkom a prenajímateľom na parcelách a ich častiach, ktoré sú spevnené a vysypané štrkom :

49/20 – 1386 m² - parcela v prenájme Pavol KULIK TP - KOV

49/1 – 2384 m² – z tejto parcely má 1614 m² v prenájme Pavol KULIK TP - KOV

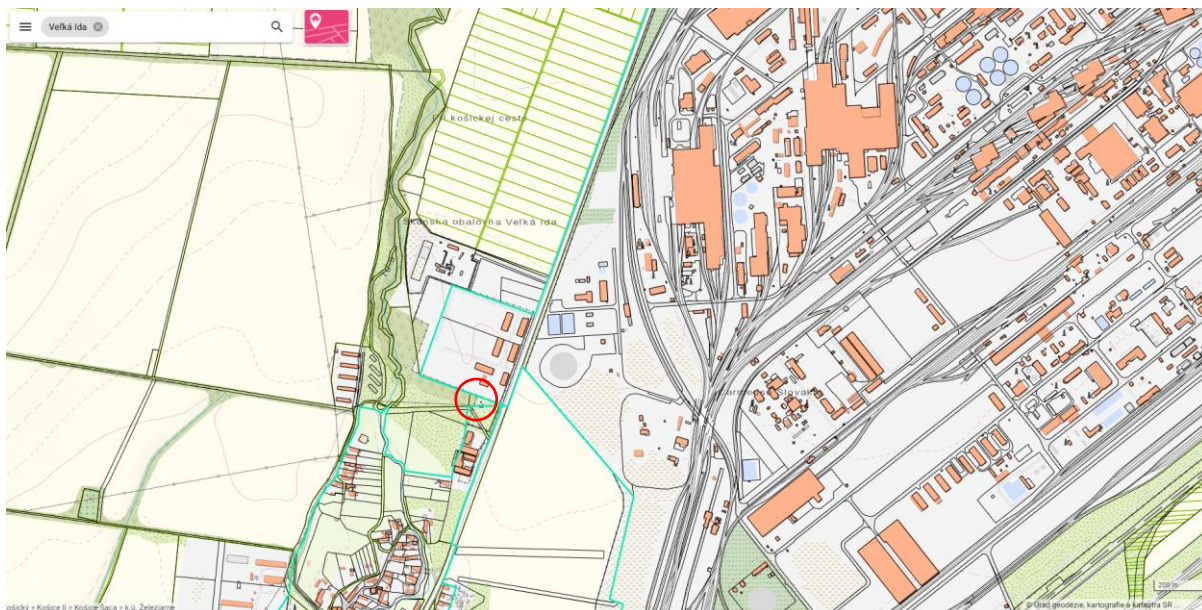
List vlastníctva č. 921

Tieto priestory boli donedávna prenajímané pre parkovanie kamiónovej dopravy, plochy sú spevnené štrkom.

Prenajatá časť plochy je oplotená a vstup je zabezpečený vstupnou uzamykateľnou bránou.

Celý areál je strážený SBS službou a kamerovým systémom.

II.6. SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Umiestnenie navrhovanej činnosti

Zdroj informácie : zbgis.skgeodesy

II.7. TERMÍN ZAČATIA A UKONČENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Termín začatia prevádzky a činnosti : po vydaní právoplatných rozhodnutí k uvedenej činnosti
predpoklad 10/2021

Termín ukončenia prevádzky a činnosti : trvalá prevádzka

II.8. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

II.8.1. VŠEOBECNE

Navrhovanú činnosť zberu a výkupu odpadov navrhovateľ plánuje realizovať vo vyhradenej prenájatej časti vlastníka parcely a to na základe uzavretej zmluvy o nájme nebytových priestorov.

Zber a výkup odpadov :

železných a neželezných kovov, farebných kovov, akumulátorov, opotrebovaných pneumatík, stavebného odpadu, papiera a lepenky a odpadov z plastov a drevené palety – obaly z dreva,

bude vykonávaný od občanov, ako aj fyzických osôb – podnikateľov a podnikateľských subjektov.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Vyššie uvedené druhy odpadov bude navrhovateľ vykupovať a zhromažďovať v prenajatom priestore – prevádzke, odpady bude zhromažďovať a priebežne odovzdávať k oprávneným spoločnostiam na ďalšie nakladanie s týmito druhmi odpadov v súlade s podmienkami zákona o odpadoch NR SR č.79/2015 Z.z., v znení neskorších predpisov, v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov.

Prenajatá časť plochy je oplotená a vstup je zabezpečený vstupnou uzamykateľnou bránou.

Celý areál je strážený SBS službou a kamerovým systémom.

Na vstupe do areálu sa nachádza 2x unimobunka a to 1x pre strážnu službu SBS a 1x pre obsluhu prevádzky. Unimobunka pre obsluhu prevádzky bude zabezpečená priestorom pre administratívne práce obsluhy + obsluha bude mať k dispozícii aj hygienické zázemie – umývadlo, WC, s odkanalizovaním do existujúcej žumpy, objemu 10 m³.

Do areálu je zároveň privedená elektrická energia. Média – voda a elektrická energia je predmetom prenájmu priestorov.

Zhromažďovanie/skladovanie jednotlivých druhov odpadov bude na vyčlenených plochách a v plechových skladoch.

II.8.2. KAPACITA ZARIADENIA, DRUHY ODPADOV

JEDNOTLIVÉ ČINNOSTI A SPÔSOB VYKONÁVANIA ZBERU, VÝKUPU A ZHROMAŽĐOVANIE ODPADOV :

Pri začatí činnosti a vydaní všetkých povolení z hľadiska zákona o odpadoch, sa bude jednať v prvých rokoch o činnosť zberu a výkupu :

- železné a neželezné kovy a farebné kovy
- stavebný odpad
- papier a lepenka
- odpady z plastov
- drevené palety – obaly z dreva, drevo
- opotrebované pneumatiky

V ďalších rokoch, po realizácii skladov, ktoré budú zodpovedať navrhovanej činnosti v zmysle zákona o odpadoch, to bude činnosť zberu a výkupu :

- opotrebovaných akumulátorov a batérií

Zber a výkup odpadov, vrátane ich predpokladaného množstva zberu a výkupu za rok :

1. železné a neželezné kovy a farebné kovy –	6 000 ton/rok,
2. stavebný odpad	15 000 ton/rok
3. papier a lepenka	700 ton/rok
4. odpady z plastov	1 000 ton/rok
5. opotrebované drevo a drevené palety	1 000 ton/rok
6. opotrebované pneumatiky	5 000 ton/rok
7. batérie a akumulátory -	1 000 ton/rok

1. železné a neželezné kovy a farebné kovy – 6000 ton/rok,

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
12 01 01	pilliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 02	prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	pilliny a triesky z neželezných kovov	O
12 01 04	prach a zlomky z neželezných kovov	O
12 01 13	odpady zo zvarovania	O
15 01 04	obaly z kovu	O
16 01 12	brzdové platničky a obloženie iné ako uvedené v 160111	O

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

16 01 17	železné kovy	O
16 01 18	neželezné kovy	O
17 04 01	meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	hliník	O
17 04 03	olovo	O
17 04 04	zinok	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 06	cín	O
17 04 07	zmiešané kovy	O
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
19 01 02	železné materiály odstránené z popola	O
19 10 01	odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	železné kovy	O
19 12 03	neželezné kovy	O
20 01 40	kovy	O

20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	zmiešané kovy	O

Odpady zo železných a neželezných kovov a farebných kovov budú do zberne/výkupne privážané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Odpad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a utriedený podľa skupín a druhov.

Farebné kovy budú zhromažďované samostatne v uzamykateľnom sklade.

Kovové odpady budú zhromažďované podľa druhov na vyčlenenej ploche pre túto činnosť.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Navrhovateľ občasne vykoná delenie kovových odpadov (rezanie, pálenie) za účelom zmenšenia veľkosti a objemu.

Túto činnosť už v súčasnosti navrhovateľ aj vykonáva, avšak na inom území obce Veľká Ida.

2. stavebný odpad – 15 000 ton/rok

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 01 03	škridly a obkladový materiál a keramika	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02 01	drevo	O
17 03 02	bituménové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 05 08	štrk zo železničného zvršku iný ako uvedený v 17 05 07	O
17 06 04	izolačné materiály ...	O

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O
20 02 02	zemina a kamenivo	O
20 03 08	drobný stavebný odpad	O

Stavebné odpady budú do zberne/výkupne privázané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Opad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a utriedený podľa skupín a druhov.

Stavebné odpady budú zhromažďované podľa druhov na vyčlenenej ploche pre túto činnosť.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Činnosť nepodlieha posúdeniu vplyvov na ŽP v uvedenom objeme zberu, avšak bude súčasťou zariadenia na zber a výkup odpadov.

3. papier a lepenka 700 ton/rok

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
19 12 01	papier a lepenka	O
20 01 01	papier a lepenka	O

Odpady z papiera a lepenky budú do zberne/výkupne privázané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Opad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a utriedený podľa skupín a druhov.

Odpady z papiera a lepenky budú zhromažďované podľa druhov na vyčlenenej ploche v plechovom uzamykateľnom sklade.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Činnosť nepodlieha posúdeniu vplyvov na ŽP v uvedenom objeme zberu, avšak bude súčasťou zariadenia na zber a výkup odpadov.

4. odpady z plastov 1 000 ton/rok

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
07 02 13	odpadový plast	O
12 01 05	hoblíny a triesky z plastov	O
15 01 02	obaly z plastov	O
16 01 19	plasty (autoplasty)	O
17 02 03	plasty	O
19 12 04	plasty a guma	O
20 01 39	plasty	O

Odpady z plastov budú do zberne/výkupne privázané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Opad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a utriedený podľa skupín a druhov.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Odpady z plastov budú zhromažďované do BiG - Bagov na vyčlenenej ploche, alebo vo veľkokapacitnom kontajneri (VKK), alebo v plechovom uzamykateľnom sklade. Tvrdé autoplasty – 160119 - budú zhromažďované na vonkajšej vyčlenenej ploche v areáli prevádzky.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Činnosť nepodlieha posúdeniu vplyvov na ŽP v uvedenom objeme zberu, avšak bude súčasťou zariadenia na zber a výkup odpadov.

5. opotrebované drevo a drevené palety 1 000 ton/rok

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
17 02 01	drevo	O
15 01 03	obaly z dreva	O
19 12 07	drevo iné ako uvedené v 19 12 06	O
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O
20 03 07	objemný odpad	O

Odpady z dreva a drevené palety budú do zberne/výkupne privázané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Opad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a utriedený podľa skupín a druhov.

Odpady budú zhromaždené na vyčlenenej vonkajšej ploche v areáli prevádzky.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Činnosť nepodlieha posúdeniu vplyvov na ŽP v uvedenom objeme zberu, avšak bude súčasťou zariadenia na zber a výkup odpadov.

6. opotrebované pneumatiky 5 000 ton/rok

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
16 01 03	Opotrebované pneumatiky	O

Opotrebované pneumatiky budú do zberne/výkupne privázané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Opad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a zhromaždený na vyčlenenej vonkajšej ploche v areáli prevádzky.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Navrhovateľ bude mať uzatvorenú zmluvu s distribútorom pneumatík a s „organizáciou zodpovednosti výrobcov“ (ďalej len OZV), aby odber opotrebovaných pneumatík bol odoberaný priebežne a bezodplatne.

Činnosť nepodlieha posúdeniu vplyvov na ŽP v uvedenom objeme zberu, avšak bude súčasťou zariadenia na zber a výkup odpadov.

7. batérie a akumulátory – 1000 ton/rok

Druhy odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje "KATALÓG ODPADOV" – zber a výkup odpadov.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu
16 06 01	olovené batérie	N
16 06 02	niklovo-kadmiové batérie	N
16 06 03	batérie obsahujúce ortuť	N
16 06 04	alkalické batérie iné ako uvedené v 16 06 03	O
16 06 05	iné batérie a akumulátory	O
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O

Pre skladovanie opotrebovaných akumulátorov a batérií bude v ďalšom, neskoršom období vybudované miesto pre skladovanie opotrebovaných batérií a akumulátorov, pri splnení všetkých povinností pri skladovaní nebezpečných odpadov, podľa zákona o odpadoch a splnenia podmienky § 8 vyhlášky č.371/2015 Z.z..

Opotrebované pneumatiky budú do zberne/výkupne privážané občanmi, ako aj fyzickými a právnickými osobami - podnikateľmi.

Odpad bude po prísune do prevádzky odvážený na certifikovanej váhe, zaevidovaný a zhromaždený v uzatvorenom sklade v nepriepustných obaloch – typizovaných plastových nepriepustných boxoch 2-3 kusy, určených na prepravu batérií a vyhovujúcich aj preprave nebezpečných vecí podľa predpisov ADR.

Priebežne budú odpady odovzdávané zmluvne dohodnutým odberateľom, ktorí zabezpečia vlastnú dopravu a potrebné mechanizmy na naloženie.

Prevádzkovateľ bude pri preberaní odpadov vykonávať :

- kontrolu správnosti požadovaných dokladov o množstve a druhu dodaných odpadov,
- vizuálnu kontrolu dodávky odpadov s cieľom overiť deklarované údaje o pôvode,
- vlastnostiach a zložení odpadu v súlade s Prevádzkovým poriadkom,
- váženie množstva dodaných odpadov na certifikovanej váhe,
- podľa potreby zabezpečiť kontrolné náhodné odbery vzoriek odpadu na skúšky a analýzy odpadu s cieľom overiť deklarované údaje držiteľa odpadu o pôvode, vlastnostiach a zložení odpadu,
- evidenciu prevzatých odpadov,
- vystavenie potvrdenia dodávateľovi odpadov o prevzatí odpadu s vyznačením dátumu a času.

Prevádzka „Zber a výkup odpadov“ Veľká Ida bude označená informačnou tabuľkou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi :

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa
- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu

Držiteľ odpadov bude v rámci vydaných rozhodnutí plniť povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú z ustanovení zákona o odpadoch; ako napríklad :

- zaraďovať odpady podľa Katalógu odpadov,
- zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch, ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám,
- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá, a o ich zhodnotení a zneškodnení,
- ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva;

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

- umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom;
- predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami preukazujúce spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti,
- vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve ,

Ďalšie povinnosti pri zbere odpadov vrátane ich výkupu :

§ 8 vyhláška MŽP SR č.371/2015 Z.z..

Zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov

(1) Priestory na zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov sa navrhujú, zhotovujú a prevádzkujú tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a k poškodzovaniu hmotného majetku. Ako priestory na zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov môžu slúžiť najmä voľné plochy, prístrešky, budovy a podzemné a nadzemné nádrže. Priestory na zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov sa označujú ako sklad odpadov.

(2) Plocha určená na zhromažďovanie nebezpečných odpadov a skladovanie nebezpečných odpadov musí byť zabezpečená proti pôsobeniu škodlivých látok, spevnená a nepriepustná a nebezpečné odpady musia byť zabezpečené pred pôsobením vonkajších vplyvov.

(3) Počas zhromažďovania nebezpečných odpadov a skladovania nebezpečných odpadov musí byť zabezpečené účinné zachytávanie znečisťujúcich kvapalných látok.

(4) Na zhromažďovanie nebezpečných odpadov a skladovanie nebezpečných odpadov možno využiť aj sklady výrobkov a prípravkov s rovnakými nebezpečnými vlastnosťami, ako majú skladované nebezpečné odpady, pričom nebezpečné odpady musia byť uložené tak, aby nedošlo k zámene.

(5) Skladovacie priestory na zhromažďovanie nebezpečných odpadov a skladovanie nebezpečných odpadov musia spĺňať rovnaké technické a bezpečnostné požiadavky ako skladovacie priestory na skladovanie chemických látok, prípravkov a výrobkov s rovnakými nebezpečnými vlastnosťami, ako majú zhromažďované nebezpečné odpady a skladované nebezpečné odpady.

(6) Nádobý, sudy a iné obaly, v ktorých sú nebezpečné odpady zhromažďované a skladované, musia

- a) byť odlišené od zariadení nepoužívaných a neurčených na nakladanie s odpadmi, napríklad odlišenie tvarom, opisom alebo farebne,
- b) zabezpečiť ochranu odpadov pred takými vonkajšími vplyvmi, ktoré by mohli spôsobiť vznik nežiaducich reakcií v odpadoch, napríklad vznik požiaru, alebo výbuchu,
- c) byť odolné proti mechanickému poškodeniu,
- d) byť odolné proti chemickým vplyvom.

§ 16 – zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. :

Zber odpadu a výkup odpadu

(1) Ten, kto vykonáva zber odpadu alebo výkup odpadu, je okrem povinností podľa § 14 ods. 1 povinný

- a) zverejňovať druhy zbieraných alebo vykupovaných odpadov vrátane podmienok zberu odpadov alebo výkupu odpadov,
- b) označiť zariadenie na zber odpadov alebo výkup odpadov.

(2) Okrem povinností podľa odseku 1 je ten, kto vykonáva

- a) zber odpadu alebo výkup odpadu od fyzickej osoby, povinný zaradiť odpad odobratý od takej osoby ako komunálny odpad; toto ustanovenie sa nevzťahuje na zber starých vozidiel a odpadových pneumatík,

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

- b) zber odpadu od fyzickej osoby, povinný oznamovať obci, na území ktorej sa zber odpadu uskutočňuje, údaje o druhu a množstve vyzbieraného odpadu,
c) výkup odpadu od fyzickej osoby, oznamovať obci, z ktorej vykúpený odpad pochádza, údaje o druhu a množstve vykúpeného odpadu.

(3) Ten, kto vykonáva zber vyhradeného prúdu odpadu (§ 27 ods. 3) v zariadení na zber odpadov alebo bez zariadenia na zber odpadov, je povinný mať uzatvorenú zmluvu s príslušnou organizáciou zodpovednosti výrobcov, príslušnou treťou osobou, alebo výrobcom príslušného vyhradeného výrobku; toto ustanovenie sa nevzťahuje na zber starých vozidiel, na osobu uvedenú v odseku 4 a na distribútorov vykonávajúcich spätných zber. Ten, kto vykonáva zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov od fyzických osôb na území obce, musí mať uzatvorenú zmluvu podľa § 59 ods. 4 s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre obaly, s ktorou táto obec uzavrela zmluvu podľa § 59 ods. 2.

(4) Ten, kto vykonáva výkup vyhradeného prúdu odpadu, je povinný najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po ukončení štvrťroka oznamovať druh a množstvo vykúpeného odpadu a informácie o jeho zhodnotení v prvom zariadení na zhodnocovanie odpadov činnosťami R1 až R11 podľa prílohy č. 1 alebo v prvom inom zariadení na zhodnocovanie odpadu na území iného štátu, v ktorom je zabezpečené, že výsledok zhodnotenia odpadov bude rovnocenný s výsledkom zhodnotenia odpadov niektorou z činností R 1 až R 11 podľa prílohy č. 1, a to dokladmi o materiálovom toku na účely plnenia zberových podielov a cieľov a limitov odpadového hospodárstva,

a) v prípade odpadov z obalov a odpadu z neobalových výrobkov (§ 73 ods. 3) príslušnej organizácii zodpovednosti výrobcov, ktorá má podpísanú zmluvu s obcou, v ktorej sa výkup realizuje,

b) v prípade elektroodpadu a použitých batérií a akumulátorov príslušnému koordinačnému centru, ak je zriadené; okrem elektroodpadu a použitých batérií a akumulátorov, pre ktoré má ten, kto vykonáva výkup, uzatvorenú zmluvu s výrobcom, ktorý si plní vyhradené povinnosti individuálne, treťou osobou alebo príslušnou organizáciou zodpovednosti výrobcov.

(5) Zakazuje sa zbierať a vykupovať kovový odpad uvedený v odsekoch 6 až 8 inak, ako je uvedené.

(6) Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu, je povinný zbierať alebo vykupovať kovový odpad

a) pochádzajúci zo súčiastok a častí zariadení z koľajových vedení, zabezpečovacej techniky a oznamovacej techniky, koľajových vozidiel a výstroja trati alebo javiace znaky, že z takýchto zariadení pochádzajú, iba od prevádzkovateľov dráh a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,

b) pochádzajúci z dopravných značiek a dopravných zariadení, zvodidiel, alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od správcov pozemných komunikácií a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,

c) pochádzajúci z kanalizačných poklopov a krytov kanalizačných vpustí iba od vlastníka alebo prevádzkovateľa vodovodu a kanalizácie,

d) pochádzajúci zo závlahových detailov, závlahových čerpacích staníc, poľnohospodárskych strojov a lesníckych strojov a ich súčastí, poľnohospodárskych technických zariadení a kovové časti konštrukčných celkov stavieb alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od poľnohospodárskych a lesných subjektov, súkromne hospodáriacich roľníkov alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,

e) pozostávajúci z elektrických rozvodov, elektrických transformátorov a ich súčastí alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od subjektov, ktoré sú oprávnené s nimi pracovať, alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe.

(7) Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu, je povinný zbierať alebo vykupovať kovový odpad pochádzajúci

a) zo starých vozidiel a ich častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od osôb, ktoré sú oprávnené s nimi nakladať a z vozidiel a ich častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od držiteľa vozidla alebo od podnikateľských subjektov vykonávajúcich servis vozidiel,

b) z elektroodpadu (§ 32 ods. 6) a jeho častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z neho pochádza, iba od osôb, ktoré sú oprávnené s ním nakladať, alebo od podnikateľských subjektov spolupracujúcich s nimi na zmluvnom základe.

(8) Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu podľa odseku 6 alebo výkup kovového odpadu podľa odseku 7, je povinný

a) vyžadovať od osoby, od ktorej sa odpad zbiera alebo vykupuje, ak ide o

1. fyzickú osobu, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti, a to v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti,

2. fyzickú osobu, ktorá je zodpovedným zástupcom právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa alebo je osobou oprávnenou konať v ich mene alebo ide o fyzickú osobu – podnikateľa, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti v rovnakom rozsahu ako v prvom bode a obchodné meno, identifikačné číslo organizácie a sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa,

b) viesť a uchovávať evidenciu o osobách, od ktorých odpad zbiera alebo vykupuje, v rozsahu uvedenom podľa písmena a), o druhoch a množstve kovových odpadov od nich odobratých alebo vykúpených,

c) viesť a uchovávať opis a dokumentáciu, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo videodokumentácia o kovovom odpade,

d) uhrádzať platbu za výkup kovového odpadu formou peňažného poukazu na výplatu alebo formou bezhotovostného platobného styku,

e) pri platbách za výkup kovového odpadu od fyzickej osoby vypočítať a odviesť daň podľa osobitného predpisu,³⁴⁾

f) používať pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu výlučne váhy zaradené do skupiny určených meradiel a spĺňajúce požiadavky na určené meradlo,³⁵⁾

g) monitorovať priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, uchovávať záznam z kamerového systému počas 14 dní odo dňa jeho zhotovenia a na vyžiadanie tento záznam poskytnúť orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

(9) Na zber kovového odpadu uvedeného v odseku 7, ktorý nie je výkupom, sa vzťahuje odsek 8 písm. c), f) a g).

(11) Ten, kto vykonáva výkup odpadu od fyzickej osoby, je povinný od nej vyžadovať poskytnutie údajov o obci, z ktorej vykúpený odpad pochádza.

V zmysle platných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve bude v rámci zberu, výkupu, nakladaní, skladovaní odpadov a ich odovzdaní potrebné viesť a uchovávať nasledovnú dokumentáciu :

- súhlas na zber odpadov ;
- ďalšie rozhodnutia orgánu štátnej správy v odpadovom hospodárstve (ak sú potrebné);
- prevádzkový poriadok zariadenia na zber odpadov;
- dokument „opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s odpadmi“;
- obchodné a dodávateľské zmluvy týkajúce sa nakladania s odpadmi;
- evidenčné listy odpadov;
- hlásenia o vzniku o nakladaní s odpadmi typ "V" – zber odpadov.

II. 8.3. TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ RIEŠENIE

Prenajatý pozemok a územie je ohraničené pletivom do výšky 2,3 metra po obvode prevádzky, zabezpečený na vstupe uzamykateľnou bránou a celý areál je strážený SBS službou vlastníka a kamerovým systémom.

Časť plochy pozemku je vysypaná štrkodrvou.

Na vstupe do areálu sa nachádza 2x unimobunka a to 1x pre strážnu službu SBS a 1x pre obsluhu prevádzky. Unimobunka pre obsluhu prevádzky bude zabezpečená priestorom pre administratívne práce obsluhy + obsluha bude mať k dispozícii aj hygienické zázemie – umývadlo, WC, s odkanalizovaním do existujúcej žumpy, objemu 10 m³.

Do areálu je zároveň privedená elektrická energia. Médiá – voda a elektrická energia je predmetom prenájmu priestorov.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Zhromažďovanie/skladovanie jednotlivých druhov odpadov bude na vyčlenených plochách a v plechových skladoch.

Prevádzka bude zabezpečená 3x certifikovanou váhou – mostová váha do 40 ton na váženie vozidiel pri vstupe a výstupe z prevádzky, malá váha do 2 ton na váženie menších objemov odpadov – napríklad farebných kovov a 1x malá váha do 150,0 kg.

Pri mostovej váhe do 40 ton sa jedná o modernú obchodnú váhu, ktorá spĺňa požiadavky pre digitálne váženie. Kombináciou špičkových tenzometrických snímačov a techniky pre spracovanie signálu zaručuje vážiaci systém, ktorý poskytuje presnosť a konzistentnú informáciu o hmotnosti nakladaného materiálu. Výrobok firmy HEMAK s.r.o. – cestná oceľová mostová váha HEM-MO má jednoduchú a rýchlu montáž bez finančne a časovo náročných prác. Mohutná oceľová konštrukcia zabezpečuje maximálnu odolnosť.

Ďalšie 2 váhy sú existujúce, používané v súčasnej dobe na existujúcej prevádzke a sú overené „Slovenskou legálnou metrológiou“ s vydaným certifikátom :

- váha do 2000 kg

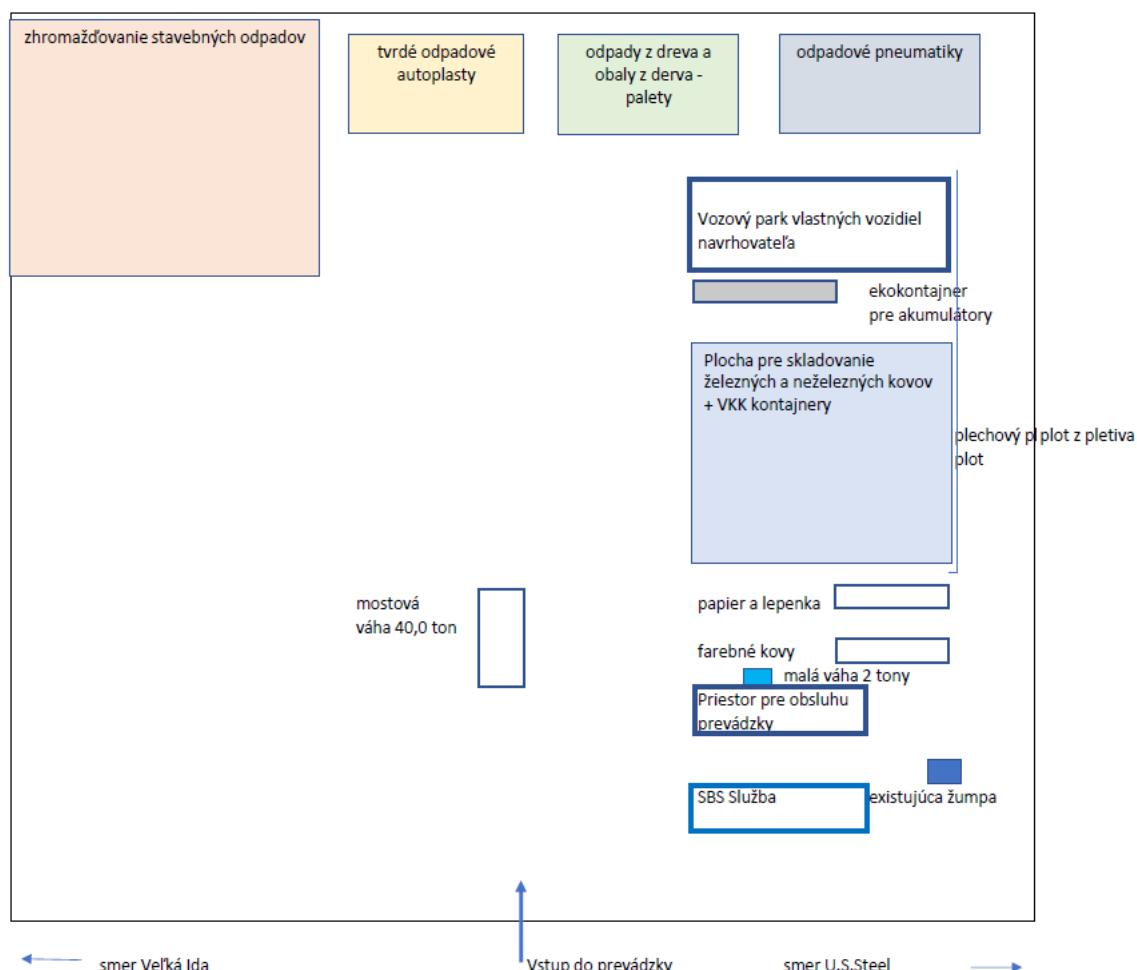
Výrobca: CAS, Typ meradla: DB-II PLUS

Výrobné číslo: 1166661238, Merací rozsah: (10 až 2000) kg

- váha do 150 kg

Výrobca: CAS, Typ meradla: DB-II PLUS

Výrobné číslo: 160861804, Merací rozsah: (0,400 až 60 / 150) kg

Obr. č.1 – schématické znázornenie budúcej prevádzky a priestorov na zhromažďovanie a skladovanie odpadov, pred ich odovzdaním k oprávneným firmám na ďalšie nakladanie s odpadmi

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

II.8.4. ZÁVÄZNÉ PRÁVNE PREDPISY

Zber, výkup odpadov a nakladanie s odpadmi (v rozsahu, ktorý je uvedený v tomto zámere) je upravené najmä týmito záväznými predpismi :

1.	ODPADY A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
	Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z.z. a 285/2020 Z.z., 9/2021 Z.z., 46/2021 Z.z.)
	Zákon č. 329/2018 Z. z. - Zákon o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov !!! (ruší zákon č.17/2004) úč.1.1.2019 (v znení 111/2019 Z.z., 67/2021 Z.z.)
	Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z. NV SR , ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov - Účinnosť od 1.1.2019 (v znení 33/2020 Z.z.)
	Vyhl. MŽP SR č.365/2015 Z.z. , ktorou sa ustanovuje KATALÓG ODPADOV (v znení č. 246/2017 Z. z., 321/2017 Z. z., 378/2018 Z. z., 317/2020 Z. z.)
	Vyhl. MŽP SR č. 366/2015 Z.z. , o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti (v znení č. 246/2017 Z. z., 321/2017 Z. z., 378/2018 Z.z, 317/2020 Z.z..)
	Vyhl. MŽP SR č. 371/2015 Z.z. , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch (v znení č.322/2017 Z.z., 379/2018 Z.z, 348/2020 Z.z..)
	Vyhl. MŽP SR č.382/2018 Z.z. Vyhláška o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti schválené: 10. december 2018, účinnosť: 1. január 2019 – zmene 26/2021 Z.z..
	Vyhl. MŽP SR č.373/2015 Z.z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov (v znení 14/2017 Z.z., 324/2017 Z.z., 186/2018 Z.z., 380/2018 Z.z., 266/2020 Z.z., 368/2020 Z.z., 25/2021 Z.z..)
	Výnos MŽP SR č.368/2015 – výnos uverejnený v čiaske 7/2015 MŽP SR – jednotné metódy a analytická kontrola odpadov
	Zákon č.302/2019 Z.z.- zákon o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení 74/2020 Z.z.)
	347/2019 Z.z. Vyhláška , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje
2.	VODA – VODNÉ HOSPODÁRSTVO
	Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, v platnom znení (v znení č. 587/2004 Z. z., 230/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 359/2007 Z. z., 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 384/2009 Z. z., 134/2010 Z. z., 556/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 321/2012 Z. z. 180/2013 Z. z., 35/2014 Z.z., 409/2014 Z.z., 35/2014 Z. z., 409/2014 Z. z., 262/2015 a 303/2016 Z.z., 277/2017 Z.z., 51/2018 Z.z., 284/2018 Z.z., 305/2018 Z.z., 74/2020 Z.z.) a súvisiace vykonávacie predpisy
3.	OCHRANA OVZDUŠIA
	Zákon NR SR č.137/2010 Z.z. o ovzduší (v znení č. 318/2012 Z. z., 180/2013 Z. z., 350/2015 Z. z., 293/2017 Z.z., 194/2018 Z.z., 74/2020 Z.z.) a súvisiace vykonávacie predpisy.
4.	HYGIENA – OCHRANA ZDRAVIA ĽUDÍ
	Zákon NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

	Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z.) a súvisiace vykonávacie predpisy.
5.	OCHRANA PRÍRODY
	Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v platnom znení (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z.z., 74/2020 Z.z.)
	Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. 492/2006 Z. z., 492/2006 Z. z., 638/2007 Z. z., 579/2008 Z. z., 173/2011 Z. z., 158/2014 Z. z.)
6.	METROLÓGIA
	Zákon č.157/2018 Z.z. – o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení 198/2020 Z.z.)
	Vyhláška č. 161/2019 Z. z. - Vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky o meradlách a metrologickej kontrole
7.	STAVEBNÝ ZÁKON
	Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v platnom znení (v znení č. 103/1990 Zb., 262/1992 Zb., 136/1995 Z. z., 199/1995 Z. z., 286/1996 Z. z., 229/1997 Z. z., 175/1999 Z. z., 237/2000 Z. z., 416/2001 Z. z., 553/2001 Z. z., 217/2002 Z. z., 103/2003 Z. z., 245/2003 Z. z., 417/2003 Z. z., 608/2003 Z. z., 541/2004 Z. z., 290/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 218/2007 Z. z., 540/2008 Z. z., 66/2009 Z. z., 513/2009 Z. z., 118/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 547/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 300/2012 Z. z., 180/2013 Z. z., 219/2013 Z. z., 368/2013 Z. z., 293/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 154/2015 Z. z., 247/2015 Z. z., 254/2015 Z. z., 177/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 93/2019 Z. z., 279/2019 Z. z., 90/2020 Z.z.)
8.	ZÁKON O POSUDZOVANÍ VPLYVOV NA ŽP – EIA
	Zákon NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 275/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 287/2009 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 345/2012 Z. z., 448/2012 Z. z., 39/2013 Z. z., 180/2013 Z. z., 314/2014 Z. z., 128/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 312/2016 Z.z., 142/2017 Z.z., 177/2018 Z.z., 460/2019 Z.z., 74/2020 Z.z., 198/2020 Z.z.)
9.	ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE
	Zákon NR SR č.409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení 49/2018 Z.z.)
10.	ENVIRONMENTÁLNE ŠKODY
	zákon NR SR č.359/2007 Z.z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 258/2011 Z. z., 39/2013 Z. z., 180/2013 Z. z., 210/2019 Z.z., 460/2019 Z.z.)

II.9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Pozitíva zámeru navrhovanej činnosti :

Realizáciou navrhovanej činnosti „zberu a výkupu odpadov“ sa rozšíri ponuka služieb v oblasti nakladania s uvedenými druhmi odpadov, umožní sa lepšia dostupnosť obyvateľstva, právnických a fyzických osôb oprávnených na podnikanie, na odovzdanie týchto druhov odpadov.

Jedná sa o jednoduchú činnosť zberu odpadov, pričom tieto odpady zo zberu a výkupu sú priebežne odovzdávané na ďalšie nakladanie s odpadmi , k oprávneným spoločnostiam, v zmysle povinností zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a súvisiacich vykonávacích predpisov k tomuto zákonu.

Pri činnosti zberu a výkupu odpadov navrhovateľ v rámci katastra obce Veľká Ida (kde má aj svoje miesto podnikania), nenašiel vhodnejšiu lokalitu na navrhovanú činnosť .

Navrhovateľ má praktické 10 ročné skúsenosti zo zberom a výkupom kovových odpadov – železných a neželezných kovov a farebných kovov, ktoré priebežne odovzdáva k oprávneným spoločnostiam; vrátane výkupu a zberu papiera a lepenky a zberu plastov.

Realizáciou navrhovanej činnosti „zberu a výkupu odpadov“ navrhovateľ bude činnosť vykonávať v inej lokalite katastrálneho územia Veľká Ida, čím bude pokračovať v doterajšej zabehnutej činnosti zberu a výkupu v inej lokalite katastra obce, ako doteraz.

Navrhovateľ bude zabezpečovať činnosť zberu a výkupu v prenajatom – navrhovanom priestore, aj z dôvodu vhodnosti lokalizácie areálu , ktorý je toho času bez využitia, resp. v budúcnosti bude využívaný na podnikateľské aktivity.

Do areálu, ktorý sa nachádza pred obcou Veľká Ida je vyhovujúce dopravné napojenie – ihneď z odbočky štátnej cesty, cez existujúcu bránu; areál je strážený strážnou službou a kamerovým systémom.

Navrhovaná lokalita je vhodná aj z hľadiska nákladovosti na jej zriadenie a používanie.

Súčasná dispozičné riešenie časti prenajatého areálu plne vyhovuje potrebám realizácie zberu a výkupu odpadov.

Vzhľadom na charakter činnosti je žiadúce, aby sa zber odpadov vykonával mimo obytnú zónu, v priestoroch dispozične vyhovujúcich a postačujúcich na všetky činnosti nakladania s takýmito druhmi odpadov.

Negatíva - zámeru navrhovanej činnosti :

V súvislosti s touto činnosťou je predpoklad častejšieho pohybu motorových vozidiel - dopravných prostriedkov - pri dovoze a vývoze odpadov. Vzhľadom na predpokladanú kapacitu zariadenia a umiestnenie činnosti v danej lokalite, táto činnosť neovplyvní súčasný stav životného prostredia v tejto lokalite, ani neovplyvní zdravotný stav obyvateľov v obci.

II.10. CELKOVÉ NÁKLADY

Orientačný predpokladaný náklad na zriadenie činnosti: cca do 10 000 EUR.

II.11. DOTKNUTÁ OBEC

Obec Veľká Ida, v zastúpení starostom obce

II.12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Košický samosprávny kraj

II.13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

OKRESNÝ ÚRAD Košice - okolie , odbor starostlivosti o životné prostredie
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice - okolie

II.14. POVOLUJÚCI ORGÁN

OKRESNÝ ÚRAD Košice - okolie , odbor starostlivosti o životné prostredie
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice

II.15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia SR

II.16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

- Súhlas na zber odpadov podľa § 97 ods.1 písm. d) zákona o odpadoch - vydáva Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Záväzné stanovisko podľa zákona NR SR č.355/2006 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení - vydáva Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice.

II.17. VYJADRENIE O VPLYVOCH ZÁMERU PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice a nenapĺňa podmienky „Štvrtej časti“ zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení a kritériá, uvedené v prílohách č. 13 a č. 14 citovaného zákona.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Priamo dotknutým územím navrhovanej činnosti je prenajatá časť oploteného a uzatvoreného areálu budúcej prevádzky zberu a výkupu odpadov.

Vzhľadom na jednoduchý charakter navrhovanej činnosti, jej vplyvy boli hodnotené na ploche širšieho okolia dotknutého územia, to je katastrálne územie Veľká Ida – tzv. hodnotené územie.

III.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

(napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Obec Veľká Ida sa nachádza v okrese Košice - okolie juhozápadne od krajského mesta Košice a južne od mestskej časti Košice - Šaca. Obec je v bezprostrednej blízkosti podniku U.S.Steel Košice s.r.o.. Do roku 1950 bola obec Veľká Ida prirodzeným centrom osídlenia medzi Moldavou nad Bodvou a Košicami. Jej význam poklesol v súvislosti s výstavbou hutníckeho podniku VSŽ a pohotovostného sídla Šaca začiatkom 60-tych rokov.

Obec Veľká Ida sa nachádza v nadmorskej výške 218 m. Má 3 917 obyvateľov (štatistický údaj z roku 2020). Katastrálne územie má rozlohu 31 007 493 m².

III.1.1.GEOLOGICKÁ STAVBA A INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI HORNÍN

Územie obce patrí k dvom samostatným geotektonickým celkom s rozdielnym geomorfologickým vývojom. K Slovenskému Rudohoriu patrí severná a severozápadná časť, ku Košickej kotline južná časť územia.

V severnej časti má charakter pahorkatiny, v južnej časti charakter poriečnej nivy. Košická kotlina je súčasťou Východoslovenskej neogénnej panvy. Obec V. Ida sa nachádza v údolí rieky Hornád v Košickej kotline, obklopené výbežkami pohoria Čierna Hora na severe a Volovskými vrchmi na západe. Košická kotlina (geomorfologický celok) pozostáva z Košickej roviny, Medzevskej pahorkatiny a Toryskej pahorkatiny (geomorfologické podcelky). Takmer celý intravilán obce je na Košickej rovine vtesnaný medzi Medzevskú pahorkatinu (na západe) a Toryskú pahorkatinu (na východe).

Miesto realizácie zámeru sa nachádza na Košickej rovine južne od mesta Košice. Hodnotenú územie je súčasťou JV časti východoslovenskej neogénnej panvy, ktorá je súčasťou Transkarpatskej medzihorskej panvy. Z geomorfologického hľadiska je záujmové územie súčasťou celku Košická kotlina, podcelku Košická rovina.

Geotechnické vlastnosti zemín

Kvartér

- fluvialne súdržné sedimenty- hliny až íly, hliny piesčité

V zmysle STN 73 1001 môžeme tieto zeminy zaradiť do tried F3, F5 a F6; symbol MS, ML - MI, CL - CI.

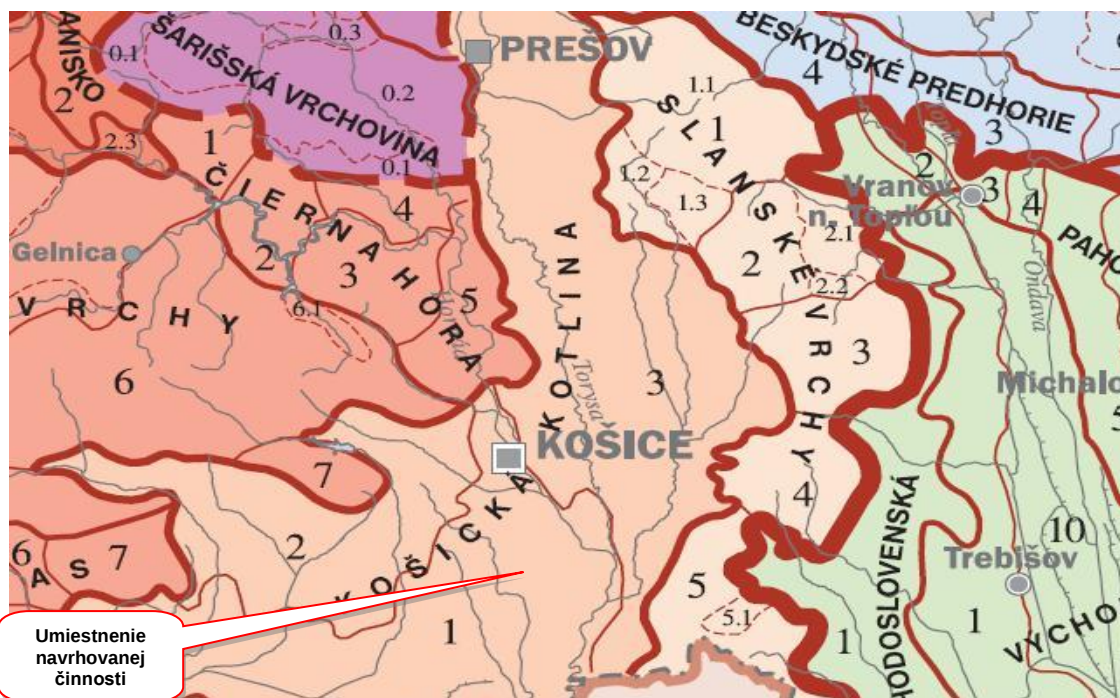
- fluvialne nesúdržné sedimenty - štrky hlinité, štrky s prímесou jemnozrnej zeminy až štrky zle zrné

V zmysle STN 73 1001 zatriedujeme štrky hlinité, štrky s prímесou jemnozrnej zeminy až štrky zle zrné do tried G2 až G4, symbol GP, G-F, GM.

Neogén

- súdržné zeminy-íly s nízkou až strednou plasticitou

V zmysle STN 73 1001 môžeme tieto zeminy zaradiť do tried F6; symbol CL - CI.

Obr. 1 Výsek z geomorfologických jednotiek východnej časti Slovenskej republiky (zdroj : Atlas krajiny SR 2002)

Geomorfologickú oblasť V. Idy zaradíme do nasledujúceho regionálneho členenia:

Geomorfologická jednotka	Hierarchická úroveň
ALPSKO – HIMALÁJSKA	sústava
KARPATY	podstávka
ZÁPADNÉ KARPATY	provincia
VNÚTORNÉ ZÁPADNÉ KARPATY	subprovincia
Lúčenecko – Košická zníženina	oblasť
Košická kotlina	celok
Košická rovina	podcelok
Toryská pahorkatina	podcelok

Obec Veľká Ida leží na rozhraní dvoch podcelkov. Navrhovaná činnosť ako aj budúca prevádzka sa nachádza na podcelku Košická rovina.

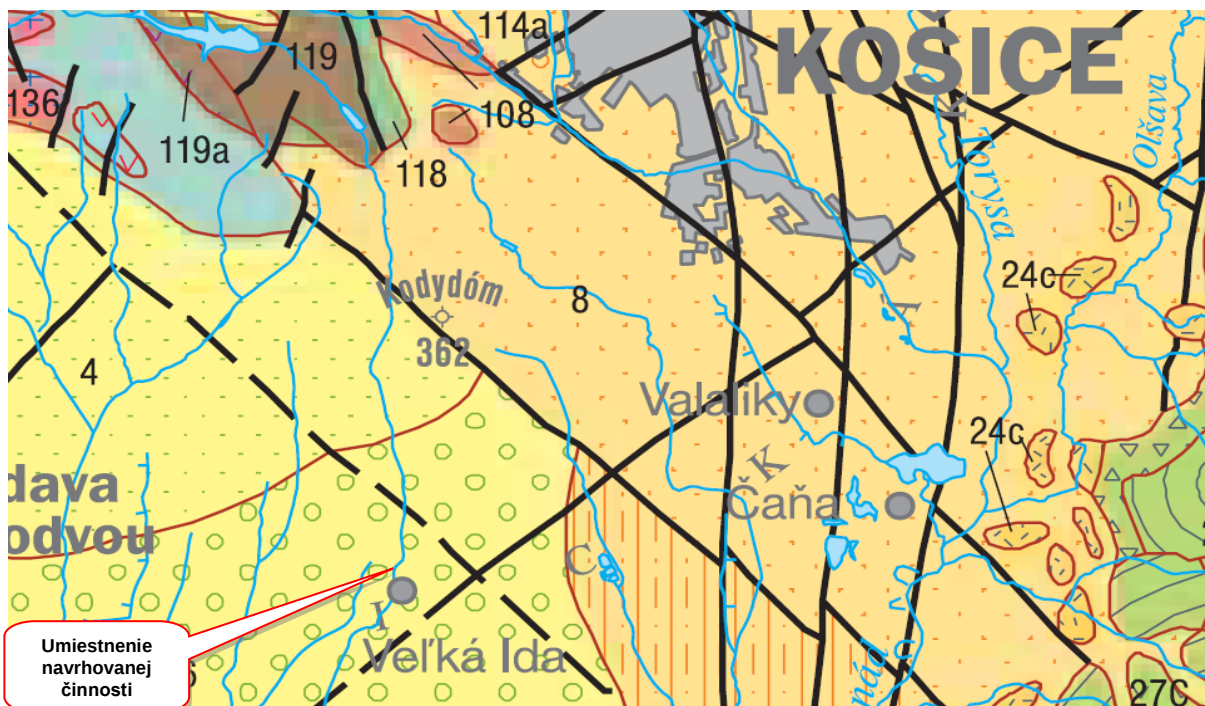
III.1.2.GEOLOGICKÉ POMERY ŠIRŠIEHO ÚZEMIA

Z hľadiska geologického sa v posudzovanom území rozhodujúcou mierou uplatňujú kvartérne a neogénne sedimenty. Staršie horninové komplexy vystupujú na povrch len v severnej časti.

Fluviálne sedimenty sú geneticky späté najmä s exogénnou činnosťou Hornádu a ďalších povrchových tokov. Reprezentujú ich nivné humózne hliny, hlinito-piesčité až štrkovo – piesčité hliny piesky, piesčité štrky v terasách, ktoré miestami pokrývajú spraše a sprašové hliny.

V južnej až juhozápadnej časti sú významne rozšírené fluviálne sedimenty. Vystupujú ako hlinité až hlinito-piesčité štrky, s úlomkami hornín v náplavových kužloch ako dôsledok splavovania materiálu z priľahlej Medzevskej pahorkatiny. Do záujmového územia zasahuje niekoľko hydrogeologických regiónov. Dominantným je tu región Hornádu v Košickej kotline a región neogénu a kvartéru Košickej kotliny a Abovskej pahorkatiny v povodí Bodvy. Obec Veľká Ida sa nachádza na rozhraní týchto dvoch regiónov.

Horninové prostredie má veľmi dobrú priepustnosť. Prietoknosť je tu vysoká až mierna. Táto skutočnosť je významná z hľadiska latentného ohrozenia podzemných vôd rôznymi typmi znečistenia. Zo severu zasahujú okrajovo do územia aj región paleozoika Volovských vrchov v povodí rieky Bodvy, paleozoikum Slovenského Rudohoria v povodí Hornádu, mezozoikum a kryštallikum Čiernej hory a neogén východnej časti Košickej kotliny.

Obr. 2 Výsek z mapy geologickej stavby východnej časti Slovenskej republiky (zdroj : Atlas krajiny SR 2002)

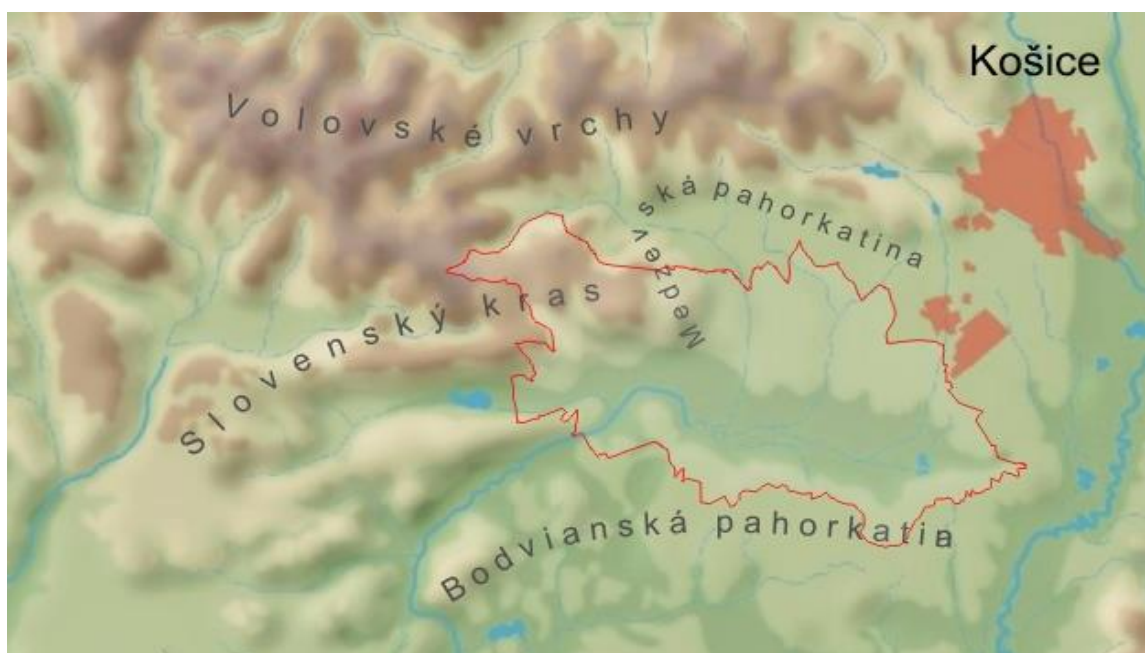

Sivé a pestré vápnité íly, piesky, štrky až zlepenice, sloje lignitu, sladkovodné vápence, ryolitové a andezitové tufy (sečovské a martinské súvrstvie, sekulské vrstvy); panón

Tektonickej stavbe okolia Košíc dominuje hornátsky zlom, kolmo obmedzujúci gemerikum, veporikum a vnútrokarpatský paleogén od Východopanónskej panvy. Pozdĺž zlomu došlo v miocéne k silnej sopečnej aktivite v Slanských vrchoch. Južná a juhovýchodná časť mesta stojí na vápnitých íloch kochanovského súvrstvia sarmatského veku (miocén) a mladších riečnych pieskoch, štrkoch a hlinách kvartéru. Západná a severná časť mesta leží na starších horninách veporika a gemerika. V oblasti sídliska Ťahanoviec to sú granodiority až tonality komplexu Bujanovej a nadložné premenené pieskovce a zlepenice a tiež mezozoické vápence patriace k veporiku. V západnej časti dominujú premenené horniny gemerika, hlavne fylity čermeľskej skupiny, zlepenice a brekie krompašskej skupiny a amfibolity a metabazity rakoveckej skupiny. Z nerastného bohatstva sú v severozápadnej časti mesta v masíve Bankov významnejšie ložiská magnezitu, ktoré sa do roku 1997 ťažili a spracovávali v košickej magnezitke. V oblasti Jahodnej sa nachádzajú i dosiaľ neťažené bilančné zásoby uránovej rudy s významnou prímiesou molybdénu.

Priamo dotknuté územie V. Idy, je tvorený Kvartérom prolúviálnych sedimentov, čo sú hlinité až piesčito-hlinité štrky až reziduálne štrky s úlomkami hornín vo vrchných náplavových kužeľoch (pleistocén). Podložie je budované sedimentmi neogénnej Východoslovenskej panvy, kde ide o pestré a sivé vápnité íly, uhoľné íly, lignity, medzivrstvy tufov a tufitov sečovského súvrstvia (panón)

Po stránke morfolologickej je povodie Bodvy značne rôznorodým územím s odlišným reliéfom. Centrálnu časť povodia tvorí mierne zvlnená Košická kotlina, ktorú uzatvárajú na severe výraznou hradbou Volovské vrchy. Zo západu ohraničuje kotlinu Slovenský kras a z juhu ju lemuje Bodvianska pahorkatina.

Obr. 3 Výsek mapy znázorňujúcej výškové rozdiely
(zdroj : Atlas krajiny SR 2002)

III.1.3. GEODYNAMICKÉ JAVY A SEIZMICITA ÚZEMIA

Geodynamické procesy sú podmienené hlavne geologickou stavbou, reliéfom, vegetáciou a klimatickými pomermi. Záujmová lokalita sa nachádza v údolnej nive rieky Hornád. Jej reliéf má charakter prevažne roviny, bez významných zmien v nadmorských výškach. Územie je na väčšine územie stabilné. Výnimku tvoria okrajové časti napr. Bočiar, Grajciar a N. Myšľa. V minulosti sa lokálne vyskytli mierne zosuvy pôd. K dnešnému dňu je územie opäť geodynamicky stabilné.

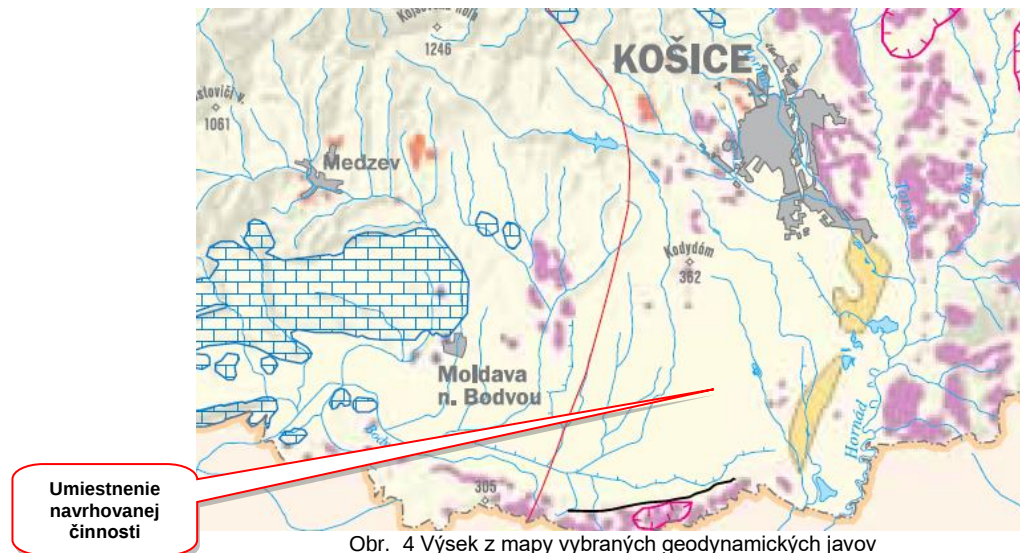
V hodnotenom území v minulosti neboli zistené prakticky žiadne geodynamické javy (zosuny, veterná, výmoľová erózia atď.).

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Podľa nasledujúcej mapky geodynamických javov (A. Klukanová, P. Liščák, M. Hrašna, J. Stredňanský – Atlas Krajiny SR 2002) zaraďujeme oblasť V. ldy a jeho širšieho okolia do 6° maximálnej očakávanej intenzity (° EMS 98).

Ide o seizmicky mierne aktívnu oblasť. Z hľadiska plánovania a projektovania bežných stavieb pre tento účel seizmicita nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo ani zvýšené ohrozenie.

LEGENDA :

- : Krasové javy
- : Intenzívna výmoľová erózia
- : Svahové poruchy na neogéne

III.1.4. RADÓNOVÉ RIZIKO

Podľa mapy radonového rizika (Čížek P. Smolárová, H. Gluch, - Atlas krajiny SR 2002), ktorá vychádza z výsledkov dlhodobých terénnych meraní objemovej aktivity radónu v pôvodnom vzduchu s plynopriepustnosťou hornín môžeme konštatovať, že pre katastrálne územie V. ldy je charakteristické predovšetkým stredné radónové riziko (cca 95 % územia), v menšej miere nižšie radónové riziko (cca 5 % územia). V zmysle uvedeného sa vysoké radónové riziko v území nepredpokladá. Presné údaje je možné stanoviť na základe merania pôdneho vzduchu.

Prevádzkou navrhovanej činnosti nie je predpoklad ovplyvnenia radónového rizika, najmä jeho zvýšenie. Vplyv prevádzky na zvýšenie radónového rizika sa nepredpokladá.

III.1.5. NERASTNÉ SUROVINY

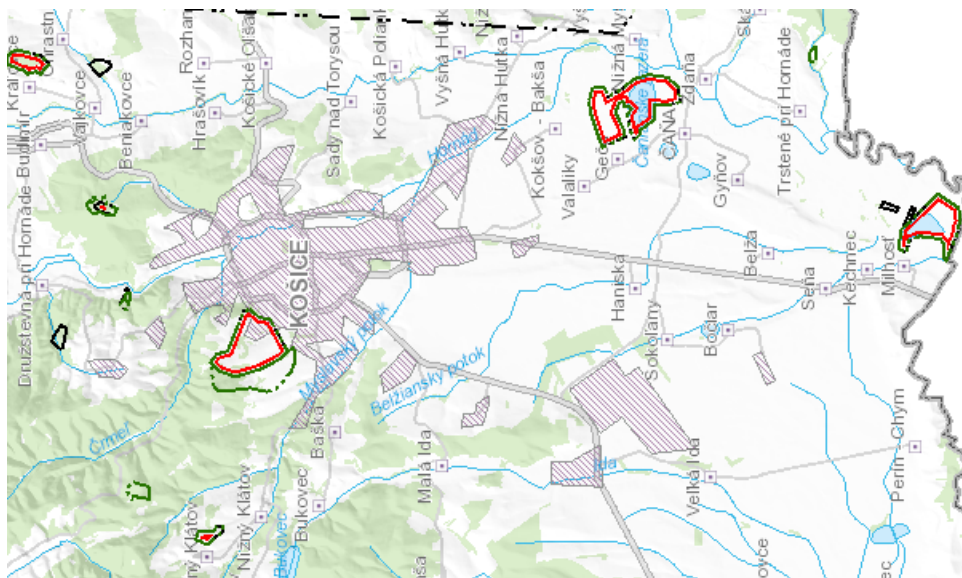
Ako je zrejmé z mapy v bezprostrednej blízkosti navrhovanej činnosti sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín, preto sa touto časťou podrobne nezaobráame.

Najrozšírenejším a ekonomicky najvýznamnejším z nerastných surovín v Košickej kotline sú štrky a štrkopiesky so širokým praktickým využitím v stavebníctve. Evidovanými ložiskami nachádzajúce sa v širšom okolí môžeme vidieť v nasledujúcej tabuľke. Územie navrhovanej činnosti nezasahuje do dobývacích priestorov a chránených ložiskových území.

Samotná navrhovaná činnosť bude vykonávaná v samostatne oplotenom areáli. Prevádzkovanie takejto činnosti podľa aktuálnych legislatívnych predpisov vylučuje negatívne ovplyvnenie týchto ložísk nerastných surovín ako aj samotného geofondu.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Obr. 5 Mapa nerastných surovín širšieho okolia
(zdroj : <http://apl.geology.sk/geofond/loziska2/>)

Názov ložiska	:	Surovina	Nerast
Košice	:	nerudy	magnezit
Vyšný Klatov I.	:	nerudy	stavebný kameň
Košice I.	:	energetické	uránové rudy
Košice - Hradová	:	nerudy	stavebný kameň
Tepličany	:	nerudy	Keramické íly, farebné hliny
Vajkovce - Rozhanovce	:	nerudy	štrkopiesky a piesky

Podľa evidencie Hlavného Banského úradu so sídlom v Banskej Štiavnici sa v Košiciach a jeho blízkom okolí nachádzajú nasledovné chránené ložiskové územia

Názov CHLÚ	Nerast	Organizácia
Čaňa	Štrkopiesky	Holcim (Slovensko), a.s. Rohožník
Milhošť	Štrkopiesky	UND - ŠTRKOPIESKY s.r.o., Košice
Košice	Magnezit	MEOPTIS, s.r.o. Bratislava
Košice IV	Granodiorit	EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o.
Košice V	Magnezit	Štátny geologický ústav D. Štúra
Košice VI	Urán-molybdénové rudy	Ludovika Energy, s.r.o.
Ťahanovce	Keramické íly	LB Minerals, a.s., Košice

Zdroj : www.hbu.sk

III.1.6. KLIMATICKÉ POMERY

Čiastkové povodie Bodvy zaberá vďaka zložitým orografickým pomerom viacero klimatických oblastí. Južná a juhovýchodná časť povodia, ktorú charakterizuje Košická kotlina spadá do klimatického okrsku, ktorý je teplý, mierne vlhký s chladnou zimou. V údolí Bodvy siaha približne po lokalitu Medzev, v údolí Idy po Bukovec. Územie smerom na severozápad so vzrastajúcou nadmorskou výškou zaradíme do klimatického okrsku mierne teplý, s mierne vlhkom a studenou zimou.

Úzky pruh územia, ktorý sa tiahne od Zlatej Idy po južných svahoch Volovských vrchov spadá do klimatického okrsku, ktorý je charakterizovaný ako mierne teplý, vlhký a teplotne sa líši väčšími amplitúdami teploty. Hrebeňové polohy Volovských vrchov patria už do okrsku, ktorý je mierne chladný, s júlovou izotermou. Tento okrsok zahŕňa územie od nadmorskej výšky 800 m a vyznačuje sa veľkou vlhkosťou. Dlhodobá priemerná ročná teplota vzduchu je od 5°C do 8°C.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Klimatické pomery oblasti ovplyvňuje usporiadanie pohorí. Z juhozápadu zasahuje do oblasti Slovenský kras, na severe sa rozkladá Slovenské Rudohorie, na východe Slanské vrchy. Medzi týmito pohoriami sa rozkladá Košická kotlina. Podľa klimatickej rajonizácie patrí celá skúmaná časť Košickej kotliny do teplej klimatickej oblasti, teplému a mierne vlhkému okrsku s chladnou zimou.

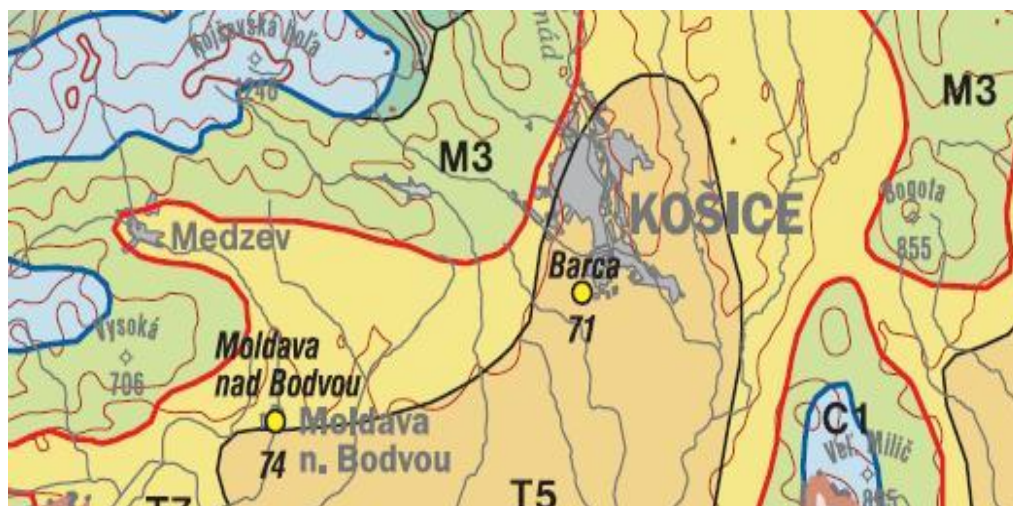
Územie navrhovanej činnosti patrí do teplej mierne suchej klimatickej oblasti s chladnou zimou. Priemerná teplota vzduchu v januári ako najchladnejšom mesiaci roka sa pohybuje od $-3,4$ až $-4,2$ °C, priemerná teplota vzduchu v júli ako najteplejšom mesiaci roka sa pohybuje od $18,7$ až $19,2$ °C.

Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 610 mm, v letnom polroku 370 mm a v zimnom polroku 240 mm. Priemerná teplota vzduchu vo vykurovacom období dosahuje hodnoty $3,3$ °C, počet vykurovacích dní je priemerne 226 pri teplote do 13 °C.

Usporiadanie horských pásiem v okolí Košíc a severo-južná orientácia stredného toku Hornádu ovplyvňujú klimatické pomery v oblasti. Severo-južná orientácia kotliny je najdôležitejším faktorom pre formovanie smerov prúdenia vzduchu, výsledkom čoho je výrazne úzka veterná ružica s dominantným severným a vedľajším južným smerom vetra.

Podľa mapy **klimatických** oblastí územie patrí do teplej oblasti – priemerne viac ako 50 letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C). Okrsok je teplý, mierne suchý s chladnou zimou.

Lokalita má mierne vlhkú klímu s najteplejším mesiacom júl s priemernou mesačnou teplotou vzduchu $18,9$ °C. Najchladnejším mesiacom je január s priemernou mesačnou teplotou $-3,4$ °C. Rozptyl vzdušných prímiesí je negatívne ovplyvňovaný prízemnou inverznou vrstvou o vertikálnej hrúbke v priemere 50 – 100 m.

Obr. 6 Klimatické pomery širšieho okolia
(Zdroj : Atlas krajiny SR 2002)

Lokalita V. Idy je charakterizovaná s mierne vlhkou klímou, s najteplejším mesiacom júl s priemernou mesačnou teplotou vzduchu $18,9$ °C. Najchladnejším mesiacom je január s priemernou mesačnou teplotou $-3,4$ °C.

Rozptyl vzdušných prímiesí je negatívne ovplyvňovaný prízemnou inverznou vrstvou o vertikálnej hrúbke v priemere 50 – 100 m. V tejto stabilnej a chladnej vzduchovej hmote sú eliminované konvektívne i advektívne pohyby vzduchu a tým aj jeho prirodzené miešanie. Prízemné inverzie sa vyskytujú prevažne od večernej po skorú dopoludňajšiu dobu.

V priemere v roku trvajú 1 419 hodín s dlhším trvaním v zimnom období.

Okrskok	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
T5	Teplý, mierne suchý s chladnou zimou	Január ≤ -3 °C, LD < 50, Iz = 0 až -20
T7	Teplý, mierne vlhký s chladnou zimou	Január ≤ -3 °C, LD < 50, Iz = 0 až 60
M3	Mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový	Júl ≥ 16 °C, LD < 50, Iz = 0 až 60, okolo m n m.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Končekov index zavlaženia: $I_z = 0,5 \cdot R + r - 10 \cdot t - (30 + v)$

Legenda ku indexu zavlaženia:

R (mm) – priemerný úhrn zrážok vo vegetačnom období (Apríl až September)

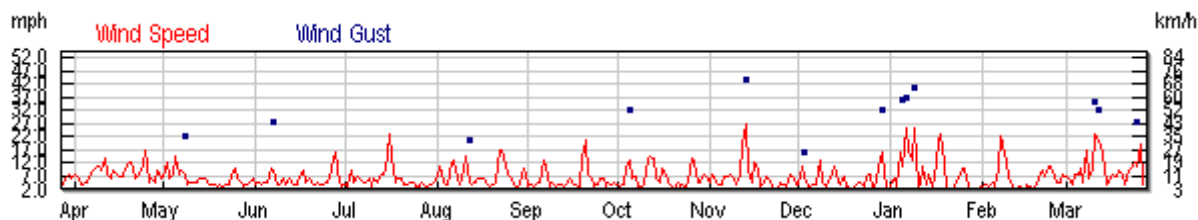
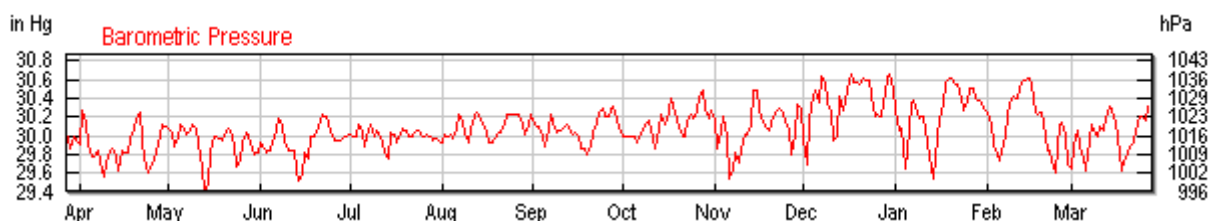
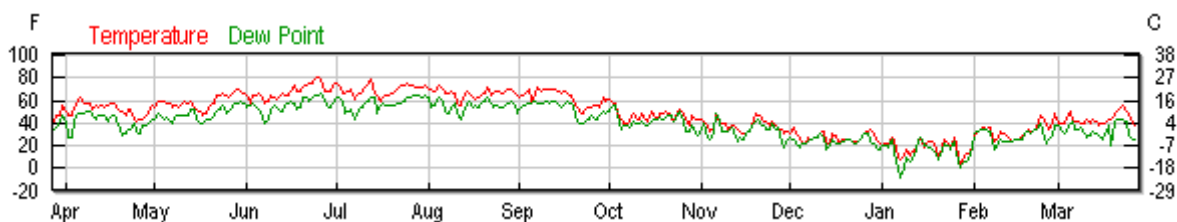
r (mm) - úhrn zrážok prevyšujúci v priemere 105 mm za zimu (December až Február)

t (°C) - priemer teploty vzduchu za vegetačné obdobie

v (m.s⁻¹) - priemer rýchlosti vetra meranej v klimatickom termíne o 14.00 h vo vegetačnom období

Sledované obdobie : Marec 2019 – Marec 2020

	Maximálna	priemer	Minimálna
teplota			
max. teplota	34 ° C	14 ° C	-12 ° C
priemerná teplota	27 ° C	9 ° C	-17 ° C
min. teplota	21 ° C	5 ° C	-21 ° C
Rosný bod			
Rosný bod	21 ° C	5 ° C	-25 ° C
ZRÁŽKY			
Zrážky	25,9 mm	0,9 mm	0,0 mm
VIETOR			
Vietor	64 km/h	11 km/h	0 km/h
Nárazový vietor	85 km/h	52 km/h	26 km/h
MORSKÁ HLADINA AKUSTICKÉHO TLAKU			
	1041 hPa	1018 hPa	994 hPa

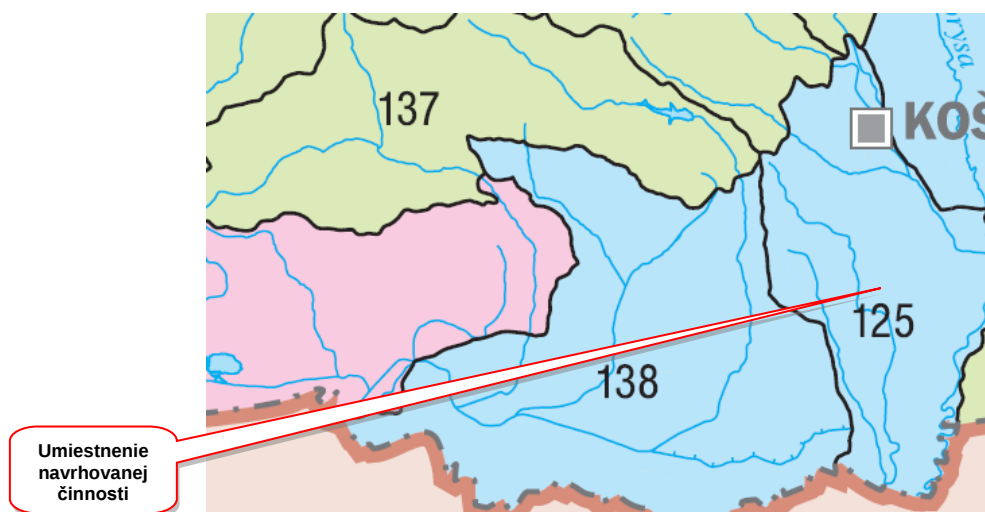
ZDROJ : <https://www.wunderground.com>

III.1.7. VODA A VODNÉ POMERY

Z hľadiska hlavných hydrogeologických pomerov, ako aj umiestnení lokality, patrí dotknuté územie k úmoriu Čierneho mora do povodia rieky Bodva. Hydrologickou konštrukciou územia tvorí vodný tok Ida.

V zmysle hydrologickej rajonizácie Slovenska, je územie súčasťou rajónu NQ 138 : Neogén a kvartér Košickej kotliny a Abovskej pahorkatiny v povodí Bodvy. Vzhľadom na geografickú polohu dotknutého územia je potrebné uviesť aj hydrologické územia Q 125 Kvartér Hornádu a Košickej kotliny a G137 Paleozoikum Volovských vrchov v povodí Bodvy.

Geologické označenie	Hydrogeologický rajón	Názov hydrogeologického rajónu	Zásoby podz. Vody (l.s ⁻¹)	Odbery z podz. Vôd (l.s ⁻¹)
Q	125	Kvartér Hornádu v Košickej kotline	767,0	165,94
G	137	Paleozoikum Volovských vrchov v povodí Bodvy	42,0	12,14
NQ	138	Neogén a kvartér Košickej kotliny a Abovskej pahorkatiny v povodí Bodvy	384,8	52,86

Obr. 7 Hydrogeologické členenie
(Zdroj : Atlas krajiny SR 2002)

III.1.7.1. POVRCHOVÉ VODY

Rieka Bodva a jej ľavostranný prítok Ida spolu s Čečejevským potokom. Priemerné ročné prietoky sa v roku 2019 v povodí Hornádu pohybovali v rozpätí 79% - 124%

Qa (priemerný dlhodobý ročný prietok). Maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytovali v apríli a júli a minimálne mesačné prietoky boli zaznamenané v decembri. Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli v apríli a v júli. Ich hodnoty dosahovali významnosť 1 až 5-ročného prietoku. Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytli v auguste a v decembri. V povodí bol počas celého roka zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Priemerné ročné prietoky sa v roku 2019 v povodí Bodvy pohybovali v rozpätí 57% - 78%. Qa (priemerný dlhodobý ročný prietok). Maximálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytovali v marci a minimálne mesačné prietoky boli zaznamenané v októbri a v decembri. Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli v marci a v apríli. Ich hodnoty nedosiahli významnosť 1-ročného prietoku. Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytli v septembri a v decembri.

V povodí bol počas celého roka zaznamenaný aktívny bilančný stav. JZ smerom sa nachádzajú Perínske rybníky. Rybníky majú rozlohu 103,2 ha a sú napájané z potoka Ida (prítok rieky Bodva) a odtok z nich je do Perínskeho potoka. Kvalita vody v rybníkoch je pre chov rýb vyhovujúca.

Bodva je prítokom Slanej a vteká do nej na území Maďarskej republiky. Na území SR je len horná časť povodia s rozlohou 920 km². Značná časť povodia Bodvy je na území, ktoré pozostáva z vápencovo-dolomitových súvrství, čo má vplyv na celkovú vodnosť, min. prietoky a celý režim podzemných a povrchových vôd. Najvyššie zrážkové úhrny v povodí dosahujú hodnotu 900 mm. Dlhodobý zrážkový úhrn na povodie Bodvy je 693 mm. Rozdelenie teplôt v povodí nie je veľmi

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

výrazné. Priemerné ročné teploty sa v povodí Bodvy pohybujú od 5°C v hornej časti do 8°C v dolnej časti povodia.

Tok Ida je rieka na juhu východného Slovenska, v okrese Košice - okolie. Je to ľavostranný prítok Bodvy a má dĺžku 56,6 km, povodie 376 km a priemerný prietok v ústí 1,82 m.s⁻¹. Pramení vo Volovských vrchoch, pod Bielym kameňom (1 134,5 m) v hlavnom hrebeni pohoria, v nadmorskej výške cca 940 m n.m. Tečie na juhovýchod a priberá niekoľko kratších prítokov zľava spod Kojšovskej hole (1 245,7 m n.m.), preteká okrajom obce Zlatá Idka a pri osade Rieka priberá ľavostrannú Rieku (543,3 m n.m.) a koryto rieky sa viac rozširuje. Neskôr sa tok rieky stáča na východ, priberá zľava Hlboký potok, následne aj ľavostranný Horský potok a vteká do vodnej nádrže Bukovec. Ďalej tečie na rozhraní Volovských vrchov (podcelok Holička) na pravom brehu a Košickej kotliny na ľavom brehu.

Na krátkom úseku tečie opäť na juhovýchod, preteká okrajom obce Bukovec a napája vodnú nádrž Pod Bukovcom. Pod priehradným múrom tečie južným smerom, zľava priberá menší prítok (303,3 m n. m.) a tečie cez obec Malá Ida. Ďalej tečie už v Košickej kotline, preteká cez Šacu a Veľkú Idu a mení smer toku na juhozápad. Preteká rovinatým územím Košickej roviny, kde koryto rieky križujú viaceré vodné kanály, popri obci Komárovce, sprava priberá Ortovský potok (193,2 m n. m.) a neďaleko Buzice ľavostranný Ružový potok. Následne tečie západným až severozápadným smerom vyrovnaným korytom. Z ľavej strany priberá vody Cestického kanála, neskôr tiež pravostranný Čečejevský potok, veľkým oblúkom sa postupne stáča viac na severozápad. Pri obci Janík priberá ľavostranný Janíkovský potok a v katastri obce Peder sa vlieva do Bodvy (180,9 m n. m.).

Tok Ida preteká aj v blízkosti prevádzky. Tok sa nachádza cca vo vzdialenosti 300 metrov od prevádzky vzdušnou čiarou. Vzhľadom však na povahu prevádzky, ktorou je zber odpadov, ako aj spôsob skladovania týchto odpadov, nie je predpoklad ohrozenia tohto toku.

Čiastkové povodie Bodvy je vymedzené rozvodnicou, ktorá na severe a východe je rozvodnicou voči čiastkovému povodiu Hornádu. Táto prebieha po hrebeni Volských vrchov a odtiaľ sa stáča na juhovýchod do Košickej kotliny, kde vedie po najvyšších miestach pahorkatinnej časti Košickej kotliny na hranicu s Maďarskou republikou. Z juhu je slovenská časť povodia Bodvy ohraničená štátnou hranicou s Maďarskou republikou. Západné ohraničenie povodia tvorí rozvodnica s povodím Slanej. Táto rozvodnica vedie po vrcholoch Slovenského krasu opäť smerom do Maďarskej republiky.

III.1.7.2. PODZEMNÉ VODY

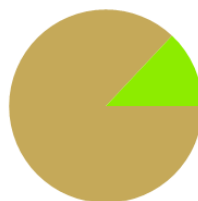
Vplyv na podzemné vody má jeho geologická stavba, geomorfologické pomery územia ako aj klimatické pomery územia. Najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd sa nachádzajú v južnej časti posudzovaného územia v kvartérnych sedimentoch. Vyskytujú sa tu hlavne fluviálne sedimenty, ktoré sú hodnotené ako dosť silne priepustné až silne priepustné a z hydrogeologického hľadiska sú najpriaznivejšie. V riečnych náplavoch Košickej kotliny, v štrkoch a pieskoch Hornádu, Bodvy, Čečanky a Idy sa nachádzajú najväčšie využiteľné zásoby podzemných vôd (2,00 - 9,99 l.s⁻¹.km⁻¹) v rámci jednotlivých hydrogeologických rájónov.

Využiteľné množstvá podzemných vôd od 0,50 do 0,99 l.s⁻¹.km⁻¹ v rámci hydrogeologických rájónov sa vyskytujú v neogénnych sedimentoch Košickej kotliny tvorených vulkano sedimentárnymi pieskovecami a konglomerátmi a ílmi. Obeh podzemnej vody je puklinový resp. medzizrnný a puklinovo - medzizrnný. Hlavným faktorom ovplyvňujúcim výdatnosť prameňov sú atmosférické zrážky.

V navrhovanom území podzemná voda priamo reaguje na hydrologický režim povrchových vôd. V tomto prípade v blízkosti prevádzky preteká tok Ida, ktorý je vzdialený cca 300 metrov od prevádzky.

Z dlhodobého hľadiska však môžeme kvalitu podzemných vôd v danej lokalite hodnotiť nasledovne. Kvalita je rozdelená do piatich stupňov podľa stupňa kontaminácie :

1. Trieda (0,05 – 0,10)	0	
2. Trieda (0,11 – 0,50)	0	
3. Trieda (0,51 – 3,00)	86,99	
4. Trieda (3,01 – 10,00)	13,01	
5. Trieda (10,01 a viac)	0	

III.1.7.3. VODNÉ PLOCHY

V rámci okresu Košice – okolie je vybudovaných 10 malých vodných nádrží – Šugovské rybníky, Perínske Rybníky, Turnianske Rybníky, a nádrže Jasov. Kanaš-Lánec, Paňovce, Šemša (2 nádrže), Janík a Drienovec s celkovou plochou 2,24 km² a objemom 1,751 mil.m³. Tieto nádrže majú prevažne rekreačný a rybo - chovný účel.

Priamo v dotknutom území Veľká Ida sa nenachádzajú vodné plochy.

III.1.7.4. PRAMENE A PRAMENNÉ OBLASTI

V rámci programu monitorovania sa v priamo v dotknutom území ani v jeho blízkom okolí nenachádzajú žiadne významné pramene a pramenné oblasti.

III.1.7.5. ZDROJE GEOTERMÁLNYCH A MINERÁLNYCH VÔD

V severnej časti okresu Košice – okolie sa nachádza významná a perspektívna oblasť geotermálnych vôd Košickej kotliny. V k. ú. Ďurkov sa nachádza zdroj geotermálnych vôd GTD 1 - 3 s teplotou vody na povrchu nad 100 °C a výdatnosťou nad 50 l.s⁻¹.

Ďalší zdroj sa nachádza v k. ú. obce Svinica, neďaleko obce Ďurkov. Už v roku 1998 prieskumné vrty preukázali teplotu vody 126 °C s prietokom 150 l.s⁻¹. S týmito vrtmi boli v minulosti veľké plány – kúpaliska, akvaparky, vykurovanie bytových jednotiek v Košiciach a iné. Tieto geotermálne vrty sú však dodnes nevyužívané.

V bezprostrednom území obce Veľká Ida sa nenachádzajú žiadne zdroje geotermálnych a minerálnych vôd. Nie sú zriadené ani ochranné pásma pre tieto vody.

III.1.7.6. VODOHOSPODÁRSKY CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V širšom území mesta Košice a jeho okolí sa vyskytujú vodohospodársky významné toky podľa vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských tokov. Ide o toky: Sartoš, Sokoliansky potok, Belžiansky potok a rieka Hornád.

Vodárenské nádrže, chránené vodohospodárske oblasti sa v okolí územia obce Veľká Ida nenachádzajú.

Podľa NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti, za citlivé oblasti sa ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky, alebo týmto územím pretekajú. Do citlivej oblasti je zaradené celé územie Slovenskej republiky.

Potreba ustanoviť celé územie Slovenskej republiky za citlivú oblasť vyplynula zo súčasného stavu kvality povrchových vôd dokumentovaného výsledkami monitorovania a zo zhodnotenia aktuálneho stavu ich eutrofizácie.

V dotknutom území sa nenachádzajú využívané zdroje podzemnej vody.

Zdroje: www.shmu.sk, Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002, www.svp.sk, www.vuvh.sk

III.1.7.7. CHRÁNENÉ ÚZEMIA VÔD

Vodohospodársky chránené územia

V zmysle zákona o vodách č.364/2004 Z. z. sú definované štyri chránené územia:

1. Chránené vodohospodárske oblasti (§31); CHVO
2. Ochranné pásma vodárenských zdrojov (§ 32);
3. Citlivé oblasti (§ 33);
4. Zraniteľné oblasti (§ 34).

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (§ 32);

Prehľad o ochranných pásmach vôd

Okres	KE	KS	spolu
Celkový počet OP	14	59	290
Počet zdrojov povrchovej vody	0	10	28
Počet zdrojov podzemnej vody	14	49	262

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

V území okresu Košice a okresu Košice-okolie majú významné, využívané zdroje vody, rozhodnutím orgánu štátnej vodnej správy určené ochranné pásma (OP).

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

P. č.	Čiastkové povodie	Plocha čiastkového povodia (km ²)	Počet PHO		Výmera PHO (ha)		Výmera PHO celkom (ha)	% z plochy povodí
			podzem. vôd	povrch. vôd	podzemných vôd	povrchových vôd		
9.	Hornád	4,427	140	19	19 865	67 890	87 755	19,8
SR S P O L U		49,015	1 138	71	356 280	505 139	861 419	17,6

Zdroj : Generel ochrany a racionálneho využívania vôd, 2002, Bratislava

Vodohospodársky významné vodné toky a vodárenské vodné toky sú toky stanovené vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z. z. Za vodohospodársky významné vodné toky v širšej oblasti je vyhlásený vodný tok Hornád. Vodný tok je vyhlásený za vodárenský tok od rkm 136,70 do 168,90 rkm.

Citlivé oblasti

Za citlivé oblasti sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza, alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V roku 2004 bolo vydané nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z. z., kde sa konkretizuje ustanovenie citlivých a zraniteľných oblastí. Za citlivé oblasti sa ustanovili všetky vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa na území SR nachádzajú, alebo týmto územím pretekajú. Znamená to, že za citlivú oblasť bolo stanovené celé územie SR.

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú v zmysle § 30 vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody otekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

V zmysle citovaného NV SR č. 617/2004 Z. z., sa za zraniteľné oblasti ustanovili pozemky poľnohospodársky využívané v konkrétnych katastrálnych územiach obcí, podľa zoznamu, ktorý je súčasťou nariadenia vlády. Konkrétne ide o všetky nížinné oblasti Slovenska, aluviálne nivy väčších riek, ako aj nižšie položených kotlín, v ktorých je pôda poľnohospodársky využívaná.

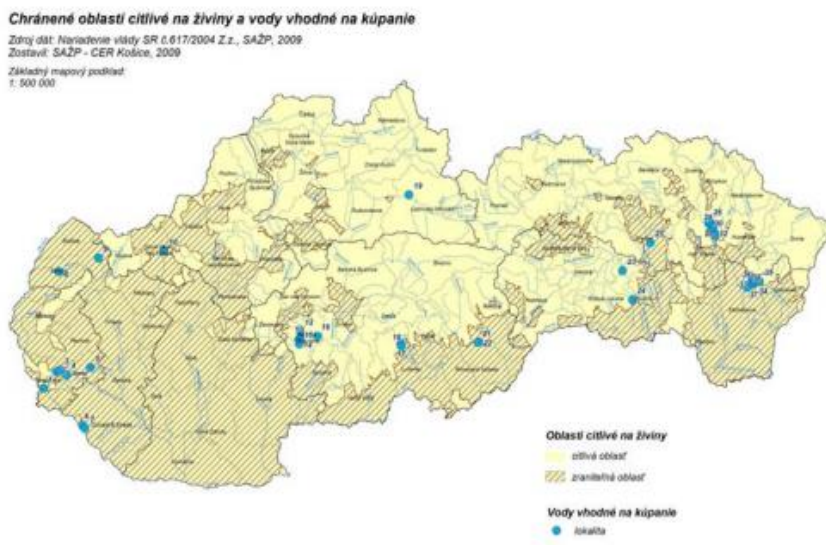
Vymedzenie citlivých a zraniteľných oblastí sa pravidelne prehodnocujú každé štyri roky pod gesciou Ministerstva životného prostredia SR.

Treba pripomenúť dôležitosť tejto formy chráneného územia, z dôvodu, že vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z. pripúšťa možnosť nezriaďovať tretí, niekedy aj druhý stupeň OP vodárenského zdroja, ak v záujmovom území je už zriadený iný druh územnej ochrany, napr. zraniteľná oblasť, čo znamená to, že tento inštitút ochrany svojim spôsobom môže nahradiť funkciu OP III. st. a v osobitných prípadoch aj OP II. st.

Obec Veľká Ida a jej územie, nie sú v zozname zraniteľných oblastí (Príloha 1 NVSR č. 617/2004 Z. z.)

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Obr. 8 Chránené oblasti citlivé na živiny
(Zdroj : Slovenská agentúra životného prostredia)

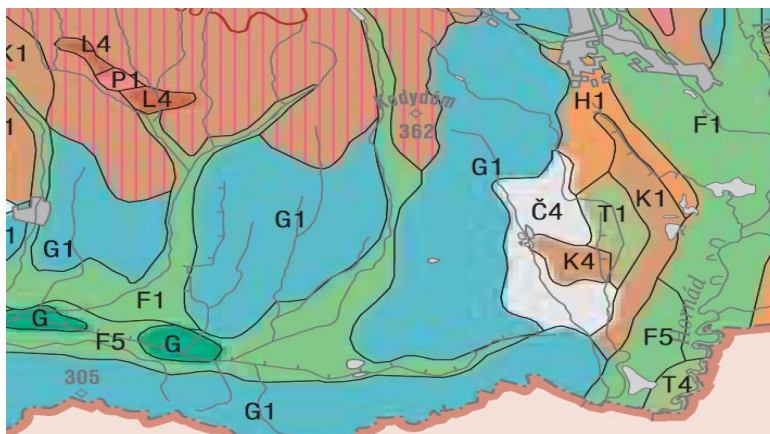
Krasové územia zaberajú na Slovensku rozlohu vyše 2700 km². Z morfológického hľadiska je v horských polohách zastúpený planinový kras (Slovenský kras, Muránska planina, Slovenský raj, Galmus), kras masívnych chrbtov, hrástí a kombinovaných vrásovo-zlomových štruktúr (Strážovské vrchy), rozčlenený kras monoklinálnych hrebeňov a chrbtov (Nízke Taty, Veľká Fatra) a kras bradlovej štruktúry (Pieniny, Vrátske bradlá v Bielych Karpatoch). V kotlinách sa vyskytuje kras travertínových kôp a kaskád (Dreveník, Bojnica, Bešeňová), kras izolovaných krýh a tvrdošov, ako aj kras úpätných plošín a terás. Kras travertínových kôp a kaskád sa miestami vytvoril aj v horských polohách (Hincava, Starohorská dolina, Revúcke podolie). V stredoeurópskom miernom klimatickom pásme sa v najvyšších polohách nad hornou hranicou lesa vyskytuje vysokohorský kras (Belianske Tatry, Červené vrchy v Západných Tatrách, Ďumbiersky kras v Nízkych Tatrách), ktorého geologickú stavbu určujú vrásovo-zlomové alebo monoklinálne štruktúry. Osobitný charakter má kryptokras viažuci sa na izolované šošovky kryštalických vápencov v podloží nepriepustných hornín (Ochtinský kryptokras v Revúckej vrchovine).

III.1.8. PÔDA, PÔDNE POMERY

Pôda predstavuje dôležitú zložku prírodnej krajiny. Pôdne typy v území korešpondujú najmä s geologickým substrátom, na ktorom sa vytvorili. Vznik, vývoj a vlastnosti pôd sú podmienené spolupôsobením pôdotvorných činiteľov (reliéf, hydrogeologické pomery, klíma, rastlinstvo, organizmy, činnosť človeka).

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Obr. 9 Štruktúra pôdy širšieho územia
(Zdroj : Atlas krajiny SR 2002)

Na území SR sa z globálneho hľadiska najčastejšie vyskytujú 3 hlavné typy pôdných profilov a to :

- Fluvizeme
- Pseudogleje
- Kambizeme eutrické (tvoria viac ako 80% všetkej pôdy na území SR)

Ako môžeme vidieť z obrázka, väčšinu územia tvoria zelené pásma, ktoré tvoria fluvizeme.

Fluvizeme sú mladé dvojhorizontové pôdy. Tento typ pôdy zriedkavo presahuje hrúbku 0,3 m. Pre fluvizeme je typická textúrna rozmanitosť, rôzna minerálna bohatosť a rôzne vysoká hladina podzemnej vody, s následným vplyvom na vývoj ďalšieho, glejového G-horizontu.

Územie je zastúpené fluvizeminami typu F3 - fluvizeme kultizemné karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové karbonátové a fluvizeme karbonátové ľahké z karbonátových aluviálnych sedimentov.

- Fluvizem kultizemná – FMa:

ako FMm, ale s orníkovým Akp-horizontom, nepresahujúcim hĺbku 0,35 m. Prechod do C-horizontu je ostrý až zreteľný, v dôsledku priorania prechodného A/C-horizontu do ornice. Typická sekvencia: Akp-C-Go (prípadne až Gro).

- Fluvizem glejová – FMG:

fluvizem s prítomnosťou glejového redukčného Gr-horizontu v profile v hĺbke 0,5 – 1 m, ako dôsledok dlhodobého pôsobiacей hladiny podzemnej vody v tejto hĺbke. Gr-horizont je v rozsahu nad 90% sivý, sivozelený až sivomodrý, so zastúpením hrdzavej < 10%. Slabšie znaky glejovatenia sa nachádzajú vo všetkých vyšších horizontoch. Typická sekvencia: AoGo-A/CGo-Go-Gro-Gr.

Obr. 10 Pôdny profil Fluvizeme

Pseudogleje sú trojhorizontové A-B-C, alebo až štvorhorizontové A-E-B-C pôdy, vyvinuté z rôznych, prevažne nekarbonátových pôdotvorných substrátov v podmienkach premyvneho vodného režimu s prebytkom povrchových, najčastejšie svahových vôd. Z toho dôvodu ich najčastejší výskyt je v úpätných alebo inak zarovnaných partiách svahov, kde pôdotvornými substrátmi sú úpätné svahoviny (kolúviá), zvrstvené terciérne, fluvio-glaciálne a iné polygenetické sedimenty.

Pseudoglej modálny – PGM:

pseudoglej v typickom vývoji. Jeho vývoj je litologicky podmienený, v dôsledku prítomnosti vrstvy so zníženou priepustnosťou.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Pseudoglej kultizemný – PGa

ako PGm, ale s ornícovým horizontom nepresahujúcim hĺbku 0,35 m.

Pseudoglej luvizemný – PGI:

ako PGm, ale vývoj B-horizontu je pedogeneticky podmienený. Jeho zníženú priepustnosť pre vodu spôsobila pokračujúca akumulácia translokovaných koloidov. V tomto tzv. mramorovanom luvickom Bgt-horizonte sa nachádzajú popri znakoch oglejenia aj koloidné povlaky na povrchu agregátov. Genetickým predchodcom tohto subtypu sú spravidla subtypy hnedozemí a luvizemí.

Pseudoglej stagnoglejový – PGx:

s eluviálnym hydromorfným En-horizontom a s trvalým zamokrením všetkých horizontov v dôsledku stagnujúcej vody na nepriepustnom podloží.

Pseudoglej glejový – PGc:

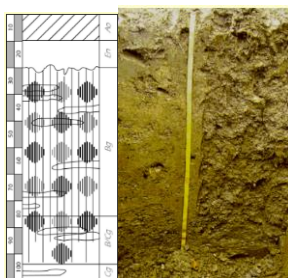
má pod Bg-horizontom tiež glejový redukčný Gr-horizont v hĺbke do 1 m.

Pseudoglej organozemný – PGo:

s náznakmi rašelinového Ot-horizontu hrúbky do 0,3 m, alebo s humolitovým Oh-horizontom hrúbky do 0,5 m nad Bg-horizontom.

Pseudoglej rubifikovaný – PGr:

s červeným (aspoň) Bg-horizontom v dôsledku vývoja z rubifikovaných substrátov.

Obr. 81 Pôdny profil Pseudogleje

Kambizeme sú trojhorizontové A-B-C pôdy, vyvinuté zo zvetralín vyvretých, metamorfovaných a vulkanických hornín, prevažne nekarbonátových sedimentov paleogénu a neogénu, lokálne tiež z nespevnených sedimentov, napr. z viatych pieskov.

Subtypy

Kambizem modálna – KMm:

Kambizem v typickom vývoji bez ďalších diagnostických horizontov, alebo ich náznakov. Typická sekvencia pôdnych horizontov: Ao-A/Bv-Bv-B/C-C, resp.: Au-A/Bv-Bv-B/C-C.

Kambizem kultizemná – Kma:

ako KMm, ale s ornícovým Akp-horizontom nepresahujúcim hĺbku 0,35 m. Typická sekvencia: Akp-Bv-B/C-C.

Kambizem rendzinová – KMv:

ako KMm, sorpčne nasýtená, s alteračnými znakmi v Bv-horizonte (štruktúra, farba) podmienenými prevažne vylúhovaním karbonátov v časti pedonu pod A-horizontom a s karbonátovým C-horizontom. Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/C-Cc.

Kambizem pararendzinová – Kmi:

ako KMv, ale s karbonátovo-silikátovým C-horizontom. Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/C-Cc.

Kambizem podzolová – Kmp:

ako KMm, ale s kambickým podzolovým Bvs-horizontom, v ktorom sú aj náznaky translokácie seskvioxidov (Fe_2O_3 , Al_2O_3), avšak bez prítomnosti eluviálneho E-horizontu. Typická sekvencia: Aup-A/Bvs-Bvs-B/C-C.

Kambizem andozemná – KMn:

ako KMm, ale s kambickým andickým Bvn-horizontom aspoň v časti B-horizontu. Jeho znakmi sú extrémna ľahkosť a kyprosť (objemová hmotnosť $\leq 0,9 \text{ g.cm}^{-3}$), pričom aj ako B-horizont má vysoký obsah humusu, často aj nad 10%. Typická sekvencia: Aua-A/Bvn-Bvn-B/C-C.

Kambizem luvizemná – Kml:

ako KMm, ale s kambickým luvickým Bvt-horizontom, ktorý má aspoň v časti Bv-horizontu tiež náznaky translokácie koloidov (slabé koloidné povlaky na povrchu agregátov). Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bvt-Bvt-B/C-Cc.

Kambizem pseudoglejová – KMg:

ako KMm, ale s kambickým mramorovaným Bvg-horizontom, ktorý má aspoň v časti B-horizontu náznaky oglejenia pôsobením povrchových vôd (sivá a hrdzavá farba po redukčných a oxidačných procesoch so zastúpením v maticí horizontu v rozsahu 10 – 80 %). Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bvg-Bvg-B/Cg-Cg.

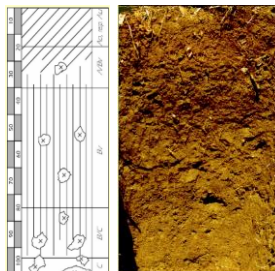
Kambizem glejová – KMc:

ako KMm, ale s nástupom glejového redukčného Gr-horizontu v hĺbke 0,5 – 1 m od povrchu. Ide o horizont s výrazne prevládajúcou sivou (sivomodrou, sivozelenou) farbou v dôsledku redukčných procesov pod vplyvom trvale vysokej hladiny podzemnej vody.

Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/CGo-CGo až Gr.

Kambizem rubifikovaná – KMr:

ako KMr, ale s vývojom aspoň časti Bv-horizontu z rubifikovaných silikátových substrátov výrazne červenej farby (braunlém, rotlém a pod.). Typická sekvencia: Ao (resp. Au)-A/Bv-Bv-B/Cr-Cr.

Obr. 12 Pôdny profil typu Kambizeme

Zdroj : www.agroporadenstvo.sk; www.wikipedia.org; Atlas krajiny SR 2002

V pôdnych typoch prevládajú nívne pôdy až nívne glejové pôdy. Zaberajú široké alúvium toku IDA, vrátane jej prítokov, alúvium Bodvy v dolnej časti a úzky pás alúvia Turnianskeho potoka. Územie východne od potoka Ida po rozvodnicu s Hornádom tvoria plochy illimerizovaných pôd oglejených so sprievodnými hnedými pôdami. Pás illimerizovaných pôd so sprievodnými pseudoglejmi na sprašových hlinách sa tiahne v hraničnom pásme v Bodvianskej pahorkatine.

V pahorkatine sú rozšírené aj hnedozeme, ktoré miestami vystupujú ako erodované hnedozeme na sprašiach, alebo ako hnedozeme illimerizované na sprašových hlinách. Tento subtyp tvorí aj alúvium stredného toku Bodvy, Idy a Čečejevského potoka. V alúviu Turnianskeho potoka sa vyskytujú hnedozeme na hlbokých terrae calsis. Západnú časť povodia budovanú Slovenským krasom tvoria rendziny a plytké pokryvy terrae calsis. Oblasť Volovských vrchov a oblasť Medzevskej pahorkatiny tvoria hnedé pôdy, a to hnedé pôdy nenasýtené, kyslé a na rozvodnici až hnedé pôdy podzolované. Hnedé pôdy nasýtené sprevádzajú tok Bodvy po oboch stranách od Jasova po Debraď a vyskytujú sa aj pomiestne v oblasti Jablonova n/T. Vo východnej časti povodia tesne na rozvodnici s Hornádom sa nachádza pás degradovaných černoziem na sprašiach.

III.1.9. FAUNA, FLÓRA, VEGETÁCIA

Širšie územie mesta Košice a jeho okolia patrí podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) do panónskej oblasti, obvodu európanónskej xerothermnej flóry, okrsku Košická kotlina.

Súčasný stav flóry je len zvyškom pôvodnej prirodzenej vegetácie, ktorú tvorili jednak lužné lesy nížinné na aluviálnych náplavoch Hornádu, Bodrogu a jeho prítokov, jednak dubovo - hrabové lesy panónske na piesčitých a štrkovitých terasách prekrytých sprašovými hlinami, alebo náplavovými kužeľmi.

Vplyvom človeka sa pôvodný vegetačný kryt zdecimoval. Pôvodné spoločenstvá sa zachovali len v enklávach, ktoré v poľnohospodárskej krajine tvoria základ ekologickej stabilizácie krajiny. V súčasnosti lúčne a pasienkové spoločenstvá tvoria osikové a trojštetové lúky nížinné, vlhké lúky na aluviálnych a podmáčaných plochách, v najbližšom zázemí sídiel lúky s ruderálnou vegetáciou a extenzívne pasienky.

Krovinné spoločenstvá tvoria trnkové kroviny, mokraďové vrbové kriačiny a floristicky chudobné kroviny. Lesné spoločenstvá tvoria remízy z dubovo-hrabových lesov, ktoré okrajovokontaktujú aj posudzovanú lokalitu.

Fauna dotknutého územia patrí podľa zoogeografického členenia Slovenska do panónskej oblasti, obvodu juhoslovenského, okrsku košického. Podobne ako u vegetácie je výskyt pôvodných živočíšnych spoločenstiev výrazne ovplyvnený antropogénnou činnosťou.

III.1.9.1. FAUNA

Zoogeografické členenie

Územie patrí do provincie panónskej, oblasti vnútrokarpatskej zníženiny, obvodu juhoslovenského, okrsku košického (Čepelák, 1980).

Súčasný druhový zloženie živočíchov je v dôsledku intenzívneho využívania územia sformované do týchto základných typov zoocenóz:

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

- zoocenózy polí
- zoocenózy antropogénneho charakteru
- zoocenózy vôd

Vzhľadom na veľkú rozmanitosť Slovenska rozoznáva 8 lesných vegetačných stupňov, vymedzených použitím geobotanických princípov. Tieto geobotanické stupne rozlišujú prirodzenú lesnú vegetáciu v závislosti od umiestnenia (nadmorská výška, charakteristika povodí) a klimatických podmienok. Skúmanú lokalitu zaraďujeme do 2-eho vegetačného stupňa.

Lesný vegetačný stupeň	Výškové Rozpätie (m)	Priemerná Ročná teplota (°C)	Ročný úhrn Zrážok (mm)	Vegetačné Obdobie (dni)	Plocha (%)
Dubovo-hrabové lesy: Zmiešané lesy s prevahou dubu, hrabu a breštu zmiešaných s jaseňom	100-300	6 – 8,5	500-600	165-180	13,74

Dubovo – hrabové lesy sú typom dubovo-hrabového lesa vyskytujúceho sa na najteplejších nížinách a pahorkatinách do 300 m n. m. Vytvára ho dub letný, dub cerový, hrab obyčajný, brešt hrabolistý, lipa malolistá, jaseň štíhly, v pahorkatinách sa pridáva dub zimný. Vyznačuje sa výraznou krovinou etážou s javorom poľný, javorom tatársky, vtáčím zobom. Krovinná etáž chýba v prípade hospodárenia výmladkovým spôsobom. V podrade sa vyskytujú typické druhy pre teplé dubiny. Na rozdiel od dubovo-hrabových lesov karpatských chýba buk lesný a v podrade sa nenachádza ostrica chlpatá.

Tento biotop je podľa smernici Európskej únie o biotopoch prioritný európsky významný biotop s kódom 91G0. Pre európsky významné biotopy sa vyhlasujú v každej krajine Európskej únie v rámci siete Natura 2000 územia európskeho významu.

Biotopy aglomerovaných obcí vytvárajú vhodné podmienky pre existenciu tzv. synantropných druhov, viazaných na ľudské obydľia, ako sú napr. vrabec domový (*Passer domesticus*), lastovička (*Hirundo rustica*) a iné.

Vzhľadom na poľnohospodárske využívanie okolia sem dolietajú napríklad vrany a drobné spevavce. Živočíšne spoločenstvá antropogénneho charakteru predstavujú druhy viazané na technické zariadenia a stavby v uvedenom priestore (bývalé družstvo Františkov dvor). Charakteristickými druhmi sú adaptabilné a všeobecne rozšírené druhy migrujúce územím a využívajúce uvedené prvky ako náhradné stanovištia. Vzhľadom na už existujúcu činnosť nie je počet druhov veľký a prevažuje charakter využitia priestoru iba ako oddychový a lovný.

Na otvorené plochy s bylinnou vegetáciou sa viažu škovránok poľný (*Alauda arvensis*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), pŕhľaviar červenkastý (*Saxicola rubetra*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), vrabec poľný (*Passer montanus*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*), drozd červenkastý (*Turdus iliacus*), vrana popolavá (*Corvus corone cornix*), sokol myšiár (*Falco tinnunculus*), chrček roľný (*Cricetus cricetus*), ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), hraboš poľný (*Microtus agrestis*).

III.1.9.2. FLÓRA A VEGETÁCIA

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) patrí územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum) a fytogeografického okresu Košická kotlina.

V širšom okolí sa prelínajú viaceré zložky fauny – holarktická, kozmopolitná, palearktická, eurosibírska, sibírska, mediteránna a boreálna fauna. Vodné a močiarné druhy fauny sú sústredené najmä v južnej časti posudzovaného územia (štrkoviská, materiállové jamy, kanály, rybníky a v nive Hornádu). Lúčne, lesostepné a lesné druhy osídľujú najmä územie Bodvianskej pahorkatiny a aj výbežky Volovských vrchov a Čiernej hory, v severovýchodnej časti posudzovaného územia. Významnú zložku v posudzovanom území tvorí fauna antropogenných stanovišť, ktorá sa vyskytuje priamo v zastavanej časti, v areáloch priemyselných podnikov, mestskej aglomerácii Košíc a obecných sídlach. Košická kotlina je jedným z piatich najvýznamnejších území Slovenska pre hniezdenie druhov orol kráľovský a sokol rároh, pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov sova dlhochvostá, ďateľ hnedkavý, bocian biely a prepelica poľná. Volovské vrchy, zasahujúce do severovýchodnej časti posudzovaného územia poskytujú tiež vhodné podmienky pre hniezdenie

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

viacerých vzácných druhov avifauny (hrdlička poľná, orol krikľavý, bocian čierny, sova dlhochvostá, včelár lesný, výr skalný). Z hľadiska zastúpenia fauny v posudzovanom území patria medzi najvýznamnejšie lokality Perínske rybníky, štrkovisko Kechnec, Čanianske jazerá, štrkovisko Geča, vodná nádrž Lánec, okolie Agátového vrchu a Ružového dvora v Bodvianskej pahorkatine na hraniciach s MR, lužný lesík pri Veľkej Ide, niva Hornádu, Kamenný vrch, Kodydom, Košický les, štrkovisko Krásna, oblasť hornádskeho meandrov na hraniciach s MR, okolie Kavečian a Hradovej, ale i vlastná mestská aglomerácia Košíc a areál US Steel.

ZDROJ : Správa o stave životného prostredia Košického kraja 2019

Územie čiastkového povodia Bodvy pokrývajú lesy na ploche 417 km², čo predstavuje 46,8 %-nú lesnatosť. Toto percento je v jednotlivých geomorfologických celkoch značne rozdielne. Súvislejšie lesné komplexy sa nachádzajú iba v pramennej oblasti Bodvy a Idy vo Volovských vrchoch. V minulosti tu boli odlesnené pomerne veľké plochy v blízkosti banských sídiel a v okolí hámrov. Odstránené lesné porasty boli aj v západnej časti povodia na území Slovenského krasu, kde boli odlesnené plochy hromadne premieňané na pasienky.

Najviac ale bola v tomto smere postihnutá Košická kotlina, kde v pahorkatinnej časti sa lesy zachovali iba v polohách nevyhovujúcich pre poľnohospodársku veľkovýrobu a z lužných lesov pokrývajúcich rovinnú časť kotliny sa zachovali iba malé enklávy medzi Komárovcami a Veľkou Idou. V posledných desaťročiach je vykázaný nárast lesnatosti v dôsledku delimitácie plôch z poľnohospodárskeho pôdneho fondu s následným zalesnením týchto plôch.

Priemerné plošné zastúpenie ihličnatých drevín v povodí je 17,2 % a listnatých 82,8 %.

Z celkove výmery lesov v povodí (417 km²) predstavujú hospodárske lesy s prvoradou produkčnou funkciou 59,2 %.

Lesy ochranné (pôdo ochranné na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach) zaberajú 24,3 % a lesy osobitného určenia (v PHO vodných zdrojov, lesoparky, ŠPR, kúpeľné lesy) 16,5 % zalesnenej plochy.

III.2.KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

III.2.1. KRAJINA KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA

Obr. 13 Administratívne vyčlenenie obce V. Ida (zdroj :www.velka-ida-oma.sk)

Prvotná krajinná štruktúra: nivná rovina, kvartérny pokryv a pôdotvorný substrát.

Fluviálne a proluviálne nívne sedimenty v nížinách, prevládajúce piesčité štrky s hlinitým pokryvom.

Z hľadiska orografie má región nížinný charakter. Mierne zvlnená je iba západná časť. Okres Košice–okolie je prevažne poľnohospodársky obvod. Dominantami sú úrodné lány, ovocné sady, zelené záhrady. Príľahlou časťou košickej kotliny sú Slanské vrchy, ktoré poskytujú možnosti pre rekreáciu.

Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého využívania územia, možno ju hodnotiť ako typ poľnohospodárskej slabo štruktúrovanej až monotónnej krajiny so strednou poľnohospodárskou produkciou.

Súčasnú krajinnú štruktúru územia obce Veľká Ida charakterizujú poľnohospodársky intenzívne využívané priestory, ktoré zaberajú 3 664 ha, čo predstavuje tri štvrtiny riešeného územia (71%). Orná pôda (69%) dominuje celému katastrálnemu územiu. Intenzívne využívané trvalé trávnaté porasty (TTP) sa nachádzajú pri Šemšianskom potoku a Františkovom dvore.

Druhotné stepi a extenzívne využívané lúky a pasienky a malé krajinné segmenty ruderalnej a segetálnej vegetácie sa nachádzajú hlavne v urbánnom a suburbánnom prostredí Veľkej ldy, Gomboša a Františkova dvora, ale aj pozdĺž vodných tokov a kanálov centrálnej a južnej časti územia o rozlohe 84 ha, čo je spolu 2% krajinných priestorov.

Zamokrené a vodné geobiocenózy, brehovú a pobrežnú vegetáciu, resp. sezónne zamokrené cenózy zaberajú 63 ha (2%), ale tieto krajinné priestory majú nesmierny ekologický význam.

Prvá písomná zmienka o Veľkej lde je z času kráľa IV. Béla z 1251. Obyvatelia dedinky patrili do rodu Aba, medzi ktorými boli rodiny Gagyi, Somosy, Nádasdy a Ida. Podľa predpokladov práve rodina Ida žila na brehu potoka a odtiaľ dostal aj svoj názov, tak isto ako aj samotná obec.

Dedina cez stáročia mala viacero názvov a to Ida, Magna Ida, Nagyda, Nagyda, Nogida, Nagy Ida, Nagyda až po dnešnú Veľkú ldu.

Usadlosť na dolnom toku Ida sa uvádza ako majetok Morharda. V roku 1319 ako priami vlastníci sa spomínajú synovia Morharda. V roku 1331 sa spomína ako majiteľ usadlosti český rytier Chenyk, ktorý dostal od kráľa do daru za svoje služby a oddanosť. Kráľ Karol v roku 1332 spravovanie mu odňal a ako odškodné mu poskytol hrad Ugod. Za panovania kráľa Žigmunda zemepánom sa stali Perényiovci. Za ich panovania sa vybudoval hrad medzi rokmi 1411 až 1414. Perényi Péter sa dostal do zajatia Jána Jiskra, ktorý ho za 24 tisíc zlatých prepustil. Perényi toľko zlata nemal a požičal si od pána Modrára Pála z Körmöcu. Keďže Perényi nevedel peniaze vrátiť, stal sa majiteľom pozemkov Pála. Jeho právo na Veľkú ldu potvrdil aj kráľ Mátyás (Matej). Naspäť do majetku Perényiovcov dostala Veľká Ida ako veno, keď si Perényi János zobral za manželku Katalin Modrárovú. V roku 1427 sa spomína Na Veľkú ldu ako mestečko. Perényiovci podporovali kráľa Žigmunda a preto generál Puchheim chcel dobyť hrad pre svojho pána cisára Ferdinanda Habsburského. Vojaci hrad podľa legendy opustili a jeho ochranu nechali na miestnych cigánov, ktorí po 20-tom dni boja prepustili dobyvateľom. Tí hrad zrovnali so zemou. V rokoch 1688 ako majiteľ kaštieľa spomína sa gróf István Csáky. Rod Csákyovcov dlho boli majiteľmi Veľkej ldy. Posledným zemepánom v obci boli grófska rodina Schell až do roku 1945.

V roku 1808 sa po prvýkrát objavil v písomnej podobe slovenský názov Welká – Ida Vel Ida. Šlo o dvojité pomenovanie, čo už samo osebe poukazuje na jeho labilitu, nakoľko obec ako taká bola vždy silne maďarská. Preto sa nepredpokladá, že tento názov jestvoval už v stredoveku. Skôr s istotou možno tvrdiť, že si ho ľud vytvoril niekedy v 18. storočí a postupom došlo k úprave na dnes známy názov Veľká Ida. V tom období sa totiž na hornom toku ldy udiali značné národnostné prelivy obyvateľstva, prichádzalo do týchto končín čoraz viac Slovákov, ktorí bez akýchkoľvek ťažkostí vedeli preložiť do svojej reči maďarské pojmy ako nagy (veľký) alebo kis (malý). Slovenský názov obce sa v stredoveku neobjavil ani raz, nespomína ho žiadna zachovalá listina.

Vznik Abaupskej stolice bol samozrejme pre rod Aba veľkým prínosom. V krátkosti spomenuté, zabezpečil im upevnenie vplyvu, možnosť rozhodovať veľkou mierou o svojich právomociach, vlastne rozhodovať o všetkom. A to s pretvárkou, že tak konajú v záujme blaha poddaných, pritom za maskou sa v skutočnosti ukrývalo blaho osobné. Chotár Ida sa teda stal súčasťou Abaupskej stolice. So svojou vynikajúcou polohou, lesmi, potokmi a v neposlednom rade rovinami s úrodnou pôdou predstavoval územie, ktoré malo všetky predpoklady k hustému zaľudneniu.

Dominantou Veľkej ldy je nepochybne krásny zachovalý kaštieľ, v ktorom dnes sídli Obecný úrad. Pôvodne renesančno - baroková stavba bola postavená na podnet Csákyovcov niekedy po roku 1688.

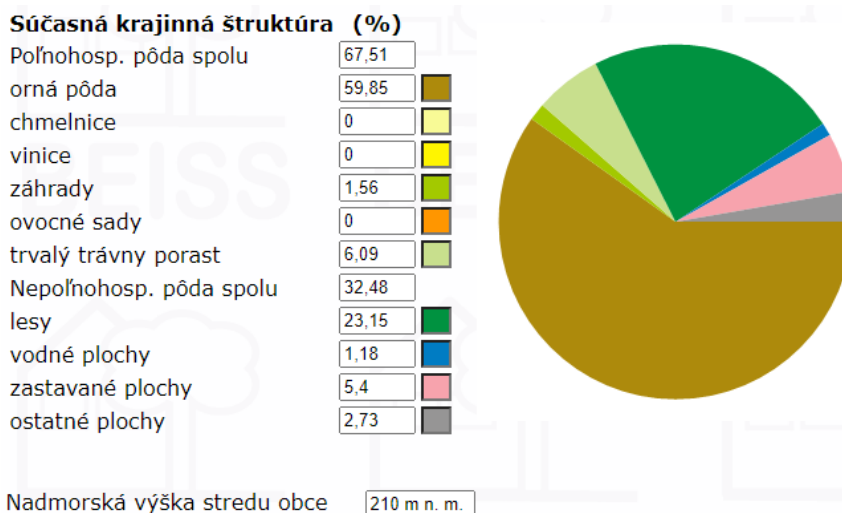
Pri kaštieli sa nachádza rybník, ktorý dal vyhlásiť údajne ešte v roku 1589 Perényi János.

Menej honosný bol kaštieľ postavený v roku 1824 v klasicistickom štýle. Prízemná budova so silne vystupujúcim stredným rizalitom a toskánskymi stĺpmi slúžila kedysi ako sídlo rodiny Brezsányi. Pre dnešné dni sa z neho zachovali už iba ruiny.

V klasicistickom slohu bola v prvej polovici 19. storočia vybudovaná aj jednopodlažná kúria s toskánskymi pilastrami vysokého rádu, na ktorých spočíval architráv s tympanónom a akrotériami. Táto budova však po sérii stavebných úprav stratila svoju pôvodnú tvár. Dnes slúži ako kultúrny dom.

Funkcia územia :

- prevažuje bývanie, prevažne vo forme rodinných domov, menšie zastúpenie je vo forme bytových jednotiek
- záhrady - v rekreačnou funkciou sú menej zastúpené
- občianske vybavenie – v poslednom desaťročí občianska vybavenosť ako aj úroveň vo všetkých obciach výrazne rastie.
- dopravné plochy
- po zrušení stavebnej uzávery sa pôvodný stavebný fond často v dezolátnom stave začal postupne obnovovať a prirodzene prestavovať.

Obr.14 Súčasná krajinná štruktúra

III.2.2. EKOLOGICKÁ STABILITA KRAJINY A NATURA 2000

Za **územný systém ekologickej stability (ÚSES)** sa považuje taká celopriestorová štruktúra vzájomne prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú **biocentrá** (ekologicky najstabilnejšie prvky krajinné štruktúry), **biokoridory** (spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií organizmov) a **interakčné prvky** (sú prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny) nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Územné systémy ekologickej stability (ÚSES) tvoria **východisko** pre ekologickú rehabilitáciu krajiny. Sú podkladom pre spracovanie návrhov pozemkových úprav, územnoplánovacích dokumentácií a lesných hospodárskych plánov. Poskytujú informácie o podiele plôch zaisťujúcich ekologickú stabilitu územia. Pre stanovenie ich veľkosti v SR boli za základ zobrať údaje z Generelu nadregionálneho ÚSES (GNÚSES) a Európskej ekologickej siete (EECONET).

GNÚSES schválila vláda SR v roku 1992 ako dokument určený na stratégiu ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života. Okrem biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov obsahuje aj ekologicky významné oblasti a degradované oblasti.

Na tomto základe navrhuje dobudovanie sústavy NP a CHKO a jeho základ tvorí Národná ekologická sieť (NECONET). V roku 2000 bol spracovaný návrh **aktualizovaného GNÚSES**, v rámci ktorého boli aktualizované biocentrá, zhodnotené zastúpenie osobitnej ochrany v biocentrách a i. Projekty územného systému ekologickej stability sa realizujú na rôznych úrovniach – regionálne (**RÚSES**) v mierke 1:50 000 a miestne (**MÚSES**) v mierke 1:25 000 alebo 1:10 000 na úrovni obcí.

STUPEŇ OCHRANY PRVKOV ÚSES

1. stupeň ochrany - územie SR nezaraďené do vyššieho stupňa ochrany;

2. stupeň ochrany - chránená krajinná oblasť (CHKO),

- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna D chráneného územia,
- ochranné pásmo CHÚ s 3. stupňom ochrany;

3. stupeň ochrany - národný park (NP),

- chránený areál (CHA),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna C chráneného územia,
- ochranné pásmo CHÚ so 4. stupňom ochrany;

4. stupeň ochrany - chránený areál (CHA),

- prírodná rezervácia (PR), národná prírodná rezervácia (NPR),
- prírodná pamiatka (PP), národná prírodná pamiatka (NPP),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna B chráneného územia,
- ochranné pásmo CHÚ s 5. stupňom ochrany;

5. stupeň ochrany - chránený areál (CHA),

- prírodná rezervácia (PR), národná prírodná rezervácia (NPR),
- prírodná pamiatka (PP), národná prírodná pamiatka (NPP),
- chránený krajinný prvok (CHKP),
- zóna A chráneného územia,
- jaskyňa a ochranné pásmo jaskyne,
- prírodný vodopád a ochranné pásmo prírodného vodopádu,
- chránené vtáčie územie.

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Biocentrá sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

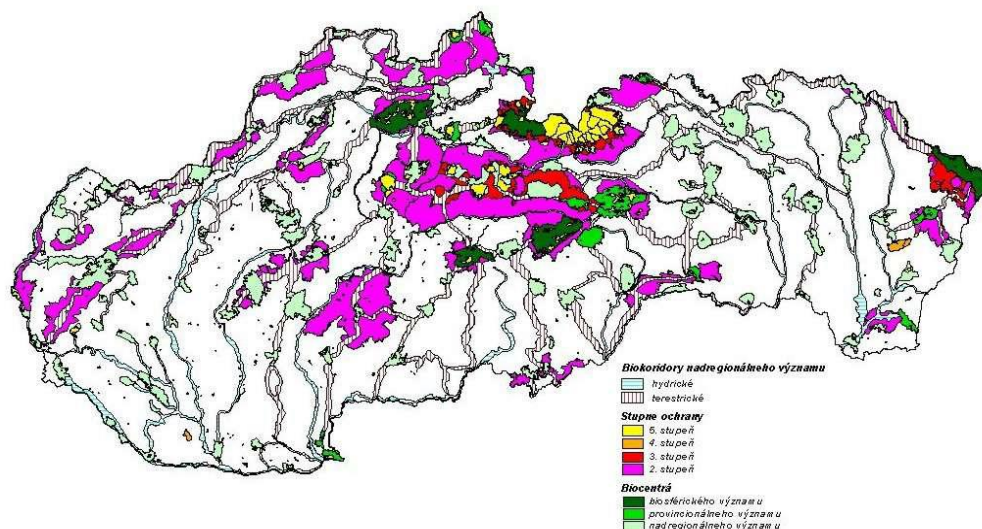
Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentrá. Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Národná sústava chránených území

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny do územia mikroregiónu údolia Bodvy zasahuje *veľkoplošné chránené územie Národný park Slovenský kras* s celkovou rozlohou 34 611 ha.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

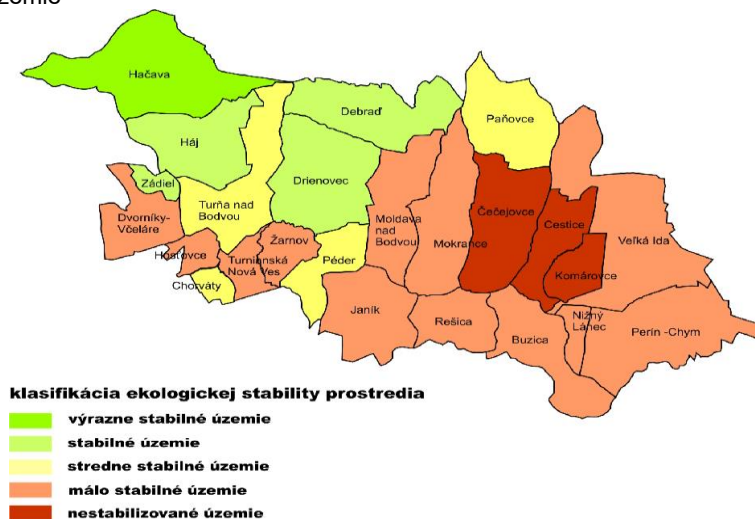
Obr.15 Stupeň ochrany prvkov ÚSES
(Zdroj : www.sazp.sk)

Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom pôsobenia ľudskej činnosti na jednotlivé zložky krajiny a zároveň odráža stupeň ľudskou činnosťou spôsobenej premeny krajiny. V rámci posudzovania súčasnej krajinnnej štruktúry sa vyhodnocujú konkrétne hmotné prvky krajiny ako vegetácia, vodné plochy, prvky poľnohospodársky využívanéj pôdy, zastavané plochy a objekty.

Z hľadiska dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia sú najvýznamnejšie lesné pozemky, trvalé trávne plochy a vodné plochy. Táto kvalifikácia zahŕňa len kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinnnej štruktúry a nezohľadňuje kvalitatívne ukazovatele ako napríklad znečistenie životného prostredia.

Z hľadiska súčasnej krajinnnej štruktúry sa rozlišuje 5 stupňov

- I Výrazne stabilné územie
- II Stabilné územie
- III Stredne stabilné územie
- IV Málo stabilné územie
- V Nestabilizované územie

Obr.16 Klasifikácia ESP

Výrazne stabilné územie	:	Hačava
Stabilné územie	:	Háj, Zádiel, Drienovec, Debrď
Stredne stabilné územie	:	Turňa nad Bodvou, Chovát, Páder, Paňovce,
	:	

Málo stabilné územie: Dvorníky - Včeláre, Host'ovce, Turnianska Nová Ves, Žarnov, Janík, Rešica, Buzica, Nižný Lánec, Perín - Chým, **Veľká Ida**, Mokrance, Moldava nad Bodvou
Nestabilné územie : Čečejevce, Cestice, Komárovce

PRVKY ÚSES ÚZEMIA ÚDOLIA BODVY

1) Biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu

Na území údolia Bodvy sa nachádzajú nasledovné biocentrá provincionálneho a nadregionálneho významu a biokoridory nadregionálneho významu, ktoré predstavujú základ kostry ekologickej stability územia Košického kraja na nadregionálnej úrovni.

2) Provincálne biocentrá

Zádielska dolina, Havrania skala, Turniansky hradný vrch

Jedinečný reliéf a prirodzené geobiocenózy Slovenského krasu so zastúpením zriedkavých endemických a reliktných druhov fauny a flóry. Významnými prvkami sú i skalné komplexy s geomorfologicky výraznými formami a zachovanými pôvodnými spoločenstvami rastlín a živočíchov.

3) Nadregionálne biocentrá

Perínske rybníky

Pôvodný biotop rybníkov močaristej Bodvianskej depresie, ako cenného prvku krajiny z ekologického, vodohospodárskeho, mikroklimatického, krajinárskeho a ornitologického hľadiska.

4) Nadregionálne biokoridory

Hranica Maďarskej republiky (MR) – Abovská pahorkatina – Ružový dvor

Biokoridor prechádza južnou časťou údolia Bodvy pozdĺž hranice s MR. Spája nadregionálne biocentrum Perín – Chym, ktoré sa rozprestiera v údolí Bodvy s nadregionálnym biocentrom Hrhovské rybníky a Dolný vrch v okrese Rožňava.

Zádielska dolina – Červené skaly

Zabezpečuje prepojenie provincionálneho biocentra Zádielska dolina, Havrania skala, Turniansky hradný vrch v Slovenskom krase s biocentrom Červené skaly vo Volovských vrchoch. Prechádza krížom cez údolie Čiernej Moldavy, Medvedej doliny a zasahuje tak do územia údolia Bodvy.

Na hranici západnej časti územia:

Gemerská pahorkatina – Domica – Silická planina – Horný vrch – Zádielska dolina

Biokoridor spája provincionálne biocentrum Zádielska dolina, Havrania skala, Turniansky hradný vrch v Slovenskom krase s nadregionálnym biocentrom Hrhovské rybníky a Dolný vrch. Hrhovské rybníky sú významnou zastávkou na vedľajšej jarnej a jesennej ťahovej ceste vtákov.

5) Regionálne biocentrá

Lebková Bukové a jedľovo–bukové kvetnaté lesy, vápnomilné bukové lesy čiastočne dubovo-hrabové lesy karpatské. Lipová hora Teplomilné submediteránne lesy, dubovo hrabové lesy karpatské, pôda plytká, miestami vystupuje materská hornina. Páňovský les Dubovo hrabové lesy karpatské, Dubové nátržníkové lesy, kroviny, raždie, burina, ojedinele Čerešňa vtáčia, v skupinkách lieska. Pri živánskej ceste Dubovo hrabové lesy karpatské, lesné spoločenstvá s dominantným dubom letným a hrabom obyčajným. Zlatník – Paňovce Dubovo-hrabové lesy karpatské, dubové nátržníkové lesy, jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, miestami kroviny, tráva, veľmi rôznoveké

Dolina Čiernej Moldavy

Pozoruhodná hniezdiaca avifauna, viazaná na miestne biotopy, bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, lipovo-javorové sutinové lesy, kyslomilné bukové lesy, vápnomilné bukové lesy, javorovobukové horské lesy

Sútok Bodvy a Hostice Fragment mäkkého lužného lesa, avifauna. Sútok Bodvy a Idy Refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny, najmä vtácie spoločenstvá, fragment mäkkého lužného lesa. Peder Dubovo-hrabové lesy karpatské, dubovo cerové lesy. Urbársky les Dubovo-hrabové lesy karpatské, kroviny, raždie, burina.

Sútok Idanského potoka a Čečanky Refúgium fauny z odlesnenej poľnohospodárskej krajiny, najmä vtácie spoločenstvá, fragment mäkkého lužného lesa. Ružový dvor Dubovo-hrabové lesy karpatské,

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

kroviny. Sútok Idy a Perínskeho kanála Bohatý výskyt vzácnych pôvodných druhov avifauny, lužné lesy BC – R Dobogov Burina, čerňácie, raždie, dubovo-hrabové lesy karpatské, dubové nátržníkové lesy.

Zdroj: Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Košice – okolie

6) Regionálne biokoridory

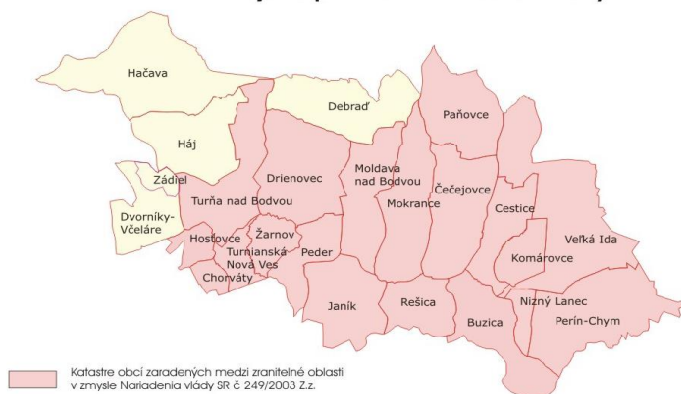
Regionálne biokoridory územia vzájomne spájajú regionálne biocentrá územia. Územia spadajúce pod nitrátovú smernicu. V zmysle nariadenia vlády SR sú medzi zraniteľné oblasti zaradené katastre nasledovných obcí z územia rozvojového partnerstva údolia Bodvy: Buzica, Cestice, Čečejevce, Drienovec, Hostovce, Chorváty, Janík, Komárovce, Mokrance, Moldava nad Bodvou, Nižný Lánec, Paňovce, Peder, Perín - Chým, Rešica, Turňa nad Bodvou, Turnianska Nová Ves, **Veľká Ida**, Žarnov. Z uvedeného vyplýva potreba zavedenia tzv. správnej poľnohospodárskej praxe v obhospodarovaní územia. V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdnych, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

kategória A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia

kategória B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia

kategória C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia

Rozvojové partnerstvo údolia Bodvy

Obr. 17 9 Rozvojové partnerstvo údolia Bodvy

7) Medzinárodne významné mokrade sa vyskytujú na dvoch lokalitách:

Hrhovské rybníky - vysokobylinné močiare, vlhké lúky a rybníky v Turnianskej kotline na rozhraní so Slovenským krasom s významnými, ohrozenými a zraniteľnými druhmi a spoločenstvami, ktoré významne prispievajú k biologickej diverzite prihraničnej oblasti južného Slovenska. Hniezdisko, zimovisko a migračná zastávka vodných vtákov.

Chýmske rybníky - vysokobylinné močiare, vlhké lúky a rybníky v Košickej kotline s významnými, ohrozenými a zraniteľnými druhmi a spoločenstvami, ktoré významne prispievajú k biologickej diverzite panónskej oblasti. Hniezdisko, zimovisko a migračná zastávka významných vodných vtákov.

III.2.3. CHRÁNENÉ OBLASTI PRÍRODY A KRAJINY, NATURA 2000

Chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti.

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najzázračnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a

prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- 1) osobitne chránené územia (Special Protection Areas, **SPA**) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: **chránené vtáčie územia**
- 2) osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, **SAC**) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: **územia európskeho významu** - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

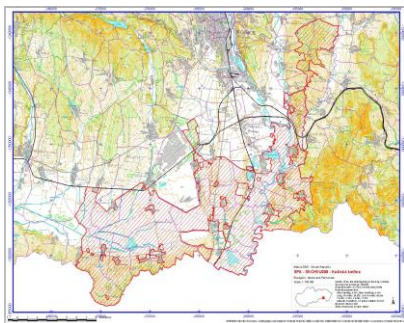
III.2.3.1. CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA (SKCHVU)

Cieľom ochrany v CHVÚ je zachovanie a obnova ekosystémov významných pre druhy vtákov, pre ktoré je oblasť vyhlásená v ich prirodzenom areáli rozšírenia, ako aj zaistenie podmienok pre zachovanie populácie týchto druhov v priaznivom stave z hľadiska ich ochrany. Stav druhu z hľadiska ochrany je považovaný za priaznivý, keď údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržiava ako životaschopný prvok svojho biotopu, prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a existuje dostatok biotopov na dlhodobé zachovanie jeho populácie.

Územie okresu Košice okolie sa nachádza v blízkosti chránených vtáčích území (CHVÚ)

Kód lokality	Názov lokality	Kraj	Útvar ŠOP SR
SKCHVU009	Košická kotlina	Košický	RSOPK Prešov
SKCHVU025	Slanské vrchy	Košický	RSOPK Prešov
SKCHVU027	Slovenský kras	Košický	NP Slovenský kras
SKCHVU036	Volovské vrchy	Košický	NP Slovenský kras

- CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE – KOŠICKÁ KOTLINA (SK CHVU009)

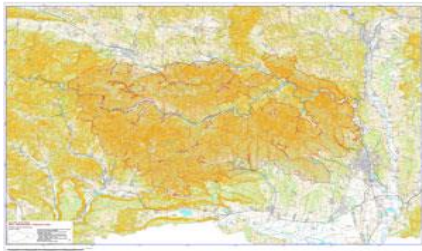
Identifikačný kód CHVÚ: **SKCHVU009**, výmera: 18 338,44 ha. Účelom vyhlásenia CHVÚ je zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu sokola rároha (*Falco cherrug*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), ďatľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), bociana bieleho (*Ciconia ciconia*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), orla kráľovského (*Aquila heliaca*). Sokol rároh je zároveň kritériovým druhom pre CHVÚ.

Košická kotlina je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie sokola rároha (*Falco cherrug*) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos*

syriacus), bocian biely (*Ciconia ciconia*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*).

Z chránených druhov živočíchov sa tu vyskytujú aj zástupcovia obojživelníkov, no dominujú vtáčie druhy, ktorých výskyt na území má dočasný i trvalý charakter v závislosti od ročného obdobia. Prevažná väčšina vtáčích druhov patrí medzi chránené, resp. vzácne a ohrozené druhy.

- CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE – VOLOVSKÉ VRCHY (SKCHVU036)

Kód územia: SK IPA 267

Rozloha územia: 19 200 ha

Lokalizácia a opis územia: Zaberá pomerne rozsiahle plochy v juhovýchodnej časti Volovských vrchov. V prevažnej miere ho pokrývajú biotopy bukových lesov.

Botanický význam územia: Najvýznamnejšie sú rozsiahle komplexy zachovaných bukových lesov. Vo vápencových častiach územia sa vyskytujú viaceré endemické taxóny.

Kritériové taxóny: *Campanula xylocarpa*, *Colymbada sadleriana*, *Dianthus praecox* subsp. *Praecox*, *Pulsatilla patens*, *Sorbus scepusiensis*, *Taraxacum limosum*

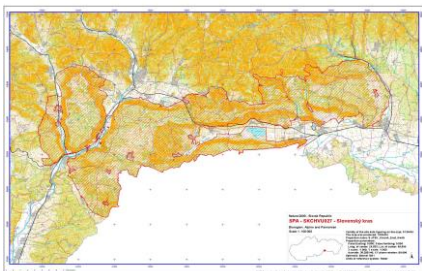
Kritériové biotopy: 6210, 6230, 6430, 6510, 8210, 8220, 8310, 9110, 9130, 9140, 9150, 9180*, 91E0*, 91G0*, 9410 Ochrana územia: PR Kloptaň (časť VBÚ), CHVÚ Volovské vrchy (celé VBÚ)

- CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE – SLANSKÉ VRCHY (SKCHVU025)

Identifikačný kód CHVÚ: **SKCHVU025**, výmera: 60 247,42 ha. Účelom vyhlásenia CHVÚ je zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, včelára lesného, ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, sovy dlhochvostej, penice jarabej, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkého, strakoša červenochrbtého, orla skalného, lelka lesného, škovránka stromového, jariabka hôrneho, prepelice poľnej, žltchvosta lesného, krutihlava hnedého, muchára sivého, hrdličky poľnej, pŕhľaviara čiernohlavého, chriašteľa poľného, žlny sivej, ďatľa čierneho a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

- CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE – SLOVENSKÝ KRAS (SKCHVU027)

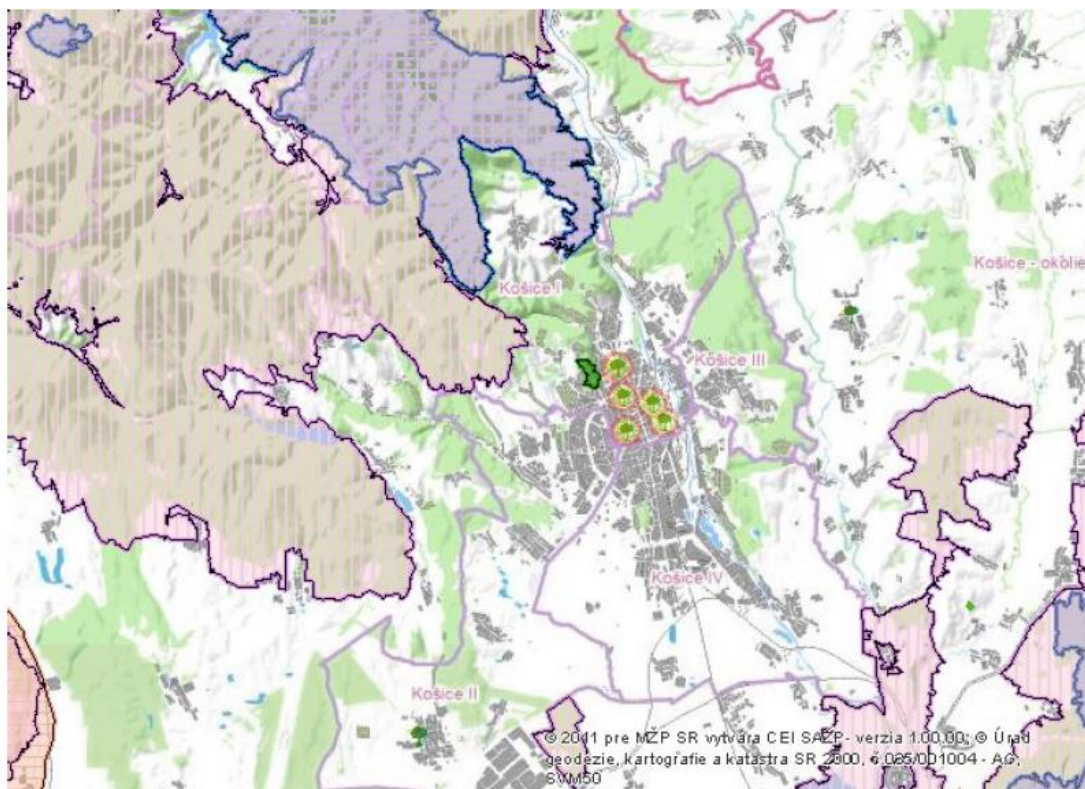

Identifikačný kód CHVÚ: **SKCHVU027**, výmera: 43 921,27 ha. Účelom vyhlásenia CHVÚ je zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, bučiaka trstového, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, hadiara krátkoprstého, chriašteľa bodkovaného, kane močiarnej, krutihlava hnedého, lelka lesného, muchárika bielokrkého, muchárika červenohrdlého, orla krikľavého, penice jarabej, prepelice poľnej, skaliara pestrého, sokola rároha, sokola sťahovavého, sovy dlhochvostej, strakoša

červenochrbtého, škovránka stromového, včelára lesného, výra skalného, výrika lesného, žlny sivej a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

obr. 18 mapa NATURA 2000- širšie okolie mesta Košice
(Zdroj : envirozataze.enviroportal.sk)

Legenda :

	Územia európskeho významu		Názov CHVÚ : Košická Kotlina		Názov ÚEV : Stredne Pohornádie
	Chránené vtáčí územia		Názov CHVÚ : Volovské vrchy		Názov ÚEV : Folkmárska skala
	Maloplošné chránené územia		Názov CHVÚ : Slanské vrchy		Názov ÚEV : Strahuľka
	Veľkoplošné chránené územia		Názov CHVÚ : Slovenský kras		Názov ÚEV : Milič
	Ramsarské lokality		Názov VCHÚ : NP Slovenský kras		Názov ÚEV : Jasovské dubiny
	Biosferické rezervácie		Názov MCHÚ : Botanická záhrada		Názov ÚEV : Horný vrch
	Prírodné dedičstvo (UNESCO)		Názov BR : Slovenský kras		Názov ÚEV : Palanta
	Chránené stromy				

III.2.3.2. ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Na území okresu Košice a Košice - okolie sa nachádza 7 území európskeho významu.

Tieto územia sa nenachádzajú v bezprostrednej blízkosti navrhovanej činnosti, nie je predpoklad vplyvov na tieto územia.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Kód lokality	Názov lokality	Kraj	Útvár ŠOP SR
SKUEV0348	Dolina Čiernej Moldavy	Košický	NP Slovenský kras
SKUEV0341	Dolný vrch	Košický	NP Slovenský kras
SKUEV0356	Horný vrch	Košický	NP Slovenský kras
SKUEV0349	Jasovské dubiny	Košický	NP Slovenský kras
SKUEV0327	Milič	Košický	RSOPK Prešov
SKUEV0326	Strahuľka	Košický	RSOPK Prešov
SKUEV0328	Stredné Pohornádie	Košický	RSOPK Prešov

III.2.3.3. NÁRODNÁ SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Okrem chránených území európskej sústavy NATURA 2000 existuje podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny národná sústava chránených území.

Podľa tohto zákona je územie Slovenska rozdelené do 5 stupňov ochrany, rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom ochrany.

Na území, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana podľa uvedeného zákona, platí prvý stupeň ochrany.

Sú ustanovené nasledovné kategórie chránených území:

- chránená krajinná oblasť (CHKO) - 2. stupeň ochrany,
- národný park (NP) - 3. stupeň ochrany,
- chránený areál (CHA) - 3. až 5. stupeň ochrany,
- prírodná rezervácia a národná prírodná rezervácia (PR a NPR) - 4. až 5. stupeň ochrany,
- prírodná pamiatka a národná prírodná pamiatka (PP a NPP) - 4. až 5. stupeň ochrany,
- chránený krajinný prvok (CHKP) - 2. až 5. stupeň ochrany.

Ochranné pásma národného parku, chráneného areálu, prírodnej rezervácie a prírodnej pamiatky majú primerane nižší stupeň ochrany. Uvedené stupne ochrany platia všeobecne, môžu sa však zmeniť vyhlásením zón chráneného územia. Chránené územie možno na základe stavu biotopov členiť najviac na štyri zóny podľa povahy prírodných hodnôt, a to v 2. až 5. stupni ochrany.

III.2.3.4. MALOPLOŠNÉ CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V okrese Košice a Košice - okolie je vyhlásených 30 maloplošných chránených území (PR - 10, NPP - 5, NPR - 11, PP - 2, CHA - 2).

Osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v okrese Košice - okolie

Názov územia	Katastrálne územie	Kategória ochrany	Plocha v m ²	Rok vyhlásenia
Bokšov	Veľká Lodina	NPR	1 467 100	1954
Bujanovská dubina	Ružín	NPR	881 700	1966
Drienovská jaskyňa	Drienovec	NPP	-	1996
Havránia skala	Hačava, Bôrka	NPR	1 471 400	1982
Herlianský gejzír	Herľany	NPP	19 125	1987
Humenec	Veľká Lodina	NPR	860 800	1953
Jasovská jaskyňa	Jasov	NPP	-	1925
Jasovské dubiny	Jasov	NPR	351 000	1950
Kloptaň	Vyšný Medzev, Prakovce	PR	270 700	1993
Krčmárka	Slanské Nové Mesto	PR	1 733 000	1974
Kunia priepasť	Háj	NPP	-	1996
Mlá Izra	Skároš	PR	7 700	1976
Malé brdo	Herľany	PR	558 300	1950

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Malý Milič	Slanská Huta, Skároš	NPR	140 500	1950
Marocká hoľa	Skároš	PR	637 600	1950
Miličská skala	Skároš	PP	116 000	1990
Nižnočajská pieskovňa	Nižný Čaj	CHA	9 949	1994
Palanta	Drienovec	PR	869 300	1966
Perínske rybníky	Perín - Chym	CHA	1 103 152	1987
Rankovské skaly	Rankovce	PR	237 300	1976
Sivec	Ružín	NPR	1 697 900	1954
Skalistý potok	Háj	NPP	-	1996
Slanský hradný vrch	Slanec	PR	158 100	1932
Trstinové jazero	Slanec	PP	8 291	1990
Turniansky hradný vrch	Turňa nad Bodvou	NPR	137 900	1964
Veľký Milič	Skároš	NPR	678 100	1967
Vozárska	Ružín	NPR	766 300	1966
Vysoký vrch	Sokoľ, Čermeľ	PR	365 000	1993
Zádielska tiesňava	Bôrka, Háj	NPR	2 147 300	1954
Zemné hradisko	Hrhov, Dvorníky	PR	559 460	1993
Kavečianska stráň	Kavečany	PP	31 933	2000
Košická botanická záhrada	Čermeľ	CHA	297 634	2002
Vysoký vrch	Sokoľ, Čermeľ	PR	365 000	1993

III.2.3.5. CHRÁNENÉ STROMY

	Názov CHS	Právny predpis	Dátum vyhlásenia	Počet stromov
	Univerzitná Sofora	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	1
	Topoľ biely v Mestskom parku	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	1
	Ginko na Masarykovej ulici	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	1
	Jaseň pri Angeline	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	1
	Platany na Veteríne	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	3
	Lipa Malolistá v Hutníkoch	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	1
	Lipa Malolistá vo Veľkoidanskom parku	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	1
	Šačianske Tisy	VZV KÚ v Košiciach 1/1996	27.11.1996	29

III.2.3.6. MOKRADE

Nezastupiteľné miesto medzi rastlinnými spoločenstvami poľnohospodárskej krajiny majú aj vodné a mokradové spoločenstvá. Mokrade patria medzi najohrozenejšie typy ekosystémov. Dohovor o mokradiach, ktoré majú medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva, známy podľa miesta prijatia ako Ramsarský dohovor, je zameraný na ochranu a múdre využívanie mokradí. V prírodných podmienkach tohto územia sú za mokrade považované všetky biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Sú to územia s močiarimi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Mokraď je (podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami.

Na území okresu Košice a Košice – okolie sa nachádzajú nasledovné mokrade:

1) Národne významná lokalita mokradí:

- Štrkovisko pri Kechneči (280 000 m²) v obci Kechnec

2) Regionálne významné lokalít mokrade:

- Štrkovisko pri Geči (1 500 000 m²), Geča
- Štrkovisko pri Milhosti (1 400 000 m²), Seňa
- Rybník pri Turni nad Bodvou (120 000 m²), Turňa nad Bodvou
- Povodie rieky Hornád (100 000 m²), Nižná Myšľa
- Močiar Drienovec (92 000 m²), Drienovec
- Bodovka – rašelinisko (17 500 m²), Hačava
- Péderske stránne (12 700 m²), Peder
- Lužný porast pri Veľkej Ide, Veľká Ida
- Štrkovisko pri Krásnej n/Hornádom (400 000 m²)

Lokalita navrhovanej činnosti ani katastrálne územie Veľká Ida nezasahuje do žiadnej zo spomínaných lokalít mokradí, ani sa nenachádza v ich tesnej blízkosti.

Navrhovaná činnosť nie je súčasťou žiadneho z prvkov USES. Najbližšími prvkami USES je Lužný porast pri Veľkej Ide. Tento porast sa vyskytuje na opačnej strane územia, ako sa nachádza navrhovaná činnosť.

Územie v bezprostrednej blízkosti a širšom území navrhovanej činnosti (južným, západným a severným smerom) tvoria priemyselné objekty, so zameraním na výrobu železa, asfaltu prípadne nákup a predaj tovaru (sklady). Územie Veľkej Idy má z globálneho pohľadu nízku, až stredne vysokú ekologickú stabilitu (2. – 3. stupeň).

Navrhovaná činnosť – budúca prevádzka zberu a výkupu odpadov nie je lokalizovaná v území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezasahuje do lokalít tvoriacich sústavu chránených území NATURA 2000 (Chránené vtáčie územia a územia európskeho významu), ani chránenej vodohospodárskej oblasti.

Z hľadiska ochrany prírody nie je záujmové územie zaradené do niektorého zo stupňov ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2004 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Na bezprostredné územie a okolie prevádzky sa nevzťahujú podmienky osobitného režimu ochrany a obmedzenia, v súvislosti so správou a režimom ochrany prírody vyššieho ako prvého stupňa ochrany.

Nepredpokladáme vplyv ani na územia s ochranou, ktoré sú v širšom okolí dotknutého územia.

III.2.4. ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

Archeologické nálezisko Nižná Myšľa

Archeologické nálezisko Nižná Myšľa sa nachádza v Košickej kotline asi 10 kilometrov od Košíc juhovýchodným smerom.

Od roku 1977 sa tu uskutočňuje systematický archeologický výskum, ktorý urobil túto lokalitu jednou z najznámejších v Európe. Mnohé nálezy majú európsky význam. Našli tu asi 2 000 nádob a približne 5 000 bronzových, kostených a kamenných predmetov rozličného významu. Nechýbajú medzi nimi napríklad praveké hračky, známy je najmä hlinený model štvorkolesového vozíka zdobený ornamentmi.

V snahe ukázať archeologické predmety čo najbližšie od miesta nálezu zriadili v obci Nižná Myšľa obecné archeologické múzeum. Umiestnili ho do budovy bývalého premonštrátskeho kláštora z 13. storočia. Múzeum má 400 štvorcových metrov výstavnej plochy a laboratórium na reštaurovanie

archeologického materiálu. Osobitosťou múzea je expozícia hornín a minerálov a unikátny vstup do podzemných katakomb, ktoré kedysi vybudovali mníši.

Archeologické nálezisko v rámci výstavby rýchlostnej cesty R4 - rok 2012 - lokalita Perín, Chým, Milhošť a Seňa

Unikátny a ojedinelý nález kostrového hrobu skrčenca, pravdepodobne z doby bronzovej, je len nepatrnou časťou rozsiahleho archeologického nálezu, ktorý objavili počas zemných prác v roku 2012 na stavbe plánovanej trasy rýchlostnej cesty R4. Archeológovia zatiaľ našli okolo sto objektov. Archeológovia k dnešnému dňu priamo na trase stavby objavili päť archeologických lokalít

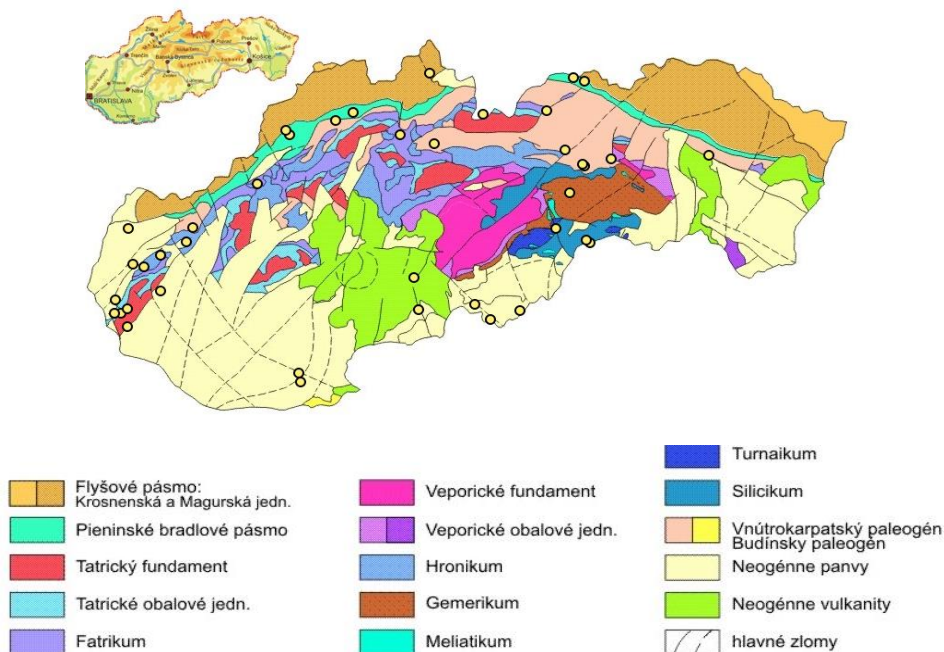
Lokality Perín, Milhošť a Seňa (Repiská I) počas výstavby diaľnice zamestnanci Skanska SK, objavili niekoľko nálezov. Po preskúmaní stavebné práce na diaľnici pokračovali. V súčasnosti je stavba už ukončená. Archeologický výskum však v niektorých lokalitách naďalej trvá. Lokalitu Seňa (Pri lánoch), najbohatšiu na nálezy, plánujú archeológovia skúmať niekoľko mesiacov.

V lokalite Seňa (Pri lánoch) bolo preskúmaných a zdokumentovaných 47 sídliskových objektov. Ich objav opätovne potvrdil, že lokalita Seňa patrí k najdôležitejším polykultúrnym náleziskám v oblasti Košickej kotliny. „Aktuálny archeologický výskum doložil ako najstaršie osídlenie z doby bronzovej. Pravdepodobne do tohto kultúrno-časového úseku sa radí aj zatiaľ ojedinelý nález kostrového hrobu skrčenca.

Možno predpokladať, že je súčasťou väčšieho pohrebiska, nachádzajúceho sa v blízkom okolí. Najpočetnejšia a najvýznamnejšia je však skupina sídliskových objektov z doby železnej až včasnej doby dejinnej. Časť preskúmaných objektov, interpretovaná ako obydlia, svedčí o trvalejšom osídlení lokality. V ich blízkosti tiež našli kolové jamy ako súčasť konštrukcie stavby a početné hospodárske objekty. Množstvo keramických nálezov, pracovné nástroje zo železa a hlinené prasleny dokazujú výrobu textílií. Kosené ozdoby, polotovary a surovina svedčí o jej spracovaní priamo v lokalite.

Geograficky výhodná poloha Pri lánoch bola osídlená aj v období stredoveku. Dokladom je objav osobitého druhu výrobo-hospodárskych objektov – pecí s predpecnou jamou, ktoré obsahovali keramický materiál.

PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY sa v dotknutom záujmovom území nenachádzajú.

Obr. 19 Mapa paleontologických nálezísk
(Zdroj : Univerzita Komenského Bratislava)

III.3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNO HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

III.3.1. VŠEOBECNÉ ZÁKLADNÉ ÚDAJE - OBYVATEĽSTVO

Obec Veľká Ida a nachádza vo východnej časti Slovenska, neďaleko hraníc s Maďarskom.

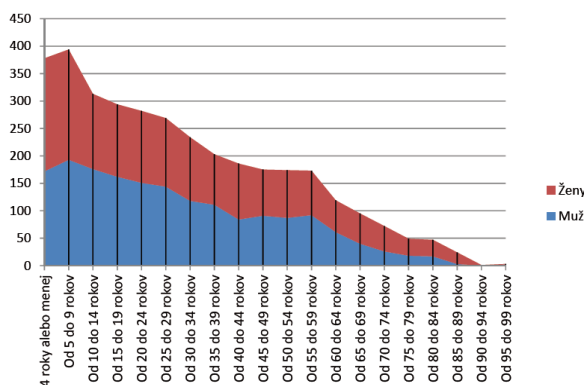
Obec sa nachádza v priemyselnej oblasti, (U.S.Steel Košice, priemyselný park Kechnec, priemyselná oblasť okolo Letiska, v súčasnosti aj priemyselný park Veľká Ida).

Výrobné oblasti a parky sú dôležitým hospodárskym prvkom, ale aj križovatkou dopravných trás, k čomu prispieva aj železničný uzol a medzinárodné letisko.

Z celkového počtu obyvateľov obce Veľká Ida tvorí 48% obyvateľov do 25 rokov.

Z uvedeného teda vyplýva, že obec V. Ida, je čo do počtu obyvateľov obcou mladých ľudí.

K roku 2019 bol celkový počet obyvateľov vo Veľkej Ide 3867. Najväčší podiel pripadá v produktívnom veku od 15 do 64 rokov. Celkovo v tejto kategórii sa nachádza 2314 obyvateľov, čo tvorí 59,83% z celkovej populácie. Na druhom mieste sa nachádza kategória do 14 rokov s počtom 1230 ľudí čo tvorí 31,8%. V skupine poproduktívneho veku 65 rokov a viac je 323 ľudí čo znamená zastúpenie 8,35%.

Obr. 20 Veková štruktúra obce V. Ida
(zdroj : PHSR 2016 - 2023)

Vybavenosť obce : základná škola, materská škola, športové ihrisko, pošta a školská knižnica, obchod.

III.3.2. PODNIKATEĽSKÉ AKTIVITY

V obci sa v rámci základnej vybavenosti nachádzajú objekty maloobchodnej siete a služieb v súkromnom vlastníctve. Ich počet a kapacita poskytovaných služieb je závislá od momentálnej ekonomickej úspešnosti jednotlivých majiteľov a kúpyschopnosti miestneho obyvateľstva. V obci je zriadených 6 predajní potravinárskeho tovaru, 1 predajňa so zmiešaným tovarom, 4 pohostinstvá, 1 predajňa nepotravinárskeho tovaru, servis motorových vozidiel a 2 holičstvá.

Ostatné podnikateľské aktivity súkromných podnikateľov sa sústreďujú mimo katastrálne územie obce V. Ida alebo v jednotlivých výrobných parkoch, ktoré sa nachádzajú mimo obce.

ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce je dobre riešená. V obci sa nachádza zdravotné stredisko. V obci sa nachádza Lekáreň a výdajne liekov, samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých, samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast a samostatná ambulancia praktického lekára stomatológa.

ŠPORT

Dominantou športu v obci Veľká Ida je futbal. Plochy športovej vybavenosti v obci sú teda orientované hlavne na dve futbalové plochy s vybudovanou tribúnou. V obci sa nachádzajú 2 telocvične, 1 detské ihrisko a poľovnícky revír.

KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu. Obyvatelia Obce Veľká Ida majú k dispozícii kultúrny dom.

Existujúca knižnica je pravidelne dopĺňaná novými knihami, a to tak odbornou ako aj beletrickou literatúrou. Aby sa čitatelia cítili v knižnici príjemne, je zariadená vhodnými pracovnými stolmi tak, aby sa v knižnici dali viesť vyučovacie hodiny a prevádzať aj krúžková činnosť. Knižnica je vybavená Tv prijímačom, DVD prehrávačom, videoprehrávačom a rádiom s CD. Okrem kníh obec pravidelne dopĺňa aj videotéku, tak aby slúžila vyučovaciemu procesu. Cieľom je zabezpečiť pre knižnicu počítače a internet, aby mala k dispozícii pre členov všetky informačné zdroje.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru.

Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov.

Navrhovaný zámer činnosti sa „dotýka“ **obyvateľov obce Veľká Ida**, pretože záujmové územie pre navrhovanú činnosť sa nachádza v jeho katastrálnom území.

III.3.3. INFRAŠTRUKTÚRA

III.3.3.1. CESTNÁ DOPRAVA

Pôvodná sieť európskych ciest „E“ (AGR Ženeva 1975) stanovila trasy medzinárodných cestných ťahov: hlavných, medzifaľných a doplnkových (odklonových) spojovacích.

Územím Košického kraja prechádzajú medzinárodné cestné ťahy:

- Hlavná európska cesta E50 (D1, I/50, I/68) v trase: hranica VÚC Prešovského kraja/ VÚC Košického kraja – Košice - Michalovce – štátna hranica SR/UA.
- Vedľajšia európska cesta E71 (I/68) v trase: Košice – Milhost' – št. hranica SR/MR.
- Doplnková európska cesta E571 (I/50) v trase: hranica VÚC Banskobystrického kraja/VÚC Košického kraja – Rožňava – Košice.

Sieť transeurópskych magistrál „TEM“ (Transeuropean Mororway – Rím 1991) na území SR obsahuje sedem úsekov „E“ ciest zoskupených do ťahov TEM 1 až TEM 7.

Územím Košického kraja prechádzajú trasy:

TEM 4 (D1, I/50) v trase ciest D1, I/50: hranica VÚC Prešovského kraja/VÚC Košického kraja – Košice – Michalovce – št. hranica SR/UA.

TEM 6 (I/50, I/68) v trase: Košice – štátna hranica SR/MR.

Poznámka: Cesta E 571 (I/50) v úseku: hranica Banskobystrického VÚC/ VÚC Košického kraja – Rožňava – Košice nie je zaradená do siete transeurópskych magistrál.

Stredoeurópske Multimodálne koridory „TINA“ zasahujúce územie SR sú:

- Koridor 4 : Berlín – Drážďany – Praha – Budapešť – Istanbul
- Koridor 5a : Bratislava – Žilina – Košice – Vyšné Nemecké – Užhorod
- Koridor 6 : Gdansk – Katowice – Žilina

Koridory doplnkovej siete „TINA“ – na území SR ju tvoria dva severo - južné ťahy:

- Východný koridor: Rzeszow – Vyšný Komárnik – Prešov – Košice – Miskolc.

Základom hlavných koridorov na území SR sú diaľničné ťahy D1, D2, D3, D4.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Najvýraznejší je diaľničný ťah D1 v úseku: Bratislava – Trenčín – Žilina – Poprad – Prešov – Košice – Michalovce – štátna hranica SR/UA a je v celej svojej dĺžke súčasťou transeurópskeho multimodálneho koridoru 5a.

Koridory doplnkovej siete TINA sú na území SR zabezpečené cestnými komunikáciami s nadštandardným jazdným komfortom ako cesty s obmedzeným prístupom, ktoré tvorí sieť diaľničná doplnená o sieť rýchlostných ciest R1 až R6. Táto je navrhnutá v zmysle uznesení vlády SR č. 162/2001 „Novým projektom výstavby.

R2: štátna hranica ČR/SR Drietomá – Trenčín – Žiar nad Hronom – Zvolen – Lučenec – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice.

R4: štátna hranica MR/SR – Milhošť – Košice – (peáž s trasou D1) – Prešov – Svidník – Vyšný Komárnik, štátna hranica SR/PR.

Plánovaná trasa diaľnice D1 je navrhovaná v základnej kategórii D-26,5/120 a na úseku Poprad – Prešov – Budimír vedie územím Prešovského kraja. I keď prakticky len tanguje územie Košického kraja, dopravne aj priestorovo podstatne ovplyvňuje rozvoj cestnej siete severnej časti okresov Spišská Nová Ves a Gelnica – teda osídlenie v údolí rieky Hornád.

Vybudovaný úsek diaľnice D1 Prešov – Košice do územia Košického kraja vchádza na napojovacom uzle severného diaľničného privádzača pri obci Budimír. Plánovaná trasa sa navrhuje v pokračovaní južným smerom v údolí rieky Torysa a ďalej východným smerom súbežne s cestou I. triedy č. 50 po úsekoch:

- Budimír – Bidovce dl. 13,7 km, uzly: Košické Olšany, Bidovce a rýchlostný privádzač Košice,
- Bidovce – Dargov, dl. 12,95 km, uzly: Dargov, Sečovce,
- Dargov – Michalovce západ, dl. 14,67 km, uzly: Hriadky (Trebišov), Michalovce západ (Humenné),
- Michalovce západ – štátna hranica SR/UA dl. 42,51 km, uzly: Michalovce východ (V.Kapušany), Sobrance, Storož a privádzač Záhor – Vyšné Nemecké.

Osobitné úseky cestných diaľničných privádzačov sa navrhujú:

- Pre mesto Košice tzv. druhý „východný“ privádzač v úseku Košické Olšany – Sady nad Torysou, križovatka Prešovská cesta – Sečovská cesta mimo mestskej časti Košická Nová Ves. V ďalekom výhľade sa ponecháva územná rezerva pre privádzač Južné nábrežie – Vyšné Opátske – Košická Polianka (napojenie na trasu rýchlostnej komunikácie R2).

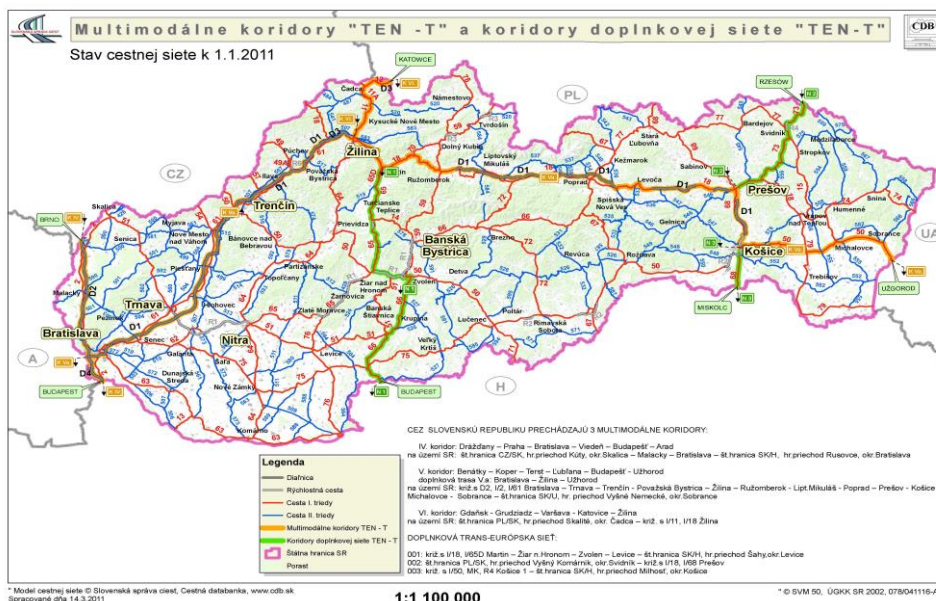
Základná komunikačná sieť a ostatné významné cestné trasy

Táto cestná sieť hierarchicky nadväzuje na nadradené medzinárodné cesty a funkčne tvorí základ vnútro regionálnej (medzi okresnej) cestnej siete v okrese Košice I.-IV. Je to tzv. základný komunikačný systém (ZÁKOS), ktorý je stabilizovaný v podrobnejšom riešení ÚPD a Generelom dopravy mesta.

V celokrajskom meradle základnú komunikačnú sieť tvoria ďalej cesty I. triedy ako cestné ťahy zabezpečujúce medziregionálne (medzikrajské) dopravné vzťahy, tiež medzinárodné (prihraničné) nadväznosti s úsekmi rýchlostných komunikácií a vybrané úseky ciest II. triedy.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Obr. 101 Multimodálne cestné koridory
(Zdroj : www.cdb.sk)

III.3.3.2. ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Na území kraja sú tieto železničné trate medzinárodného a celoštátneho významu:

- štátna hranica s UR – Čierna nad Tisou – Košice – Žilina ako súčasť európskeho koridoru č.V (západo-východný tranzitný koridor), zaradená do dohody AGTC a AGC ako trasa CE 40
- štátna hranica s MR – Čaňa – Košice – Kysak – Prešov – Plaveč – štátna hranica s PR ako súčasť európskeho železničného koridoru č. IX (severo-južný tranzitný koridor), zaradená do dohody AGTC ako trasa C 30/1
- Košice – Zvolen – Palárikovo, pripravovaná na zaradenie do dohody AGTC
- širokorozchodná koľajová železnica UA – hranice SR – Maťovce – areál spoločnosti US Steel

Železničná širokorozchodná trať štátna hranica s UR – Maťovce - Haniska pri Košiciach je jednokoľajová a elektrifikovaná. V celej dĺžke je na území kraja. Trať je využívaná len pre nákladnú dopravu a to v rozhodujúcej miere pre dovoz surovín zo štátov SNŠ. Jej výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma v lokalite Bočiar a Interportu v rovnakej lokalite. Na trati je potrebná modernizácia zabezpečovacieho zariadenia.

Obr. 22 Multimodálne železničné koridory
(Zdroj : www.cdb.sk)

III.3.3.3. LETECKÁ DOPRAVA

Letisko Košice je medzinárodným letiskom v Košiciach a druhým najväčším letiskom na Slovensku (po letisku Milana Rastislava Štefánika v Bratislave).

Nachádza sa v mestskej časti Barca 6 km na juh od centra mesta v nadmorskej výške 230 m n. m. Rozloha letiska je 3,5 km².

III.3.3.4. ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Zásobovanie pitnou vodou v obce Veľká Ida zabezpečuje Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s..

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou v Košickom kraji je zabezpečované prevažne cez skupinový vodovod, cez ktorý je napojená väčšina obcí a miest.

Skupinový vodovod je v Košickom kraji zásobovaný z vodnej nádrže - VN Bukovec, ako aj VN Starina. Najväčším odberateľom pitnej vody v okrese Košice je mesto Košice.

Obec Veľká Ida je napojená na skupinový vodovod Košice – Šaca – V. Ida.

III.3.3.5. ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

Splaškové odpadové vody z obce Veľká Ida sú odvádzané čiastočne gravitačnou a čiastočne tlakovou kanalizáciou. Odvádzanie odpadových vôd splaškových je na čistiareň odpadových vôd, ktorá sa nachádza v Mestskej časti Košice - Šaca.

V obci Veľká Ida je kanalizácia vybudovaná iba v časti obce – nie v celej obci.

Väčšia časť rodinných domov má vlastné žumpy, ktoré nie sú častokrát dostatočne tesnené, alebo sú cielene voľne vypúšťané. Využívajú sa aj čiastkové kanalizácie, ktoré majú len provizórny charakter. Základná škola a príslušné rodinné domy sú napojené na kanalizáciu DN 300, prechádzajúcu miestnymi ulicami k bývalému hospodárskemu dvoru, kde je zaústená do čistiacej stanice IS - EMMEDI. ČOV bola dimenzovaná pre ZŠ so 400 žiakmi a pre cca 124 obyvateľov. Centrum obce s reštauráciou, pohostinstvom a zdravotným strediskom je odkanalizovaná stokou DN 300, ktorej trasa je vedená parkom do septika, s výústením do potoka Ida.

III.3.3.6. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Prenos elektrickej energie v okrese Košice – okolie, je zabezpečovaný prostredníctvom rozvodného závodu Košice. Hlavnými zdrojmi elektrickej energie sú prenosové vedenia 400 kV a 220 kV, Tepláreň Košice, Tepláreň US STEEL Košice a Vodná elektrárňa Ružín.

Obce okresu Košice-okolie sú napojené na elektrickú sieť. Pre zásobovanie širšieho územia slúži elektrická stanica ES Budulov a ES Haniska - Moldava nad Bodvou 110/22 kV vonkajším 22 kV (VN) elektrickým vedením: VN č. 311 obce Čečejevce, Cestice, Komárovce, Veľká Ida, Mokrance.

III.3.3.7. ZÁSOBOVANIE PLYNOM A TEPLOM

Obce okresu Košice-okolie sú plynofikované. Južným okrajom prechádza medzištátny plynovod (MŠP) Bratstvo DN 700 PN 6,4 Mpa z Ukrajiny a sústava tranzitných plynovodov 3x DN 1200 PN 75 (1x DN 1 400PN PN75, 2x DN 1 400 PN 75). Medzištátny plynovod Bratstvo je hlavným zdrojom zemného plynu prívodom od prepúšťacej stanice Haniska.

Väčšina domácností obce využíva plyn z distribučného rozvodu.

Zemný plyn sa v obci používa na varenie, ako palivo na vykurovanie, ale aj prípravu teplej vody.

Tie domácnosti, ktoré nie sú napojené na zemný plyn, používajú na kúrenie a ohrev teplej vody tuhé palivo – prevažne drevo.

III.3.4. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Územie Košického kraja má bohatý rekreačný potenciál. Tvorí ho zachovalé prírodné prostredie, prírodné atraktivity (jaskyne) a rozsiahle kultúrne dedičstvo.

Poloha kraja, ktorý hraničí s dvoma susednými štátmi umožňuje zapojiť kraj do medzinárodného cestovného ruchu. Atraktívne prírodné prostredie reprezentujú Národné parky Slovenský raj a Slovenský kras, CHKO Latorica, pohoria CHKO Vihorlat, Volovské vrchy, Čierna hora, Slánske vrchy, Milič, ktoré sú pripravované na vyhlásenie za CHKO a Zemplínske vrchy.

Kultúrne dedičstvo tvoria zachovalé areály mestských pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkové objekty svetskej a sakrálnej architektúry. Jedná sa predovšetkým o lokalitu svetového kultúrneho dedičstva – Spišský hrad, areál kaštieľa v Betliari, hrad a mauzóleum Krásna Hôrka, Mestskú pamiatkovú rezerváciu Košice, stredoveké kostoly s maľbami v Gemeri, východoslovenské drevené kostolíky, vyhlásené pamiatkové zóny - Vyšný Medzev, Nižný Medzev, Baňa Lucia a ďalšie. Strednú časť Košického kraja (okresy Košice I.- IV. a väčšinu okresu Košice - okolie) tvorí severná časť historického Abova, bohatá na zachované ucelené historické časti miest (predovšetkým Košice) a nehnuteľné kultúrne pamiatky vo vidieckom osídlení. Na formovanie kultúry mal podstatný vplyv význam Košíc ako centra osídlenia a križovatky obchodných ciest.

Prírodné atraktivity predstavuje Dobšinská ľadová jaskyňa, krasové jaskyne Domica, Stratená, Gombasek a Jasov, Ochtínska aragonitová jaskyňa, prírodné útvary Slovenského raja, vodné plochy Palcmanská Maša, Zemplínska Šírava a Morské oko. Kaštieľ v Betliari, mauzóleum a hrad Krásna Hôrka, Spišský hrad, Dobšinská ľadová jaskyňa a Zemplínska Šírava patria medzi najnavštevovanejšie objekty a atraktivity turizmu na území Slovenska.

Základná koncepcia riešenia turizmu:

- a) rekreačné územné celky
- b) kultúrno – historické územné celky
- c) rekreačné záujmové územie miest (prímestská rekreácia),
- d) rekreačné územia pre vidiecku turistiku

Rekreačné územné celky (ďalej RÚC) sú vymedzené, súvislé časti riešeného územia kraja s totožnými, alebo podobnými prírodnými, historickými, územno-technickými a civilizačnými predpokladmi a podmienkami pre rozvoj turizmu a rekreácie.

Širšieho územia mesta Košice a okresu Košice – okolie sa dotýkajú tieto RÚC:

- III. RÚC Slovenský kras (okresy Rožňava a Košice –okolie)
- IV. RÚC Volovské vrchy (okresy Košice – okolie, Sp. Nová Ves a Gelnica)
- V. RÚC Hornádska kotlina (okresy Košice I-IV a Košice - okolie)
- VI. RÚC Slánske vrchy (okresy Košice – okolie a Trebišov)

III.3.5. KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY

Prvý erb obce znázorňuje „Cigánsky hrad“, po pravej strane sedí vajda obďaleč skupinka ľudí pod vysokými topoľmi. Vľavo je stan, ku ktorému prichádza strážca.

Prvá písomná zmienka o Veľkej Ide je z času **kráľa IV. Béla z 1251**. Obyvatelia dedinky patrili do rodu Aba, medzi ktorými boli rodiny Gagyi, Somosy, Nádasdy a Ida. Podľa predpokladov práve rodina Ida žila na brehu potoka a stadiaľ dostal aj svoj názov, tak isto ako aj dedina.

Dedina cez stáročia mala viacero názvov a to Ida, Magna Ida, Nagyda, Nagyda, Nogida, Nagy Ida, Nagyda až po dnešnú Veľkú Idu. Usadlosť na dolnom toku Ida sa uvádza ako majetok Morharda. V roku **1319** ako priami vlastníci sa spomínajú synovia Morharda. V roku **1331** sa spomína ako majiteľa usadlosti český rytier Chenyk, ktorý dostal od kráľa do daru za svoje služby a oddanosť. Kráľ Karol v roku 1332 spravovanie mu odňal a ako odškodné mu poskytol hrad Ugod. Za panovania kráľa Žigmunda zemepánom sa stali Perényiovci. Za ich panovania sa vybudoval hrad medzi rokmi 1411 až 1414.

Perényi Péter sa dostal do zajatia Jána Jiskra, ktorý ho za 24 tisíc zlatých prepustil. Perényi toľko zlata nemal a požičal si od pána Modrára Pála z Körmöcu. Keďže Perényi nevedel peniaze vrátiť, stal sa majiteľom pozemkov Pála. Jeho právo na Veľkú Idu potvrdil aj kráľ Mátyás (Matej). Naspäť do majetku Perényiovcov dostala Veľká Ida ako veno, keď si Perényi János zobral za manželku Katalin Modrárovú. V roku 1427 sa spomína Na Veľkú Idu ako mestočko. Perényiovcovia podporovali kráľa Žigmunda a preto generál Puchheim chcel dobyť hrad pre svojho pána cisára Ferdinanda Habsburského. Vojaci hrad podľa legendy opustili a jeho ochranu nechali na miestnych cigánov, ktorí po 20-tom dni boja prepustili dobyvateľom. Tí hrad zrovnali so zemou. V rokoch **1688** ako majiteľ kaštieľa spomína sa gróf István Csáky. Rod Csákyovcov dlho boli majiteľmi Veľkej Idy. Posledným zemepánom v obci boli **grófska rodina Schell** až do roku **1945**.

V roku **1808** sa po prvýkrát objavil v písomnej podobe slovenský názov Welká – Ida vel Ida. Šlo o dvojité pomenovanie, čo už samo osebe poukazuje na jeho labilitu, nakoľko obec ako taká bola vždy silne maďarská. Preto sa nepredpokladá, že tento názov jestvoval už v stredoveku. Skôr s istotou možno tvrdiť, že si ho ľud vytvoril niekedy v **18. storočí** a postupom došlo k úprave na dnes známy názov Veľká Ida. V tom období sa totiž na hornom toku Idy udiali značné národnostné prelivy obyvateľstva, prichádzalo do týchto končín čoraz viac Slovákov, ktorí bez akýchkoľvek ťažkostí vedeli preložiť do svojej reči maďarské pojmy ako nagy (veľký) alebo kis (malý). Slovenský názov obce sa v stredoveku neobjavil ani raz, nespomína ho žiadna zachovalá listina.

Vznik **Abaujskej stolice** bol samozrejme pre rod Aba veľkým prínosom. V krátkosti spomenuté, zabezpečil im upevnenie vplyvu, možnosť rozhodovať veľkou mierou o svojich právomociach, vlastne rozhodovať o všetkom. A to s pretvárkou, že tak konajú v záujme blaha poddaných, pritom za maskou sa v skutočnosti ukrývalo blaho osobné. **Chotár Ida** sa teda stal súčasťou Abaujskej stolice. So svojou vynikajúcou polohou, lesmi, potokmi a v neposlednom rade rovinami s úrodnou pôdou prestavoval územie, ktoré malo všetky predpoklady k hustému zaľudneniu.

V roku 1951, členovia známej expedície HUKO objavili v lokalite severne od obce sídlisko **otomanskej kultúry**. Rok 1964, opäť vykopávky, tentoraz prinášajú svedectvo v podobe keramiky zo staršej doby bronzovej a tiež doby laténskej. Územie na západ od Veľkej Idy zasa potvrdilo fakt, že do týchto končín zabľúdila aj **bukovohorská kultúra, gávská kultúra**, ktorá siaha taktiež až do doby bronzovej, na mladšiu dobu rímsku a samozrejme dobu včasnოსlovenskú.

Hrad, feudálne sídlo, ktoré človek väčšinou hľadá niekde na vysoko položenom a ťažko dostupnom mieste. Na strmom brehu, skalnatom vrchu... Vo Veľkej Ide bol však hrad položený nízko. Stál v severozápadnej časti od obce na malej výšine, ktorú z troch strán obmýval potok Ida.

Postavil ho Perényi Péter so zvoľením kráľa Žigmunda (písomné zvolenie z roku 1406). Panovník túto stavbu považoval za potrebu protiváhy a obrannej schopnosti pred čoraz silnejšími Husitmi. Z hromady balvanov, hlíny, skál ho bez prítomnosti nejakého významnejšieho staviteľa vybudovali v období rokov 1411 až 1414. Čo nevidieť sa stal strediskom rozsiahleho a prekvitajúceho panstva.

V polovici 15. storočia sa hrad spolu s celou usadlosťou dostal do rúk Jána Jiskru z Brandýsa, ktorý v týchto končinách hájil záujmy maloletého Ladislava Pohrobka (uznaný dedič trónu) v spore s prívržencami Vladislava Jagellovského. Neskôr sa hrad kľukatou cestou sprevádzanou nejasnými majetkovými vysporiadaniami a machináciami dostal späť do rúk Perényiovcov, naposledy pod správu Ferencza. Bol posledným z rodiny, kto videl stáť neporušené pevné sídlo. Po jeho porážke zostala už len hľba kameňov. Hrad vo Veľkej Ide teda padol **17. augusta 1557**. Ponesie však večnú slávu, pretože značnej presile odolával rovných **20 dní**.

Od roku **1897** mala Veľká Ida **štátnu ľudovú školu**, čo však neznamená, že predtým tu vzdelanie nemalo svojich šíriteľov. Niet pochyb, že už dávno zastávali posty učiteľov práve páni farári. V tom čase sa však vzdelávanie obmedzilo iba na výuku ozajstného základu, teda na čítanie a písanie. Ešte pred zriadením spomínanej štátnej školy fungovali vo Veľkej Ide **cirkevné školy**, ktoré štátna moc nakoniec spojila v tú spomínanú jednu. Deti katolíckej viery sa vyučovali v dome vtedajšieho riaditeľa školstva **Karola Vajdu**, deti reformovaného vierovyznania mali školu v dome neďaleko fary a židovské ratolesti sa učili v dome Hangácsiovcov. Pravdepodobne prvým slovenským učiteľom bol vo Veľkej Ide **Jozef Puobiš**, ktorý pochádzal zo Svätého Ondreja.

V roku 1953 tu jestvovalo 12 slovenských tried a 4 maďarské. Riaditeľom bol **Pavel Grappa**. O dva roky neskôr sa maďarská časť národnej školy osamostatnila. Jej prvým riaditeľom bol **Borsody Imre**.

V období 1. ČSR bola centrom kultúrneho života Veľkej ldy škola. Učitelia sa totiž popri nalievaní vedomostí do hláv detí venovali aj osvetovej práci. Formovali rôzne spoločenské organizácie ako **Červený kríž**, **Slovenská liga**. Maďarská národnostná väčšina, umelo označovaná za menšinu, si vytvorila miestny spolok **Csemadok**, v rámci ktorého vznikol **folklórny tanečný súbor**. Ten môžeme považovať za klenot kultúry Veľkej ldy, pretože jeho prostredníctvom sa v tejto oblasti zviditeľnila obec najviac.

V ústrednom zozname kultúrnych pamiatok SR sú evidované nasledovné pamiatky v obci Veľká Ida :

- kaštieľ v areáli parku,
- pomník z I. svetovej vojny
- plastika sv. J. Nepomuckého a s. v. Floriána,
- park.

Okrem týchto pamiatok sú v súpise pamiatok na Slovensku uvedené aj nasledovné objekty pamiatkového záujmu:

- Kúria,
- Rímsko - katolícky kostol,
- Kostol evanjelický reformovaný
- Prícestná kaplnka sv Jána Nepomuckého,
- Bývala synagóga,
- Zvyšky židovského cintorína,
- Klasicistický kaštieľ.

III.4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, VRÁTANE ZDRAVIA

III.4.1. CELKOVÁ KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ČLOVEKA A SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka, spôsobilo v minulosti najmä nekoordinované a nesystémové vyčerpávanie a dobíjanie prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami.

K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov a celková zastaralosť technológií a infraštruktúry. Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.

Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov.

Dnes možno konštatovať, že aktuálne znečisťovanie zložiek životného prostredia – najmä vôd a ovzdušia už zďaleka nedosahuje intenzitu pred 10 - 50 rokov.

Zlepšenie situácie naznačujú realizované alebo pripravované projekty v oblasti ochrany prírodných zdrojov, ochrany ovzdušia a zásobovania pitnou vodou, ktoré sa objavujú najmä v strategických dokumentoch územného plánovania.

Obec Veľká Ida sa nachádza v oblasti Košíc, jednej z 12 zaťažených oblastí územia Slovenskej republiky, ktoré si vyžadujú osobitnú ochranu ovzdušia.

Obec Veľká Ida sa nachádza v bezprostrednej blízkosti koncernu U.S.Steel Košice, ktorý významne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia v tomto regióne. Vplyv má aj konfigurácia terénu Košickej kotliny a prevládajúce prúdenie vzduchu. V oblasti obce Veľká Ida prevládajúce prúdenie vzduchu zo severu sa vyznačuje relatívne vyššími rýchlosťami, ktoré v priemere dosahujú hodnotu 5,7 m.s⁻¹.

Automatická monitorovacia stanica je umiestnená v juhovýchodnej časti obce v blízkosti oplotenia U.S.Steel Košice na relatívne otvorenom priestore.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Aktuálna environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky diferencuje územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia :

1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

Problémy životného prostredia sa koncentrujú do niekoľkých oblastí.

Územia v 4. a 5. stupni narušenia stavu ŽP sa označujú ako ohrozené oblasti.

Posudzovaná oblasť patrí do Košicko-prešovskej ohrozenej oblasti.

Najvýznamnejšie je silné znečistenie ovzdušia, poškodenie lesnej vegetácie, kontaminácia pôdy a svahové procesy. Priamo dotknuté územie je na území s malou ekologickou významnosťou, ktoré neobsahuje biokoridory a biocentrá. Zastúpenie ekostabilizačných prvkov je malé.

Košická ohrozená oblasť zaberá prakticky celé mesto Košice a časť okresu Košice - okolie.

Environmentálne záťaže v tomto regióne vyplývajú:

- z činnosti bývalých VSŽ, a.s. Košice a terajšieho U.S. Steel Košice. Celkový objem výroby a jej charakter vyvoláva široký komplex dôsledkov na jednotlivé zložky životného prostredia - ovzdušie, vodu, pôdu a biotu. Rizikový faktor tvorí aj odpadové hospodárstvo,
- z činnosti ďalších priemyselných podnikov - TEKO Košice, Spaľovňa odpadov Košice, Cementáreň Turňa nad Bodvou, z nedoriešených dôsledkov výroby magnezitu v predchádzajúcom období,
- zo sústredenia obyvateľstva a činností v 1/4 miliónovej aglomerácii Košice,
- koncentrácie dopravy, ktorá spôsobuje emisnú i hlukovú záťaž.

III.4.2. ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA

Územie nesmie byť zaťažené ľudskou činnosťou nad mieru únosného zaťaženia. Prípustnú **mieru znečisťovania životného prostredia** určujú medzné hodnoty stanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozili ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia (§ 11 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí).

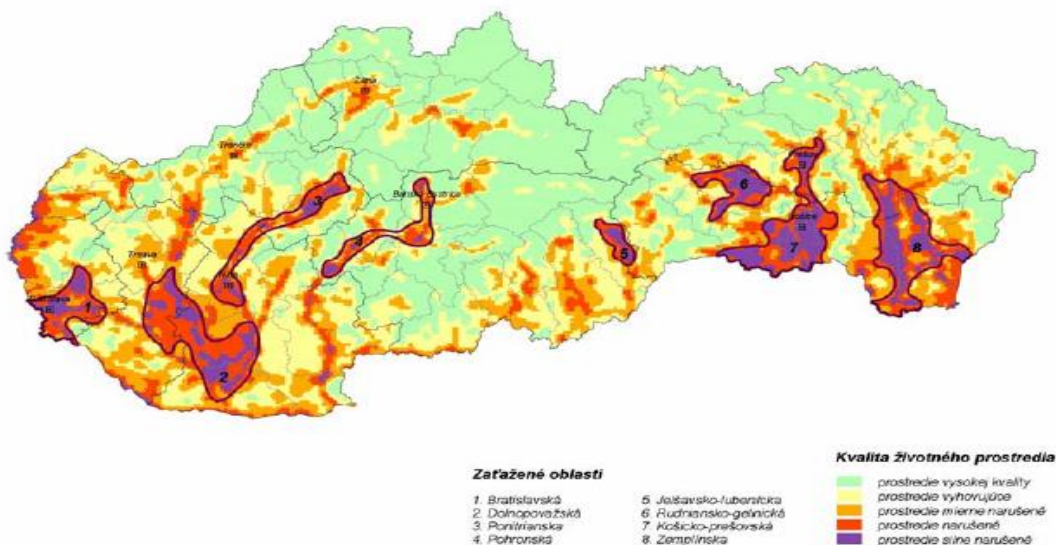
Regióny vykazujú rôzny stav zaťaženia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku antropogénnej činnosti a v rôznej miere sa v nich uplatňujú rizikové faktory, ktoré spätne limitujú kvalitu života.

Environmentálna regionalizácia je proces priestorového členenia krajiny, v ktorom sa podľa stanovených kritérií a vybraných súborov environmentálnych charakteristík vyčleňujú regióny s určitou kvalitou stavu alebo tendencie zmien životného prostredia. Tieto regióny sú charakterizované kvalitou životného prostredia, stavom environmentálnych rizikových faktorov a opatreniami zameranými na ochranu životného prostredia. Jedným z finálnych výstupov je mapa hodnotiaca územie SR v 5 stupňoch kvality životného prostredia (od 1. stupňa - prostredie vysokej kvality po 5. stupeň - prostredie silne narušené), na základe ktorej sú identifikované environmentálne najviac **zaťažené oblasti**. Územia v 5. stupni predstavujú jadro jednotlivých zaťažených oblastí.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Environmentálna regionalizácia SR

Obr. 23 Environmentálna regionalizácia
(zdroj : www.sazp.sk)

Aktuálna environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky diferencuje územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia :

1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

Problémy životného prostredia sa koncentrujú do niekoľkých oblastí. Územia v 4. a 5. stupni narušenia stavu ŽP sa označujú ako ohrozené oblasti.

Košická ohrozená oblasť zaberá prakticky celé mesto Košice a časť okresu Košice - okolie.

III.4.3. HORNINOVÉ PROSTREDIE A PÔDY

Ku kontaminácii horninového prostredia predchádza spravidla kontaminácia pôd a podzemných vôd. Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov rizikových prvkov (najmä ťažkých kovov) a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. Antropogénna redistribúcia podmieňuje zvyšovanie koncentrácií rizikových látok až do takej miery, že sa stávajú pre živé systémy rizikové až toxické.

Hlavné zdroje kontaminácie sú imisné (intoxikácia z ovzdušia, nevhodná likvidácia odpadov) a neimisné vstupy (agrochemikálie, kaly ČOV, poľnohospodárska činnosť). Špecifickým lokálnym znečisťovateľom horninového prostredia môžu byť nelegálne skládky odpadu, ktoré nemajú technické vybavenie a umožňujú tak prienik rôznych znečisťujúcich látok do pôd.

Ďalej medzi zdroje, ktoré môžu prispievať k jeho znečisteniu patria:

znečistené odpadové vody z obcí, miestnych prevádzok, dopravy a poľnohospodárstva (poľnohospodárske dvory, skládky organických a anorganických hnojív, strojové stanice, silážne jamy, a pod.).

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Plošným zdrojom znečistenia horninového prostredia bola hlavne v období socializmu veľkoplošná poľnohospodárska činnosť. Pri aplikácii vysokých dávok chemických prostriedkov (hnojenie, ničenie škodcov) mohli byť tieto látky splavované až do pôdneho substrátu a mobilita týchto rizikových látok bola závislá na prítomnosti podzemnej vody a usporiadaní priepustných a nepriepustných vrstiev.

Osobitnú kategóriu možného znečistenia horninového prostredia predstavujú tzv. staré environmentálne záťaže lokalizované prevažne v starých priemyselných areáloch, kde dlhodobou činnosťou mohlo dôjsť (podľa povahy a miery rizika výroby) ku kontaminácii podloží týchto areálov.

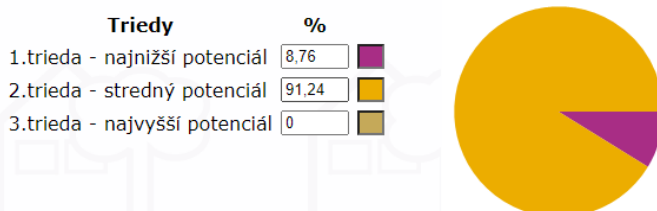
Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pôd je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému „Pôda“.

Využitie územia a pôdneho fondu

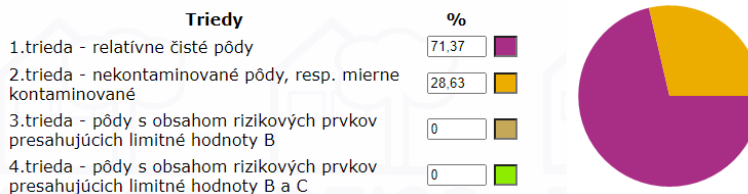
Využívanie územia je podmienené geomorfológiu terénu, zložením pôdneho fondu jednotlivých katastrov a lokalizáciou chránených území. V Košickej kotline sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie A, A₁, teda pôdy nekontaminované, ale s možným negatívnym vplyvom na ŽP.

Pôdny typ	Pôdna jednotka
fluvizeme	fluvizeme glejové, sprievodné gleje - G; z karbonátových a nekarbonátových aluviálnych sedimentov
fluvizeme	fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov
kambizeme	kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín
pseudogleje	pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, zo sprašových hĺn a svahovín

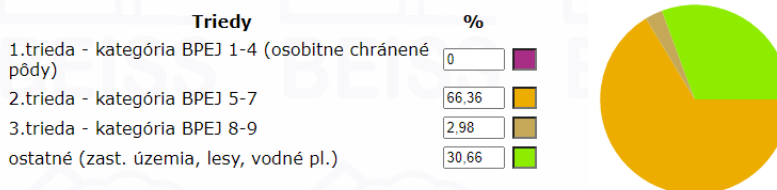
Obr. 24 Zloženie pôdneho typu na území Mestskej časti Košice-Barca
(Zdroj : www.beiss.sk)

Obr. 25 Index poľnohospodárskeho potenciálu
(zdroj : www.beiss.sk)

Obr. 116 Prírodné prvky antropogénne zmenené
(zdroj : www.beiss.sk)

Obr. 27 Bonitované pôdno - ekologické jednotky
(zdroj : www.beiss.sk)

III.4.4. VODA – POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Povrchové toky Slovenska, monitorované v rámci štátneho monitoringu, patria vo všeobecnosti k znečisteným až veľmi silne znečisteným tokom.

Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť povrchových vôd sa rozdeľujú podľa ich charakteru a pôsobenia na dve kategórie:

- **bodové zdroje znečistenia** - majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov. Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách, atď.
- **plošné zdroje znečistenia** - podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená ešte celým radom spolupôsobiacich faktorov.

Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým poľnohospodárstvo, skládky a odkaliská, splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií a železníc, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody.

Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové.

- **rozptýlené bodové zdroje znečistenia**, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné.

Kvalita povrchových vôd je na Slovensku hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody - Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried :

(I. trieda - veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považovaná úroveň I., II., a III. triedy kvality).

Kvalita povrchových vôd

Pri posudzovaní kvality povrchových vôd sme vychádzali z kvality vody **rieky Bodva**, ktorá je najvýznamnejším tokom v tomto regióne. Informácie sme čerpali z mapových podkladov Slovenskej agentúry životného prostredia – Centra ekologickej regionalizácie Košice a sú z úseku medzi Medzevom a štátnou hranicou. Zo 6 sledovaných ukazovateľov sa 3 nachádzali v III. a 3 vo IV. triede.

V najhoršej V. triede nebol žiadny ukazovateľ. Vo IV. triede – silne znečistená voda boli ukazovatele kyslíkového režimu, mikrobiologické ukazovatele a mikropolutanty.

Z porovnania hodnôt s podkladmi z minulého obdobia však vychádza tendencia zhoršovania kvality vody na sledovanom úseku. Hodnoty sa zhoršili v kategórii kyslíkový režim, základné fyzikálno-chemické ukazovatele, nutrienty a mikrobiologické ukazovatele. Zlepšenie sa zaznamenalo jedine v kategórii biologické ukazovatele.

Vodný tok Ida - kvalita vody v dolnej časti toku Ida je hodnotená v II. – III. triede. Horná časť toku Ida, kde sa nachádza aj vodárenská nádrž (VN) Bukovec, je poznačená splaškovými vodami z obce Zlatá Idka (bakteriologické znečistenie), ale vo VN je voda vhodná po úprave na pitné účely.

Pod mestskou časťou Košice- Šaca nadobúda tok Ida charakter silne znečistenej povrchovej vody až po vyústenie do toku Bodvy. Kvalita vody v miestnych malých vodných tokoch nie je sledovaná.

Tok	Miesto odberu vzorky	Riečny kilometer	Skupiny ukazovateľov							
			A	B	C	D	E	F	H	
Ida	Ústie	1,80	II	II	III	III	III	II		

Zdroj: SHMÚ Bratislava, SVP, š.p. OZ Košice

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Do širšieho okolia dotknutého územia zasahuje vodohospodársky významná oblasť: Riečne náplavy ldy a Bodvy. K najčastejším prekročeniam limitných hodnôt dochádza, tak ako aj v minulých rokoch, pri Fe a Mn v dôsledku nepriaznivých kyslíkových pomerov. Namerané boli aj vysoké hodnoty síranov, dusičnanov a chloridov. Zo stopových prvkov bola nameraná nadlimitná koncentrácia hliníka a olova, čo poukazuje na potrebu zvýšenej ochrany.

V záujmovom území sa nachádza viacero melioračných kanálov a potokov, ktoré môžu vykazovať známky znečistenia po poľnohospodárskej činnosti.

Vodné zdroje

Pramene pitnej vody. Územie údolia Bodvy má významné zdroje pitnej vody. Pramene katastroch obcí Drienovec a Turňa nad Bodvou patria medzi 7 najvýznamnejších prameňov pitnej vody na Slovensku. Poskytujú okolo 400 l/s pitnej vody. Táto oblasť je významnou zdrojovou oblasťou pitnej vody pre zásobovanie mesta Košice. Ďalšie zdroje sú v podobe studní v katastrí obce Peder, ktoré sú tiež súčasťou systému zabezpečenia pitnej vody pre Košice. Menšie pramene využíva mesto Moldava nad Bodvou, obec Háj a obec Hačava ako zdroj pitnej vody pre svoje lokálne vodovodné siete.

Minerálne pramene.

V širšom území sa nachádza jeden minerálny prameň na rozhraní katastrov obcí Čečejevce a Buzica. Tento vyteká z 200 m hlbokého vrtu s premenlivou výdatnosťou 0-1 l/s. Vývod vrtu je upravený ako odpočívadlo a je využívaný turistami a miestnymi obyvateľmi.

Vodné plochy

Vodná nádrž Paňovce s rozlohou 4 ha. Slúži ako lovný rybník (kapor, zubáč, štika, ostriež, červenica)

Vodná nádrž Janík s rozlohou 5 ha. Slúži ako lovný rybník (kapor, zubáč, štika, lieň, ostriež, červenica, karas, sumec)

Vodná nádrž Nižný Lanec s rozlohou 10 ha. Slúži ako lovný rybník na kaprovité ryby.

Areál Perín.

V Períne sú tri rybníky o výmere 110 hektárov. (60, 45 a 5 ha). V dvoch z nich sa loví, jeden najmenší päť hektárový, slúži pre ryby ako zimovisko a odchovná komora. Vybudovali ich umelo v rokoch 1950. Niekedy to boli močariská, ktoré sa využili tým najvhodnejším možným spôsobom. Vodou ich zásobuje Idanský potok. Pre chov kapra a kaprovitých rýb sú tu ideálne podmienky. Rybníky sú súčasťou Chráneného areálu Perínske rybníky vyhláseného v roku 1987 na ochranu pôvodného biotopu rybníkov - močaristej Bodvianskej depresie, ako cenného prvku krajiny z ekologického, vodohospodárskeho, mikroklimatického, krajinárskeho a ornitologického (vodné a močiarne vtáctvo) hľadiska. Sú tiež súčasťou CHVU Košická kotlina.

Vodná nádrž Turňa nad Bodvou s rozlohou 3,5 ha. Pôvodne slúžila ako rybník a zásoba vody na zavlažovanie. Momentálne sa nevyužíva, ale je súčasťou CHVU Slovenský kras a poskytuje vhodné podmienky pre vodné vtáctvo.

Vodné toky

Vodné toky sa špeciálne nevyužívajú. Niektoré úseky vodných tokov sa využívajú na rybolov:

Rieka Bodva – lovný kaprové vody

Rieka Ida, Turňa, kaprové vody

Zádielsky potok - lososové pstruhové vody

PODZEMNÉ VODY

Kvalitu podzemných vôd na území údolia Bodvy sleduje SHMÚ na 5 miestach.

Za obcou Peder sa do Bodvy vlieva vodný tok Ida, ktorý pramení pod Kojšovou hoľou. Jej vody sú zachytené pri obci Hýľov a Bukovci, ako pitná voda pre mesto Košice a tiež ako technická voda pre U.S.Steel.

Po vyčistení sú však odvádzané už do povodia Hornádu podobne ako väčšina pitnej vody z prameňov a vrtov z juhozápadnej časti mikroregiónu. Tieto zásahy spôsobujú deficit vody v oblasti. Pôvodne bažinatá časť územia medzi Veľkou Idou a Janíkom bola koncom 19. a začiatkom 20. storočia odvodnená sústavou kanálov, aby sa mohla využívať ako poľnohospodárska pôda.

Dnes toto územie je nutné umelo zavlažovať.

Zdroje vody mimo krasových území sa vysychaním oblastí postupne znižujú a sú znehodnocované. Deficit vody v rieke Bodva je v letných mesiacoch taký výrazný, že v úseku od obce Hatiny po Péder rieka v letných mesiacoch občas úplne vysychá.

III.4.5. OVZDUŠIE

Mieru znečistenia ovzdušia určuje úroveň koncentrácie znečisťujúcej látky v ovzduší, ktorá sa stanovuje meraním, modelovaním, alebo odhadom.

Zodpovednosť za sledovanie a hodnotenie kvality ovzdušia má podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší MŽP SR, ktoré túto úlohu zabezpečuje prostredníctvom Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ), poverenej odbornej organizácie.

Podrobnosti o normách kvality ovzdušia, jeho merania a hodnotenia stanovuje citovaný zákon a vyhláška o kvalite ovzdušia. Najpresnejšie sa úroveň znečistenia ovzdušia určuje meraním. Meranie znečisťujúcich látok sa uskutočňuje kontinuálne, t. j. automatizovaným odberom vzorky v pravidelných časových intervaloch a jej analýzou. Zariadenia na meranie znečistenia ovzdušia sú umiestnené v automatizovaných monitorovacích staniciach (AMS). Výsledky z merania sú zobrazované online na internetovej stránke SHMÚ, ktorý zabezpečuje monitoring kvality ovzdušia (www.shmu.sk).

Verejnosť je informovaná o výsledkoch hodnotenia kvality ovzdušia v správach SHMÚ za jednotlivé roky, pričom SHMÚ každoročne vydáva aj Správy o kvalite ovzdušia, ktoré sú jedným z podkladov „Správy o stave životného prostredia v SR“, ktoré tiež každoročne vydáva Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia.

Na základe údajov a informácií obsiahnutých v uvedených informačných zdrojoch je možné vytvoriť si dostatočný obraz o aktuálnej úrovni a trendoch vývoja kvality ovzdušia nielen v rámci celého územia Slovenska, ale aj vo vzťahu k menším územným oblastiam.

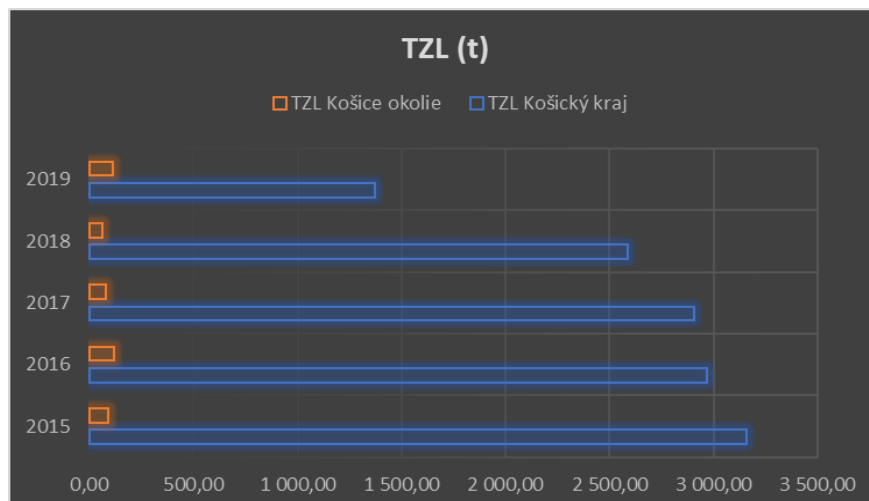
SHMÚ monitoruje úroveň znečistenia ovzdušia od roku 1971, kedy boli uvedené do prevádzky prvé manuálne stanice v Bratislave a v Košiciach. V priebehu nasledujúcich rokov boli merania postupne rozšírené do najviac znečistených miest a priemyselných oblastí. V roku 1991 sa začala modernizácia monitorovacej siete kvality ovzdušia. Manuálne stanice boli postupne nahradzované automatickými, ktoré umožňujú kontinuálne monitorovanie znečistenia a umožnili získať obraz o časovom chode a extrémoch krátkodobých koncentrácií. V priebehu nasledujúcich rokov sa monitorovacia sieť kvality ovzdušia neustále vyvíjala. Počet monitorovacích staníc sa menil z roka na rok a v priebehu rokov 2000 až 2003 boli merania celkového prachu postupne nahradzované meraniami koncentrácií tuhých častíc s aerodynamickým priemerom menším ako 10 µm (PM₁₀) a na vybraných lokalitách sa začali merania častíc s aerodynamickým priemerom menším ako 2,5 µm (PM_{2,5}).

V roku 2003 bolo na území SR rozmiestnených 28 AMS, z ktorých monitorovala väčšina základné škodliviny (SO₂, NO_x, NO₂, CO a prach).

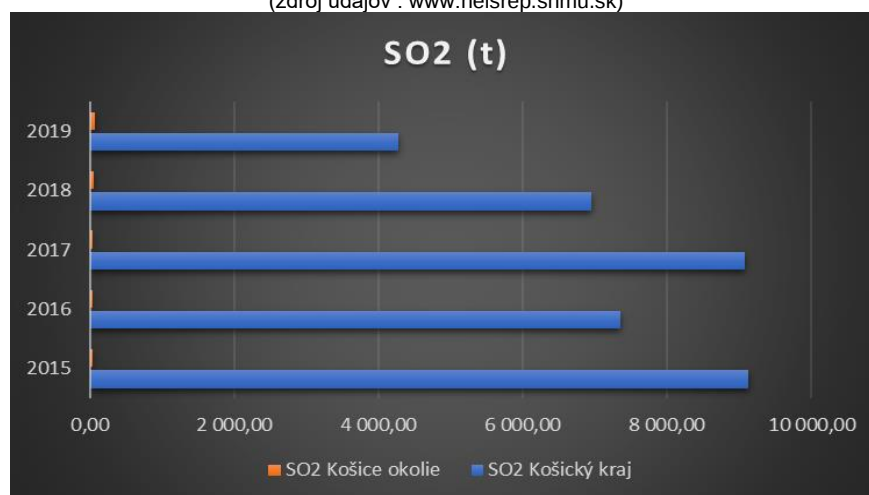
Na účel hodnotenia kvality ovzdušia je územie SR rozdelené na aglomerácie a zóny. Pre oxid siričitý, oxid dusičitý, oxidy dusíka, tuhé častice PM₁₀ a PM_{2,5}, oxid uhoľnatý a benzén sú to 2 aglomerácie, územie hlavného mesta SR Bratislavy, územie mesta Košice a 8 zón, identických s územiami administratívneho členenia SR na kraje. Pre olovo, arzén, kadmium, nikel, polycyklické aromatické uhľovodíky, ortuť a ozón je to aglomerácia Bratislava a zóna Slovensko, vymedzená územím SR okrem územia hlavného mesta SR Bratislavy. **Hodnotenie kvality ovzdušia sa vykonáva pre znečisťujúce látky, pre ktoré sú určené limitné hodnoty znečistenia ovzdušia (oxid siričitý, oxid dusičitý, oxidy dusíka, tuhé častice PM₁₀ a PM_{2,5}, olovo, oxid uhoľnatý, benzén) a cieľové hodnoty (ozón, arzén, kadmium, nikel, polyaromatické uhľovodíky - hlavne benzo-(a)-pyrén).**

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

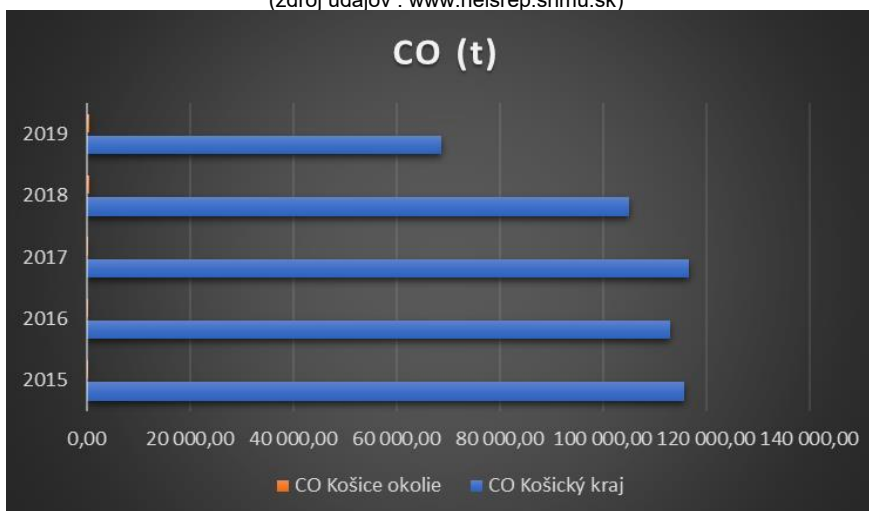
podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Obr. 12 Porovnanie TZL v Košickom kraji a okrese Košice-okolie
(zdroj údajov : www.neisrep.shmu.sk)

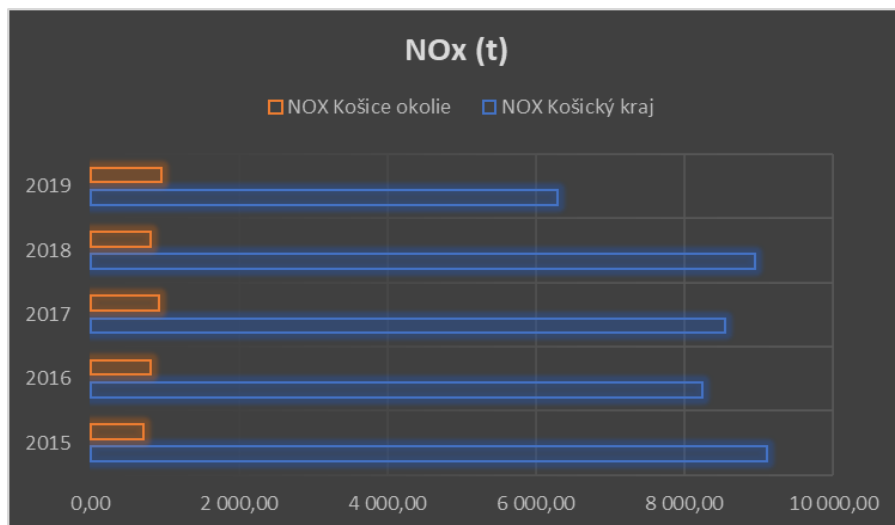
Obr. 13 Porovnanie SO2 v Košickom kraji a okrese Košice-okolie
(zdroj údajov : www.neisrep.shmu.sk)

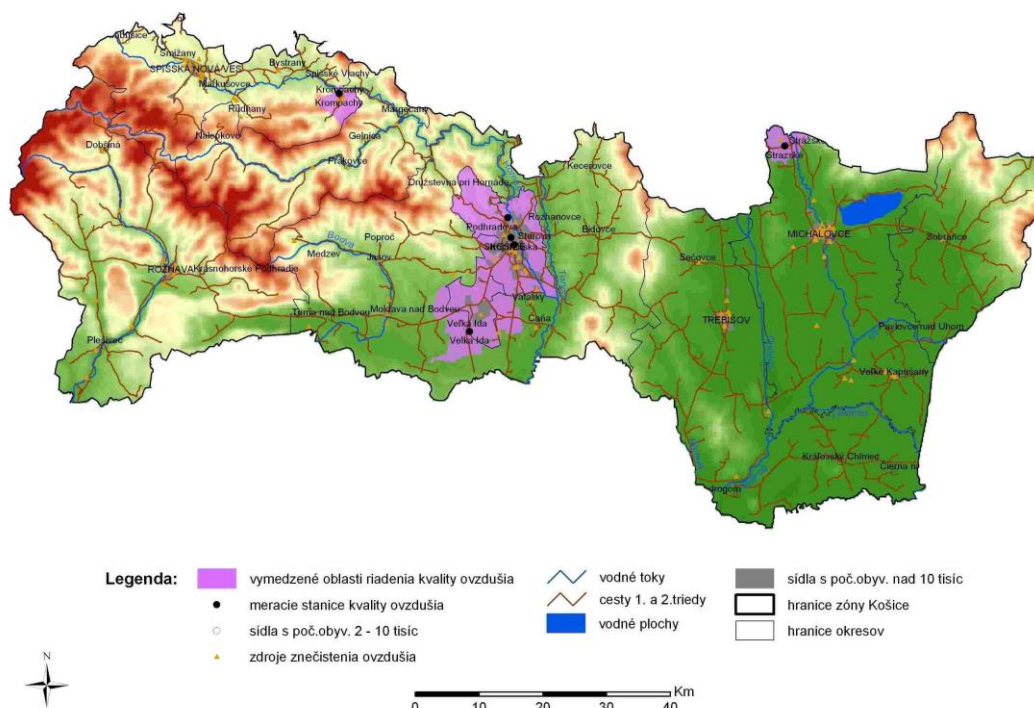
Obr. 30 Porovnanie CO v Košickom kraji a okrese Košice-okolie
(zdroj údajov : www.neisrep.shmu.sk)

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Obr. 31 Porovnanie NOx v Košickom kraji a okrese Košice-okolie
(zdroj údajov : www.neisrep.shmu.sk)

Obr. 32 Aglomerácia Košice, Zóna Košický kraj
(Zdroj : Správa o stave ovzdušia za rok 2019)

V prípade tuhých znečisťujúcich látok – TZL je to aj dôsledkom opatrení, ktoré sa každoročne prijímajú zo strany zodpovedných organizácií, no najmä prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia. Jedná sa hlavne o inštaláciu filtračných systémov, vlhčenie vstupných zmesí na potlačenie prašnosti na linkách, zvlhčovanie skládok, inštaláciu nových odprašovacích systémov, rekonštrukciu kotlov, rekonštrukciu odlučovacích zariadení.

Dotknuté organizácie zabezpečujú rekonštrukciu cestnej komunikácie, čistenie a údržbu ciest, skrápanie a odstraňovanie zimného posypu, budovanie cyklistických trás, modernizáciu MHD, výsadbu zelene a i.. Pokles emisií SO₂ bol zapríčinený najmä spaľovaním nízkosírných vykurovacích olejov a uhlia (TEKO a.s. Košice) a znížením objemu výroby.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Taktiež bol zaznamenaný pokles emisií SO₂ z cestnej dopravy aj napriek nárastu spotreby pohonných látok, čo bolo spôsobené zavedením opatrení týkajúcich sa obsahu síry v pohonných látkach. Na znížení emisií NO_x sa výrazne podieľala denitrifikácia (Elektráreň Vojany) a spotreba pevných palív. Pokles emisií NO_x v cestnej doprave súvisí s obnovou vozidlového parku osobných a nákladných vozidiel a používaním presnejšieho emisného faktora.

Emisie CO zaznamenali výrazný pokles. Na týchto emisiách sa najvýraznejšie podieľa výroba železa a ocele, preto trend emisií CO sleduje objem výroby v tomto sektore. Zvýšenie emisií súvisí s vykurovaním domácností (malé zdroje znečisťovania ovzdušia), konkrétne so zvýšením spotreby dreva v dôsledku nárastu cien zemného plynu a uhlia.

Proces transpozície jednotlivých právne záväzných aktov do našej právnej úpravy sprísnil kritéria pre hodnotenie kvality ovzdušia. SR je zmluvnou stranou Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov. K tomuto dohovoru boli postupne prijímané vykonávacie protokoly, ktorými boli určené záväzky na redukciiu jednotlivých antropogénnych emisií znečisťujúcich látok.

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie vypracúva akčné plány ktoré obsahujúce krátkodobé opatrenia, ktoré sa musia vykonať na zníženie rizika vzniku prekročenia výstražného prahu, limitnej hodnoty alebo cieľovej hodnoty.

V oblastiach riadenia kvality ovzdušia vypracúvajú okresné úrady v sídle kraja programy a integrované programy, ktorými určujú dlhodobejšie opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v danom čase. Opatrenia, ktoré sa prijímajú na dosiahnutie cieľov v kvalite ovzdušia musia zohľadniť integrovaný prístup k ochrane ovzdušia, vody a pôdy, nesmú porušiť osobitné predpisy na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci a nesmú mať významne negatívne účinky na životné prostredie susediacich štátov.

III.4.6. ODPADY A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Rast priemyselnej výroby, výroby elektrickej energie a tepla, ťažby nerastných surovín, poľnohospodárskych aktivít, spojených s rastom počtu obyvateľov a vyvolaných zvýšenými nárokmi na bývanie, dopravu, spotrebu a príslušnú infraštruktúru, spôsobuje rast požiadaviek na prírodné zdroje, ako aj čoraz väčší vplyv na kvalitu životného prostredia. Tento vplyv prestal mať charakter lokálneho pôsobenia na blízke územie okolo miesta svojho vzniku a stále viac sa prejavuje v globálnom merítku. Od začiatku priemyselnej revolúcie v 19. storočí sa znečistenie životného prostredia rozrástlo do globálneho, cezhraničného problému, ktorý sa prejavuje zmenami v kvalite ovzdušia, vody, pôdy a ekosystémov a priamo ovplyvňuje ľudské zdravie a blahobyt obyvateľstva.

Cieľom obehového hospodárstva je zachovať hodnotu výrobkov a materiálov čo najdlhšie, aby sa minimalizoval odpad a využívanie nových zdrojov. V prípade, že výrobok dosiahne koniec svojho životného cyklu, zdroje sa z hospodárstva nevyradia, ale opätovne sa použijú na vytváranie novej hodnoty. V porovnaní s lineárnym modelom obehové hospodárstvo oddeľuje hospodársky rast od potreby ťažiť nové a vzácne materiály. Prakticky je to zabezpečované realizáciou materiálových úspor, opätovným použitím, zmenou ekodizajnu výrobkov a vyvíjaním nových výrobkov a služieb so zníženou materiálovou náročnosťou, resp. znovuvyužitím v obehovom cykle.

Obr. 14 Princíp obehového hospodárstva
(zdroj : www.europa.europa.eu)

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

V súčasnej dobe je zhodnocovanie odpadov v okrese Košice - okolie podmienené účinným triedeným zberom, systémom zberu a zberných miest, so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek ako komunálnych, tak aj priemyselných odpadov. Umiestňovanie nových zariadení sa riadi princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť.

Početnosť zariadení na zhodnocovanie odpadov v okrese Košice okolie ako aj Košickom kraji je stále na nízkej úrovni.

Napriek tomu však je podstatou a princípom pre ochranu životného prostredia tieto odpady vyzbierať a umiestniť do legálnych zariadení na zber a zhodnocovanie odpadov.

Absencia týchto stredísk spôsobuje stagnovanie systému nakladania a zhodnocovania odpadov. Problém s odpadmi sa z časti nežiadúco prenesie od producentov do prírody. Aby sme ako spoločnosť zabránili takémuto stavu je potrebné budovať aj naďalej zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadov.

Okolitá populácia bude motivovaná finančne, alebo iným spôsobom odmeny, odniesť tieto odpady do takýchto zberných zariadení. Zberne a výkupne následne odovzdávajú vyzbierané druhy odpadov zariadeniam na zhodnocovanie odpadov.

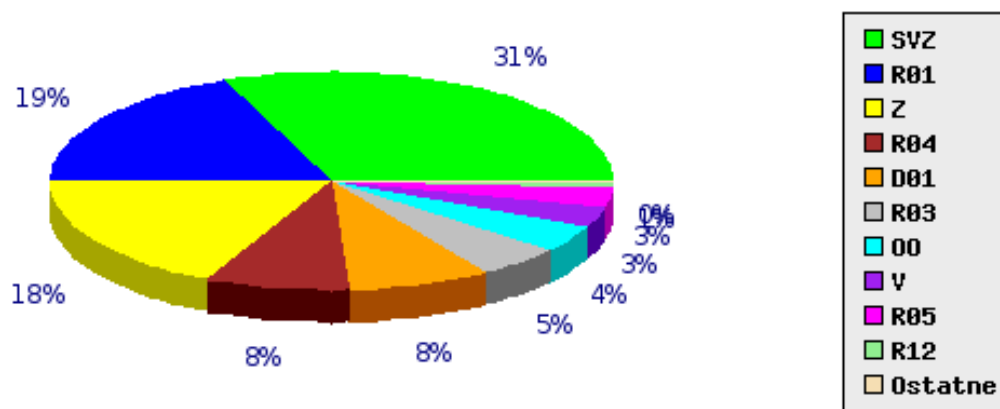
Ako môžeme vidieť z nižšie uvedeného prehľadu spôsobu nakladania s odpadmi, podiel nakladania s odpadmi je priaznivejší ako po minulé roky. Energetické zhodnocovanie odpadov tvorí 19 % z celkového nakladania odpadmi.

Energetické zhodnocovanie odpadov – činnosťou R1 - sa vykonáva v spoločnosti KOSIT a.s., v prevádzke Košov – Bakša. Po minulé roky bolo uloženie na skládku – D1- dominantným spôsobom nakladania v okrese Košice – okolie. Zvýšila sa činnosť recyklácie pri činnostiach R4, R3 a R5, ktoré by mali byť dominantným spôsobom nakladania s odpadmi.

Kód nakladania	Spôsob nakladania	Množstvo odpadu v tonách
D01	Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme (napr. skládka odpadov)	7787,86
D09	Fyzikálno-chemická úprava nešpecifikovaná v tejto prílohe, pri ktorej vznikajú zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú zneškodnené niektorou z operácií označených ako D1 až D12 (napr. Odparovanie, sušenie, kalcinácia atď)	0,14
D15	Skladovanie pred použitím niektorého spôsobu zneškodnenia označeného ako D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	0,02
DO	Odovzdanie odpadov na využitie v domácnosti	35,66
Spolu D		7823,68
PO	Príprava na opätovné použitie	10,24
R01	Využitie najmä ako palivo alebo na získanie energie iným spôsobom	17844,97
R02	Spätné získavanie alebo regenerácia rozpúšťadiel	16,28
R03	Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov)	4817,47
R04	Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín	7802,42
R05	Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov	2681,44
R09	Prečisťovanie oleja alebo jeho iné opätovné použitie	10,68
R10	Úprava pôdy za účelom dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo pre zlepšenie životného prostredia	1,50
R12	Úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11	554,42
R13	Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)	4,58
Spolu R		33733,75
Z	Zhromažďovanie odpadov	16934,53
	Celková produkcia odpadov	95335,84

Obr. 15 Spôsob nakladania s odpadmi v okrese Košice – okolie
(zdroj : : www.cms.enviroportal.sk)

Nakladanie s odpadom v okrese Kosice - okolie v roku 2019

Obr. 35 Nakladanie s odpadmi v okrese Košice-okolie vo forme grafu
(zdroj : www.cms.enviroportal.sk)

III.4.7. ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Konkurencie schopnosť regiónu voči ostatným regiónom je daná mierou jeho atraktívnosti. Adekvátne infraštruktúra zdravotníctva, zdravotnícke služby a zdravé životné podmienky (podmienky pre bývanie, prácu a odpočinok) predstavujú kritické veličiny, ktoré každý človek zvažuje pri rozhodovaní sa, či chce v danom regióne zostať, alebo z neho odísť.

Región, ktorého obyvateľstvo má dobré zdravie, má zároveň z hľadiska disponibilných ľudských zdrojov lepšie predpoklady stať sa atraktívnym pre nových investorov (WHO, 2008).

Prostredie a bývanie, vzdelávanie, doprava, poľnohospodárstvo, či priemysel sú príkladmi sektorov, ktoré svojím pôsobením predstavujú veľký potenciál pre zlepšenie verejného zdravia.

Dosiahnutie lepšieho zdravia si preto vyžaduje analyzovanie týchto vplyvov, formulovanie širokého okruhu priorit zdravotnej politiky, venovanie pozornosti sociálnym, environmentálnym a ekonomickým otázkam (WHO, 2008).

Zdravotný stav obyvateľstva Košického kraja je podobne ako v SR odrazom sociálnej, ekonomickej a kultúrnej úrovne ľudí a spoločnosti, úrovne poskytovanej zdravotnej starostlivosti, úrovne podpory a ochrany zdravia a kvality životného a pracovného prostredia.

Zdravotný stav obyvateľov Slovenska vrátane obyvateľov územia Košického kraja nie je veľmi priaznivý. Ovplyvňuje ho predovšetkým životný štýl, zhoršená kvalita životného prostredia v niektorých regiónoch, nezamestnanosť, sociálna situácia a nevhodné bytové podmienky časti populácie (marginalizované skupiny obyvateľstva, rómske etnikum).

Očakávaná dĺžka života pri narodení je definovaná ako priemerný počet rokov jednotlivca daného veku, ktoré ešte prežije za predpokladu, že súčasná úroveň úmrtnosti ostane nezmenená. Očakávaná dĺžka života je často používaným indikátorom úmrtnosti populácie. Charakterizuje globálne úmrtnostné pomery v danom roku a je jedným z ukazovateľov zlepšenia alebo zhoršenia zdravotného stavu populácie. Medzi výhody tohto indikátora patrí, že poskytuje informácie aj o vplyvoch demografických faktorov, ako napr. pohlavie, vek, príčina smrti, a nie je skreslený vekovou štruktúrou obyvateľstva.

Stredná dĺžka života pri narodení V Košickom kraji ako aj v Slovenskej republike sa stredná dĺžka života pri narodení u mužov aj žien dlhodobo zvyšuje, aj keď tempo rastu je pomalé. V rámci Európskej únie však stále patríme medzi krajiny s najnižšou strednou dĺžkou života pri narodení. Priemerná stredná dĺžka života pri narodení bola v rokoch 2012 – 2014 v Košickom kraji na úrovni 72,09 rokov u mužov a 79,32 rokov u žien, zatiaľ čo priemer za Slovenskú republiku dosiahol v roku 2014 hodnoty 73,19 rokov u mužov a 80,00 u žien.

Mesto Košice, ako aj jednotlivé okresy krajského mesta, dosahuje nadpriemerné hodnoty strednej dĺžky života pri narodení tak oproti krajskému ako aj celoslovenskému priemeru, priemer za roky 2012 – 2014 dosahoval v meste úroveň 74,62 rokov u mužov a 80,90 rokov u žien, čo je o 1,5 roka viac ako krajský priemer. Medziročný rast strednej dĺžky života pri narodení v Košickom kraji je u mužov na úrovni 0,3 – 0,5 roka, u žien 0,1 – 0,3 roka, v meste Košice sú medziročné prírastky vyššie (u mužov 0,3 – 0,6 roka, u žien 0,2 – 0,5 roka).

Rast strednej dĺžky života pri narodení možno sledovať aj na úrovni okresov Košického kraja. Najvyššia priemerná stredná dĺžka života pri narodení bola v rokoch 2010 – 2014 v okresoch mesta Košice (73,08 – 74,87 rokov u mužov a 79,52 – 81,04 rokov u žien) a v okrese Spišská Nová Ves (72,00 rokov u mužov a 79,49 rokov u žien). Najnižšie hodnoty dosahujú u mužov okresy Trebišov (69,12 rokov) a Gelnica (69,89 rokov), u žien sú to okresy Rožňava (77,18 rokov) a Trebišov (77,84 rokov). Na úrovni okresov možno sledovať veľké regionálne rozdiely priemernej strednej dĺžky života pri narodení, kde rozdiel medzi najvyššou a najnižšou hodnotou dosahuje u mužov úroveň až 5,75 rokov, u žien je to 3,86 rokov. V roku 2014 bola v Slovenskej republike stredná dĺžka života vo veku 65 rokov 14,91 rokov u mužov a 18,47 rokov u žien. Podľa EÚ-SILC z roku 2012 strávia ženy vo veku 65 rokov 3,1 roka (17% ich zostávajúceho života) bez obmedzení v aktivitách, 8,8 roka (48%) s čiastočnými obmedzeniami v aktivitách a 6,6 roka (36%) s výrazným obmedzením v aktivitách. Muži v rovnakom veku strávia 3,5 roka (24% ich zostávajúceho života) bez obmedzení v aktivitách, 6,7 roka (46%) s čiastočnými obmedzeniami v aktivitách a 4,4 roka (30%) s výrazným obmedzením v aktivitách (Správa o zdravotnom stave obyvateľstva 2015, Vláda SR).

Tieto faktory, t.j. zvyšujúce sa dožívania obyvateľov a zároveň zdravotné obmedzenia vo veku 65+ rokov a narastajúca prevencia chronických ochorení, budú vytvárať tlak na efektívnejšiu primárnu zdravotnú starostlivosť.

Demografický vývoj bude v období najbližších rokov jednoznačne determinovaný starnutím populácie, ktoré je výsledkom predovšetkým populačných vln v minulosti a meniaceho sa rodinného správania populácie, nízkou fertilitou - plodnosťou, predlžovaním dĺžky ľudského života v súčasnosti.

V nasledujúcich rokoch dôjde k výraznému nárastu populácie seniorov, čo predpokladá zvýšenú zdravotnú a sociálnu starostlivosť z dôvodu vekom podmienenej znižujúcej sa miery sebestačnosti jedinca. Zdravotný stav obyvateľstva úzko súvisí so socioekonomickým postavením obyvateľstva, demografickým vývojom obyvateľstva a vybavenosťou územia infraštruktúrou. Socioekonomické charakteristiky územia Košického kraja z pohľadu zdravotného stavu tvoria: – výdavky domácností na zdravotníctvo – štruktúra ekonomiky – zdravotný stav obyvateľstva (štruktúra úmrtnosti) – index chudoby (sociálne vylúčené obyvateľstvo) – demografická regionalizácia a/populačné procesy (stredná dĺžka života, ekonomická závislosť obyvateľstva...)

III.4.8. HLUK A RADÓNOVÉ RIZIKO

Hluk a vibrácie zhoršujú kvalitu životného prostredia a negatívne pôsobia nielen na zdravie ľudí, ale aj na flóru a faunu. Nebezpečnosť ich pôsobenia spočíva v tom, že nezanechávajú žiadne merateľné rezíduá. Stresové pôsobenie hluku sa prejavuje najmä ako sprievodný jav automobilovej dopravy v intravilánoch sídiel.

Zdrojom významnej hlukovej záťaže obce Veľká Ida je hutný kombinát, automobilová a železničná doprava. Hlavným líniovým zdrojom nadmerného hluku v obci Šaca je štátna cesta, prechádzajúca intravilánom obce. Samotná navrhovaná činnosť nebude zdrojom hluku.

Pod radónovým (Rn) rizikom z geologického prostredia rozumieme pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity radónu v tomto prostredí. Radón je súčasťou rozpadovej rady uránu ^{238}U a izotopy radónu vznikajú následným rozpadom rádia ^{226}Ra . Jeho ďalším rozpadom vznikajú tzv. dcérske produkty rozpadu radónu kovovej povahy, ktoré sú ľahko absorbovateľné na prach a aerosólové častice ovzdušia. Tieto následne vystupujú ako alfa žiariče, ktoré sú silne rádiotoxické.

V horninovom prostredí sa radón šíri difúziou (tepelný pohyb molekúl v smere koncentračného gradientu) a konvekciou (v dôsledku zmien fyzikálnych podmienok prostredia - teploty a tlaku).

V porovnaní s difúziou je transport radónu konvekciou približne o rád vyšší. Celkový prieskum Slovenskej republiky na radónové riziko spracoval URANPRES š.p. Spišská Nová Ves v roku 1992, kde na mapách v mierke 1:200 000 bolo celé územie Slovenska začlenené do troch kategórií radónového rizika.

Podľa dostupných údajov v okrese Košice - okolie je objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu 210 Bq.m⁻³.

III.4.9. VEGETÁCIA A BIOTA

Na poškodení vegetácie sa podieľajú prírodné (abiotické a biotické) a antropogénne faktory. Negatívny účinok antropogénnych faktorov na vegetáciu je podmienený rozvojom socioekonomických aktivít, či už v danom regióne alebo v blízkosti záujmového územia.

Z hľadiska poškodenia vegetácie k najzávažnejším patrí vplyv kyslých dažďov ako dôsledok pôsobenia kumulatívneho znečistenia ovzdušia imisiami z priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, dopravy a pod. Spomínané faktory v území nepôsobia izolovane, naopak ich negatívne účinky na vegetáciu sa prejavujú v dôsledku ich možného synergického pôsobenia. Predovšetkým asimilačné orgány lesných drevín sú citlivými indikátormi antropogénneho znečistenia ovzdušia. Vplyvom exhalátov došlo k degradácii a odumieraniu lesov v závislosti od vzdialenosti zdroja znečistenia, odolnosti drevín a ďalších faktorov.

Zo súčasných stresových faktorov sa v širšom území najviac prejavujú urbanizačné vplyvy. Stupeň urbanizácie je odrazom koncentrácie obyvateľov, to znamená, že vplyvy na biotopy sú výrazné najmä v okolí miest a obcí. Prejavujú sa zvýšeným ruchom, ktorý so sebou prináša vyrušovanie živočíchov na miestach ich rozmnožovania, na potravinových lokalitách a na miestach oddychu.

Hustá premávka na cestných komunikáciách spôsobuje značný počet kolízií s niektorými druhmi živočíchov, najčastejšie vtákmi a cicavcami. Vplyvy urbanizácie na vegetáciu sa prejavujú objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderalnej vegetácie.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

IV. 1.1. ZÁBER PÔDY

Navrhovanou činnosťou nedôjde k záberu pôdy. Areál prevádzky je vlastníkom prenajímaný na parkovacie a skladovacie účely. V predchádzajúcom období slúžil areál ako „centrálne parkovisko“ súkromnej spoločnosti.

IV.1.2. POŽIADAVKY NA ENERGIE A SUROVINOVÉ ZDROJE

K prevádzke nie je potrebné využívať energetické zdroje, ani surovinové zdroje, do areálu je zavedená elektrická energia – elektrina bude využívaná pre certifikovanú váhu a prikurovanie AB priestoru obsluhy prevádzky s využitím elektrického ohrievača. Médiá sú súčasťou zmluvy o nájme priestorov od vlastníka areálu.

IV.1.3. POTREBA VODY

Do prevádzky – AB priestoru je privedená prípojka vody z obecného vodovodu. Médiá sú súčasťou zmluvy o nájme priestorov od vlastníka areálu.

IV.1.4. ODPADY

Do prevádzky budú vstupovať druhy odpadov, ktoré sme vymenovali v kapitole II.8. dokumentu.

IV.1.5. DOPRAVA

Areál prevádzky je priamo napojený na jestvujúcu prístupovú komunikáciu; nie je potreba zriaďovania alebo rozširovania ciest a plánovaná činnosť nebude obmedzovať prípadný rozvoj areálovej, ani obecnej a miestnej dopravnej infraštruktúry.

IV.1.6. NÁROKY NA PRACOVNÉ SILY

Navrhovaná činnosť bude zabezpečovaná samotným navrhovateľom činnosti, prípadne ešte jeden zamestnanec, alebo brigádnik - podľa potreby v období už fungujúcej prevádzky. Počet zamestnancov bude upresnený k potrebe množstva vyzbieraného a zhromaždeného odpadu. Predbežne sa uvažuje s jedným, max. dvoma pracovníkmi.

IV.2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

IV.2.1. ODPADY

Z prevádzky zberu a výkupu odpadov budú vystupovať odpady, ktoré sme uviedli a vymenovali v kapitole II.8. dokumentu, z dôvodu, že sa jedná o zber odpadov a ich následné priebežné odovzdávanie k oprávneným firmám na ďalšie nakladanie s týmito druhmi odpadov – najmä činnosti ich zhodnotenia.

V prevádzke bude vznikať zároveň odpad pôvodcu odpadu – zo samotnej činnosti prevádzky.

Predpokladáme, že sa bude jednať o nasledovné druhy odpadov :

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
16 01 07	olejové filtre	N
16 06 01	olovené batérie	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Poznámka :

"N" - nebezpečné odpady

"O" - odpady ostatné

Vznik nebezpečných odpadov (v malých objemoch), predpokladáme pri bežnej údržbe a oprave vlastných mechanizmov (160107,160601), ktoré navrhovateľ bude používať aj pri iných svojich aktivitách a budú priebežne odstavované na vyhradenej ploche prevádzky.

Odpad 150202 – znečistené absorbenty – predpokladáme, že budú vznikať pri utieraní rúk pri aktivitách zberu odpadov a údržbe a oprave.

200121 – osvetľovacie zariadenia prenajatého priestoru.

200301 – zmesový komunálny odpad – je súčasťou nájomnej zmluvy vlastníka a prenajímateľa a bude riešený cestou obce Veľká Ida formou poplatkového priznania za komunálne odpady.

Pôvodca odpadov bude svoje odpady triediť, oddelene zhromažďovať a priebežne – min.1x ročne ich odovzdá k oprávnenej firme na ďalšie nakladanie s odpadmi.

IV.2.2. OVZDUŠIE

Prevádzka nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia. Vykurovanie priestoru bude zabezpečené elektrickým ohrievačom.

IV.2.3. ODPADOVÉ VODY

V priebehu prevádzky budú vznikať splaškové odpadové vody z priestoru sociálneho zariadenia pre obsluhu prevádzky. Odpadové vody budú akumulované v existujúcej žumpe.

Prevádzka žumpy a jej vyprázdňovanie je zabezpečené súčasťou zmluvy o nájme priestorov od vlastníka areálu.

V areáli nie je vybudovaná kanalizácia na odvedenie vôd z povrchového odtoku.

IV.2.4 . HLUK A VIBRÁCIE

Počas prevádzky očakávame pôsobenie negatívnych vplyvov v minimálnom rozsahu (k občasnému zvýšeniu hlukovej záťaže dôjde pri manipulácii s odpadmi, pri ich dovoze a expedícii). Vzhľadom na situovanie areálu a vzdialenosť prvých obytných domov – cca 400 - 600 metrov - jej negatívne pôsobenie na obyvateľstvo zanedbateľné. Vibrácie činnosťou prevádzky nevznikajú.

IV.2.5. ŽIARENIE, TEPLA, ZÁPACH

Vznik žiarenia, tepla , alebo zápachu v súvislosti s navrhovanou činnosťou nepredpokladáme.

IV.3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE , VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH.

V kapitolách IV.1 a IV.2 sú charakterizované vplyvy zámeru činnosti, súvisiace s požiadavkami na vstupy a možné výstupy, ktoré môžu priamo, alebo nepriamo vplývať na životné prostredie.

Navrhovaná činnosť, ktorá je predmetom tohto posúdenia vplyvov na životné prostredie, sa nedotýka individuálnych a skupinových záujmov ľudí (vlastníctvo pozemkov, bývania, ochrany prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva v rámci demolácií a pod.) .

Činnosť prevádzky nebude mať žiadny vplyv na kultúrne a historické pamiatky a miestne tradície obce Veľká Ida.

Záber pôdy nie je potrebný, využíva sa jestvujúca dopravná infraštruktúra, ktorá je pre túto činnosť postačujúca.

Navrhovaná činnosť nezmení režim a kvalitu podzemných vôd v hodnotenom území.

Emisný príspevok činnosti je nulový.

Areál prevádzky a navrhovanej činnosti je vzdialený od prvých obytných domov obyvateľov obce Veľká Ida cca 400 – 600 metrov.

IV.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Prevádzkovými opatreniami a dodržiavaním platných bezpečnostných a hygienických limitov navrhovaná činnosť nebude zdrojom toxických alebo iných škodlivín.

Manipulační pracovníci budú poučení o spôsobe manipulácie so zbieranými druhmi odpadu. Pri práci s odpadmi budú používať osobné ochranné pracovné prostriedky, predovšetkým ochranný odev, rukavice, pracovná obuv.

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v § 2 ods. 1 písm. v) definuje hodnotenie rizika ako proces vyhodnocovania pravdepodobnosti a závažnosti škodlivého účinku na človeka v dôsledku expozície nebezpečnému faktoru za definovaných podmienok z definovaných zdrojov.

Hodnotenie zdravotných rizík pozostáva z

1. určenia nebezpečnosti,
2. zhodnotenia expozície,
3. určenia vzťahu dávky a účinku a z
4. charakteristiky rizika v životnom prostredí (kvalitatívny a kvantitatívny popis závažnosti pravdepodobného poškodenia zdravia, neistota odhadu rizika).

Zdravotné riziká sa teda chápu ako pravdepodobnosť vzniku škodlivých účinkov na ľudí v dôsledku ich nadlimitnej expozície nebezpečným, zdraviu škodlivým faktorom. Pojem „limit“ zákon č. 355/2007 Z. z. pritom definuje ako „úroveň expozície, ktorá aj keď sa pravidelne opakuje počas života, nebude nikdy viesť k negatívne účinku na zdravie, ako sa dá predpokladať podľa súčasného stavu poznania“.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Zdraviu škodlivé faktory životného prostredia a pracovného prostredia sú fyzikálne, chemické a biologické faktory, ktoré podľa súčasných poznatkov vedy spôsobujú alebo môžu spôsobiť poruchy zdravia, a ľudský organizmus zaťažujúce faktory vyplývajúce zo životných podmienok, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú fyziologické a psychické funkcie ľudí.

Systém hodnotenia zdravotných rizík je založený v prvom rade na identifikácii významných faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie ľudí a na ich následnej objektivizácii, čiže zistení ich reálnej úrovne meraním, vykonaným predpísaným spôsobom. Ak sa o niektorých zdravotných škodlivých faktoroch životného prostredia a pracovného prostredia objektívne predpokladá, že neovplyvňujú významným spôsobom zdravie ľudí, posúdením rizika z týchto faktorov sa preukáže, že riziko nie je potrebné podrobne hodnotiť. Riziká z ostatných, významnejších faktorov sa posúdia na základe výsledkov uskutočnenej objektivizácie a výsledný posudok o riziku je konštatovaním o tom, či existuje reálne riziko poškodenia zdravia ľudí a či je potrebné vykonať konkrétne opatrenia na odstránenie, alebo aspoň na zmiernenie tohto rizika.

Zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. vo svojom § 2 ods. 1 písm. j) definuje aj hodnotenie vplyvov na verejné zdravie, a to ako súbor nástrojov a metód, ktorých cieľom je posúdiť predpokladané priame a nepriame vplyvy politík, stratégií, programov, projektov a navrhovaných činností na zdravie populácie.

Posúdenie potreby vykonania takéhoto hodnotenia na regionálnej úrovni a na miestnej úrovni je v zmysle § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. kompetenciou príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Navrhovateľ činnosti po uvedení prevádzky do činnosti, bude realizovať preventívne opatrenia s cieľom eliminácie a zníženia zdravotného rizika pre zamestnancov, vznikajúce v súvislosti s pracovnou činnosťou.

Pri zabezpečovaní a realizácii preventívnych opatrení na ochranu zdravia vychádza zo zákonných požiadaviek na ochranu zdravia, vyplývajúce zo zákonníka práce, zákona NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona NR SR č.124/2006 Z.z. o BOZP a NV SR č.355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami, súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, v platnom znení.

Posúdenie rizika a kategorizáciu prác zamestnancov vykoná navrhovateľ cestou „pracovnej zdravotnej služby“ v súlade s Vyhláškou MZ SR č.448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

IV.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhovaná činnosť nie je lokalizovaná v území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, nezasahuje do lokalít tvoriacich sústavu chránených území NATURA 2000 (Chránené vtáčie územia a územia európskeho významu), ani chránenej vodohospodárskej oblasti.

Z hľadiska ochrany prírody nie je záujmové územie zaradené do niektorého zo stupňov ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2004 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Tak isto sa ani na širšie posudzované územie nevzťahujú podmienky osobitného režimu ochrany a obmedzenia, v súvislosti so správou a režimom ochrany prírody vyššieho ako prvého stupňa ochrany.

Vzhľadom na rozsah a druh navrhovanej činnosti nepredpokladáme žiadny vplyv ani na územia s ochranou, ktoré sú v širšom okolí dotknutého územia.

IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Navrhovaná činnosť, bude mať miestny a regionálny význam pre ochranu životného prostredia. Táto sa prejaví šetrením prírodných zdrojov a znížením zaťaženia územia týmito druhmi odpadov. Opätovne uvádzame, že navrhovateľ má činnosť zberu odpadov už prevádzkovo odskúšanú cca 10 rokov na inom území katastra obce Veľká Ida.

IV.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Na základe posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti nepredpokladáme žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

IV.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

V čase spracovania zámeru neboli identifikované žiadne súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na dotknuté územie z pohľadu stupňa ochrany prírody, prírodných zdrojov alebo kultúrnych pamiatok. Navrhovaná činnosť v rozsahu zámeru má najmä prínos pre rozšírenie možnosti zberu a výkupu kovových druhov odpadov a farebných kovov, ako aj všetkých druhov odpadov, ktoré sme vymenovali v kapitole II.8. zámeru činnosti, v danom území a miestnom regióne a vytvára ochranu životného prostredia ich zberom a následným odovzdaním k oprávneným firmám na ďalšie nakladanie s týmito druhmi odpadov.

IV.9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prevádzkové riziká spojené s činnosťou zberu odpadov sú predstavované len prípadným vznikom prevádzkovej nehody, avšak toto riziko je eliminovateľné určením pravidiel technologickej a pracovnej disciplíny počas prevádzky. Postup predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou prevádzkového poriadku zariadenia na zber odpadov a dokumentu „opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s odpadmi“, ktoré budú spracované v súlade s požiadavkami zákona o odpadoch a súvisiacich predpisov. Dokumenty budú súčasťou povinnej dokumentácie prevádzky, s ich obsahom budú oboznámení pracovníci prevádzky a budú súčasťou žiadosti o vydanie relevantných povolení na zber odpadov na Okresnom úrade Košice-okolie.

IV.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať, alebo kompenzovať očakávané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej prevádzky.

Pri aktuálnej činnosti zberu odpadov sú to opatrenia:

- A. Technické a technologické opatrenia – popísané v bode II.8. predkladaného zámeru činnosti
- B. Legislatívne opatrenia
 - Prevádzkový poriadok zariadenia na zber,
 - Dokument „opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s odpadmi“
 - Vydané rozhodnutia k činnosti prevádzky príslušných orgánov štátnej správy

Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme zvýšenú ekologickú zaťaženosť územia v porovnaní so súčasným stavom.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z existujúcich legislatívnych noriem, ktoré upravujú prevádzkovanie takýchto prevádzok, technologických postupov a technického vybavenia objektov, o ktorých sme písali v predchádzajúcich kapitolách, ako aj z opatrení, ktoré vyplynú zo stanovísk dotknutých orgánov.

Medzi opatrenia, ktoré môžeme v súčasnej dobe navrhnúť ako prevenciu patria :

Najvýznamnejším preventívnym opatrením je samotná lokalizácia navrhovanej činnosti mimo obytnú zónu; do existujúceho areálu, ktorý je nevyužívaný, s predpokladom postupnej premeny na prevažne jeho priemyselné využitie, s pôvodnou infraštruktúrou.

Opatrenia na predchádzanie vzniku nepriaznivých vplyvov, sú napríklad :

- dôsledná kontrola obsluhy prevádzky zberne;
- pravidelné čistenie skladovacích a manipulačných priestorov;
- pravidelný odvoz odpadov na zhodnotenie – spracovanie k oprávneným spoločnostiam
- pravidelné oboznamovanie zodpovedných pracovníkov s vypracovanými vnútornými predpismi;
- manipulácia s odpadmi v súlade so všetkými vydanými predpismi

IV.11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

V prípade, že navrhovaná činnosť nebude realizovaná, bude využitie územia – prenajatej časti, ako aj celého areálu v terajšom stave, so vstupmi a výstupmi na súčasnej úrovni.

Navrhovateľ, ako sme už viac krát uviedli v tomto dokumente, má činnosť zberu „zabehnutú“ už cca 10 rokov, v inej lokalite katastrálneho územia a potrebuje svoju prevádzku umiestniť do inej vhodnej lokality, z dôvodov, ktoré sme uviedli v úvode dokumentu.

Nulový variant (nerealizácia činnosti) by sa prejavil negatívne najmä pri uplatnení podnikateľskej činnosti navrhovateľa, ale aj v systéme nakladania s kovovými odpadmi a farebnými kovmi v miestnom regióne a jeho okolí.

Plánovaná činnosť zberu a výkupu prispeje k zberu odpadov, sprístupní túto možnosť v danom území obyvateľom obce Veľká Ida, ako aj obyvateľom susedných obcí, ktorí sú už zvyknutí prinášať a privážať odpady do súčasnej zberne navrhovateľa.

IV.12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNO - PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI DOKUMENTMI

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v území, ktoré podľa územného plánu obce Veľká Ida leží mimo obytnú časť obce, s pôvodne určeným charakterom využitia a nie je v rozpore s územným plánom obce.

IV.13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení, zaradená do procesu zisťovacieho konania.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

V zámere činnosti sme zhodnotili vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie ľudí v dotknutom území.

Postup hodnotenia navrhovanej činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Zámer predkladáme na posúdenie na OKRESNÝ ÚRAD Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru činnosti, budú zapracované do dokumentov prevádzky, na základe ktorých bude navrhovateľ žiadať vydanie potrebných povolení pre tento charakter prevádzky.

Cieľom "zámeru činnosti" je posúdenie dopadov činnosti na životné prostredie a zdravie ľudí v dotknutom území.

Pri hodnotení vplyvov činností sa vychádzalo z:

- analýzy prírodných podmienok (geológia, hydrogeológia územia, pôdy, vodstvo, ovzdušie a pod.),
- analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.),
- charakteristiky zdrojov znečisťovania ovzdušia (znečisťovanie ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a pod.),
- identifikácie stretov záujmov v území (prvky územnej ochrany, ekostabilizujúce prvky a né),
- charakteru navrhovaných činností
- (zohľadnenie vstupov a výstupov - priamych a nepriamych vplyvov),
- definovania dopadov, vplyvov na životné prostredie a človeka,
- návrhu opatrení.

O záujmovom území a navrhovanej činnosti je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené, či už v technickom riešení posudzovanej činnosti alebo navrhovanými zmierňovacími opatreniami.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU(vrátane porovnania s nulovým variantom)

Vzhľadom na uvedené v časti IV.13 je porovnanie realizované medzi jednovariantným návrhom a nulovým variantom v hlavných súboroch vplyvov.

Vplyvy na krajinu a scenériu

Nulový variant:

Navrhovaný existujúci priestor je nevyužívaný.

Zámer:

Nedôjde k zmene vplyvu na krajinu a scenériu – priestor sa bude využívať na navrhovanú činnosť.

Vplyvy na obyvateľstvo –zaťaženie ovzdušia a hluk

Nulový variant:

Nedôjde k zmenám množstva škodlivín v ovzduší a nárastu hluku

Zámer:

Nedôjde k zmenám množstva škodlivín v ovzduší, počas prevádzky očakávame nárast hluku v minimálnom rozsahu a to iba pri vykladaní a nakladaní odpadov do a zo skladovacích priestorov - výkupne/zberne.

Vplyvy na pôdu a vodu

Nulový variant:

Nedôjde k záberu pôdy, vplyv na vodu bezvýznamný

Zámer:

Nepočíta zo záberom pôdy, riziko ohrozenia pôdy a vôd pri havarijnom rozliatí škodlivých/nebezpečných látok je nulové a to vzhľadom na charakter činnosti a druhy zbieraných odpadov

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

Vplyvy na odpadové hospodárstvo

Nulový variant:

Nízka dostupnosť služby odberu a zberu odpadov pre miestne obyvateľstvo a podnikateľské subjekty, nulový variant prispieva k nezákonným spôsobom nakladania s odpadmi.

Zámer:

Zabezpečenie služby v oblasti odpadového hospodárstva, zberom od obyvateľov a podnikateľských subjektov, čím sa prispeje k rozšíreniu tohto druhu služby, ktorá prispeje k šetreniu prírodných zdrojov.

ODÔVODNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRE UPUSTENIE OD VARIANTNÉHO RIEŠENIA :

- Jedná sa o jednoduchú činnosť zberu odpadov, pričom tieto odpady zo zberu a výkupu sú priebežne odovzdávané na ďalšie nakladanie s odpadmi, k oprávneným spoločnostiam, v zmysle povinností zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a súvisiacich vykonávacích predpisov k tomuto zákonu;
- Pri činnosti zberu a výkupu odpadov navrhovateľ v rámci katastra obce Veľká Ida (kde má aj svoje miesto podnikania), nenašiel vhodnejšiu lokalitu na navrhovanú činnosť ;
- Navrhovateľ má praktické 10 ročné skúsenosti zo zberom a výkupom kovových odpadov – železných a neželezných kovov a farebných kovov, ktoré priebežne odovzdáva k oprávneným spoločnostiam; vrátane výkupu a zberu papiera a lepenky a zberu plastov;
- K činnosti zberu a výkupu nie je potrebná žiadna technológia, to znamená, že navrhovateľ nevie navrhnúť varianty činnosti, čo sa týka technológie.
- Realizáciou navrhovanej činnosti „zberu a výkupu odpadov“ navrhovateľ bude činnosť vykonávať v inej lokalite katastrálneho územia Veľká Ida, čím bude pokračovať v doterajšej zabehnutej činnosti zberu a výkupu v inej lokalite katastra obce, ako doteraz;
- Navrhovateľ bude zabezpečovať činnosť zberu a výkupu v prenajatom – navrhovanom priestore, aj z dôvodu vhodnosti lokalizácie areálu, ktorý je toho času bez využitia, resp. v budúcnosti bude využívaný na podnikateľské aktivity.
- Do areálu, ktorý sa nachádza pred obcou Veľká Ida je vyhovujúce dopravné napojenie – ihneď z odbočky štátnej cesty, cez existujúcu bránu; areál je strážený strážnou službou a kamerovým systémom;
- Navrhovaná lokalita je vhodná aj z hľadiska nákladovosti na jej zriadenie a používanie.
- Súčasné dispozičné riešenie časti prenajatého areálu plne vyhovuje potrebám realizácie zberu a výkupu odpadov.
- Vzhľadom na charakter činnosti je žiadúce, aby sa zber odpadov vykonával mimo obytnú zónu, v priestoroch dispozične vyhovujúcich a postačujúcich na všetky činnosti nakladania s takýmito druhmi odpadov.

O upustenie od variantného riešenia sme požiadali Okresný úrad Košice-okolie, listom zo dňa 11.08.2021 a pre upustenie od variantného riešenia sme uviedli vyššie uvedené odôvodnenie.

OU Košice-okolie, odbor starostlivosti o ŽP vyhovel navrhovateľovi a upustil od požiadavky variantného riešenia – list OU číslo OU-KS-OSZP-2021/011317-002 zo dňa 12.08.2021, príkladáme ako súčasť dokumentu v prílohe.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

podľa zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, v platnom znení.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č.1 - Fotodokumentácia

Príloha č.2 - Schéma prevádzky zberu odpadov

Príloha č.3 - Umiestnenie prevádzky – širšie okolie - mapový portál Katastra nehnuteľností

Príloha č.3 - List OU Košice-okolie – upustenie od variantného riešenia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov:

- MŽP SR, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky
- SHMÚ, 2006: Čiastkový monitorovací systém – voda 2005
- SHMÚ, 2004: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2003
- ŠÚ SR, 2001: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001
- ŠÚ SR, 2009: Údaje o obyvateľoch, infraštruktúre a iných aktivitách obce
- Enviroportál : Tvorba odpadov
- OU Košice : Ovzdušie - kvalita ovzdušia
- NEIS SHMÚ: Kvalita ovzdušia
- Regionálna rozvojová agentúra v Moldave n/Bodvou
- Obec Veľká Ida
- Platné zákony NR SR, vyhlášky a právne predpisy na úseku tvorby a ochrany životného prostredia
- Kópia z katastrálnej mapy so znázornením priestoru navrhovanej činnosti
- Fotodokumentácia
- www.sazp.sk
- www.enviro.gov.sk
- www.enviroportal.sk

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Košice, Veľká Ida, 15.- 23.08.2021

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Navrhovateľ :

Pavol Kulik TP-KOV,
Veľká Ida č.513, 044 55 Veľká Ida
Zodpovedný zástupca :
Pavol Kulik, majiteľ firmy

TP-KOV
Veľká Ida 513, 044 55 Veľká Ida
IČO: 43 603 344
IČ DPH: SK1078428582
[Podpis Pavol Kulik]

Spracovateľ dokumentu :

Dagmar Várkolyová a Ing. Karol Várkoly
VÁRKOLY – environment s.r.o.
Kaspická č.4, 040 12 Košice -Nad Jazerom

VÁRKOLY-environment s.r.o.
Kaspická č.4, 04012 Košice
IČO 33035895, DIČ 2121230386
tel. 0904641047, 0904676612
[Podpis Dagmar Várkolyová]